

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126, Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Madridski prevrat

Vojaske prevrata v Madridu pomeni nedvomno novo važno stopnjo v političnem razvoju, začetek novega razdobja o katerem pa se splošno domneva, da ne bo trajalo dolgo. Podoba je, da se je z njim potek dogodkov spravljal v hitrejši pogon.

Šele polagoma se odkriva prava vsebina prevrata ter se kaže njegovo politično in idejno ozadje. Sprva so se vesti prehitvevale in niso dovoljevale nikake zanesljive presoje. Saj je potrebno značilno, da se je sprva smatralo, da so vlado Negrina strmoglavili — komunisti. Zgodilo se je prav narobe in skrajna levica je tisti faktor, ki je bil odrinjen od sodelovanja v Madridu. Čeže se čim dalje bolj, da se je prevrat, ki ga je vodil polkovnik Casado, pripravil že dalje časa — kako, na čigavo pobudo in s čigavim sodelovanjem, to se bo seveda razkrilo šele polagoma. Dosedanje vesti dovoljujejo šele nekatere zaključke.

Notranja nasprotja v republikanskem taboru so bila ves čas državljanске vojne povsem redni dejavlj. Saj je bila neednost med republikanci v Španiji prav gotovo eden od faktorjev, ki je silno slabil njihovo organizatorično sposobnost ter izpodkopaval njihovo energijo. Da se je neenotnost med republikanci pokazala sedaj ob koncu, ko je neuspeh celotne borbe očiten, je seveda še prav posebno umljivo. Zlasti se je pokazala razlika v pojmovanju položaja, ki je nastal po katastrofi v Kataloniji in po priznanju generala Franca. Ekstremisti so še vedno vztrajali na politiki, da se je treba boriti do skrajnosti, dočim so nasprotniki uvidevali brezupnost nadaljnjega odpora in želeli mir. Politika ekstremistov se zdi na prvi pogled nerazumljiva, saj pomeni povsem brezuspešno nadaljnje žrtvovanje. Toda podoba je, da izhaja njihova taktika iz povsem določenega razpoloženja: očitno je med ekstremisti razširjeno prepričanje, da stoji Evropa na pragu silnega spopada. Španski ekstremisti so najbrž zelo računali z možnostjo, da se ta eksplozija v Evropi zares dogodi in zdela se jim je ta možnost zadnja prilika, da se njihov režim reši. Brez teh nad bi si bilo komaj mogoče predstavljati, da so ugledni politični voditelji v Madridu in Valenciji še vedno vztrajali na odporu in se resno pripravljali na nadaljevanje borbe. Saj je zadnji akt, s katerim je Negrin izvrševal svoje vladne posle, bila sprememba v vrhovnem poveljstvu. On sam se je imenoval za vrhovnega poveljnika vseh oboroženih sil v republikanskem ozemlju; podreditev generalov civilistu-politiku je pomenila nedvomno korak odločilne važnosti, ob katerem se je težko ubraniti vtisu, da ga je narekovalo notranje nezaupanje. Nemara je bil ta Negrinov ukrep že pričetek odločilne borbe zoper generale, ki so nekaj ur pozneje odstavili Negrina samega in njegovo vlado ter sestavili namesto nje »odbor narodne obrambe«, ki je prevzel vso oblast v svoje roke. Dogodki so se odigrali z največjo naglico, a javnost dolgo ni mogla vedeti, za kaj gre in kaj so gibal prevrata. Končno se je pokazala slika, da je kratko malo vojaštvo prevzelo oblast v svoje roke, sestavilo novo vlado, ki so od politikov v njej le zmerni elementi, kako n. pr. desničarski socialist Besteiro. Ko so levičarji spoznali pravi položaj, so poskusili oborožen odpor, toda ne z uspehom, vsaj kolikor se da presoditi po dosedanjih vesteh. Vodje dotedanje vlade in njihovi najožji sodelavci so z avioni pobegnili v Francijo; ni pa še pojasnjeno, ali so sami odšli, ali so jih novi gospodarji situacije kratko malo prisilili k begu. Eno kot drugo je mogoče in verjetno. Pojasnjen tudi še ni upor v Cartageni, ali se je izvršil v sporazumu s Casadom ali zoper njegovo zamisel.

Izredno učinkovito karakterizirajo novo situacijo nekatere vesti, dasi njihove zanesljivosti še ni mogoče kontrolirati. Iz Londona se je razširilo poročilo, da so tamkaj bili že nekaj dni poučeni o pripravah polkovnika Casada za prevrat. Druga vest je celo pripovedovala, da je bil Casado svoj načrt pripravil v sporazumu s generalom Francom. A zadnja poročila trdijo, da se je Casado že podal v Burgos, da se tamkaj pogaja o sporazumu. Najbrž bodo že prihodnje ure ali vsaj dnevi pokazali, da se madridska Španija bliža likvidaciji z največjo naglico. Zakaj izven dvoma je, da je sedanja vojaška vlada pripravljena takoj skleniti premirje in mir, geslo »častnega mira« je pač postavljeno, da olajša prehod in omogoči uspeh. Ker pa je računati, da ekstremistov ni malo, je seveda velika nevarnost nadaljnjih notranjih konfliktov in krvavih pobojev. Izven dvoma je tudi, da bi se v takih prilikah fronta ne mogla držati. Vsi ti in podobni preudarki napovedujejo, da je treba pričakovati jako naglega na-

ANGLIJA STOPA NA CELINO

Angleški vojni minister je izjavil včeraj v spodnji zbornici, da bo Anglija v primeru napada na Francijo odposlala svojo kompletno vojsko na pomoč

London, 8. marca. a. (Reuter). Ko je vojni minister Hore Belisha danes predložil vojni proračun spodnji zbornici v odobritev, je podal naslednjo izjavo:

Misel, s katero se najbolj bavijo člani spodnje zbornice, je ta, v kolikšnem obsegu smo voljni v primeru vojne intervenirati s kopensko vojsko na evropski celini. To vprašanje se da proučevati v skladu z britanskimi strateškimi problemi, ki se razlikujejo od strateških vprašanj drugih držav, ker so britanske meje drugačne. Temeljna britanska strategija je v tem, da ima biti njena kopenska vojska skupaj z mornarico tolikšna, da lahko brani naše ozemlje. Mi smo v domovini obdržali svoj kader, ki se je ob določenih prilikah uporabljal za pomoč prekmorskim garnizijam. Ta kader je tolikšen, da se lahko spremeni v potrebi v krepko silo. Letalstvo smo postopno povečavali. Namesto prejše protiletalske divizije smo ustanovili pet divizij. V novem finančnem letu se bo število protiletalskih baterij pomnožilo za 1500%. Finančni efekt teh ukrepov presega 30 mi-

lijonov funtov. L. 1914 je sedanji vojni minister Haldane odvezal regularne čete njihove uporabe zunaj našega ozemlja. To se je zgodilo v času, ko skrb za varnost Anglije ni bila odločilen činitelj pri razporeditvi vojaštva. Danes pa je ravno skrb za varnost odločilen činitelj.

Pomnožitev in ustanovitev posebne protiletalske in obrežne obrambne vojske v okviru naše kopenske vojske je v veliki meri pripomogla k povečanju naše vojaške sile. Ponovno smo proučili našo prekmorsko vojaško politiko in kjer je le mogoče, pošiljamo v službe domačine.

Redni kader sestoji iz štirih pehotnih divizij in ene topniške. Naš namen ni pošiljati v boj lahke tanke brez podpore težkih tankov. Ta okrepitev bo omogočila manjšemu številu enot doseči večji učinek. Vse divizije regularne vojske bodo opremljene za akcijo v prihodnjem finančnem letu, izvezmi divizije tankov. Tudi teritorialne čete smo modernizirali. Vlada jih je sklenila opremiti z velemodernim orožjem. Kader teritorialnih čet se bo pove-

čal na 250.000 mož. Tretji ali četrti dan po mobilizaciji se bo ustanovilo 200 centrov za rekrutiranje vseh vrst orožja, medtem se ooda po vojakih rekrutirali v vojašnicah. Poslopja so že izbrana, častniki za rekrutiranje imenovani in rekrutne komisije sestavljene, britanska legija je pa predlagala, da nam da na razpolago posebno osebje za rekrutiranje in uradnike iz vrst svoje organizacije.

Hore Belisha je nato ponovil nedavno izjavo Chamberlaina, da je solidarnost interesov, ki družijo Francijo in Veliko Britanijo, tolikšna, da mora kakršnakoli grožnja življenjskim interesom Francije s katerekoli strani roditi takojšnje sodelovanje obeh držav. Chamberlainova izjava o solidarnosti naših interesov s Francijo je poudaril Belisha, ima večji pomen, kakor katerakoli izjava pred njo. Naša naloga je proučiti in pripraviti vojaške enote za razne morebitnosti. Razgovori med nami in Francozi nas ne silijo k temu, toda zaradi varnosti moramo biti pripravljeni na vsako morebitnost. Če bi morali iti v voj-

no, naša pomoč ne bo ožkosrečna in tudi bo temeljila na kakorkoli omejeni odgovornosti.

Na koncu je vojni minister še izjavil, da se razgovori nanašajo na načrte za obrambo in ne na načrte glede napada.

Veliko zadovoljstvo v Franciji

Pariz, 8. marca. AA. Reuter. Tisk toplo pozdravlja izjavo angleškega vojnega ministra Hore Belisha, da bo Velika Britanija poslala kopensko vojsko na celino, če bi prišlo do vojne. Ta izjava je odstranila bojazen, da bi morala Francija sama nositi težo morebitnega napada. Čeprav Francozi priznavajo, da se Velika Britanija zelo trudi, da postane močna na morju in v zraku, so vendarle mislili, da so britanske priprave le malo upoštevale tudi kopensko vojsko.

Fond za stabilizacijo kitajske valute

London, 8. marca. br. V spodnji zbornici je danes popoldne finančni minister Sohn Simon izjavil, da je angleška vlada sklenila braniti kitajsko valuto in pospešiti stabilizacijo kitajskega dolarja, ki je izrednega pomena za angleške gospodarske interese na Daljnem vzhodu. Dve kitajski in angleški banki bodo ustanovili poseben stabilizacijski fond s kapitalom 10 milijonov funtov šterlingov. Angleška vlada bo prevzela jamstvo za vse izgube fonda.

Okrog ureditve spora med Italijo in Francijo

Italijanska vlada bo že v kratkem po diplomatskem potu formulirala svoje zahteve nasproti Franciji

Rim, 8. marca. o. Agencija United Press je objavila vest, da bo italijanska vlada takoj po sestanku velikega fašističnega sveta, ki je napovedan za drugo polovico meseca marca, po redni diplomatski poti sporočila francoski vladi svoje definitivne formulirane zahteve glede Tunizije, Džibutija, abesinske železnice in prometa po Sueskem prekopu. Italijanska vlada bo v svojih zahtevah označila bazo za pogajanja. Italijanski listi objavljajo to vest brez komentarja, naglašajo pa, da pripisujejo angleški tisk tej vesti poseben pomen, ker kaže na diplomatsko akcijo in formulirane italijanske zahteve, tako da je mogoče računati s kompromisom. Angleški listi so mnenja, da je Göring o priliki svojega poslednjega poseta v Italiji prepričal italijanske državnike o možnosti, da se njihove aspiracije realizirajo tudi v okviru diplomatskih pogajanj. Listi nadalje opozarjajo v tej zvezi na najnovejši razgovor zunanega ministra Ciana z angleškim poslanikom lordom Perthom, na odhod francoskega poslanika Francisa Ponceta v Pariz in še na nekatere druge pomembne momente. Kot posebno značilno obeležje jejo italijanski listi vest Edenovega glasila »Yorkshire Post«, ki pravi, da je francoska

vlada proučila predmet spora z Italijo in da je imel Bonnet o tej stvari tudi daljši razgovor s francoskim poslanikom v Londonu Corbinom, ki se je te dni mudil v Parizu. Corbin je prinesel iz Londona važne informacije za Daladiera in Bonnet, po katerih je angleška vlada pripravljena posredovati med Italijo in Francijo, če Francija to želi.

Optimizem v Angliji

London, 8. marca. o. Glede na dogodke v Španiji je pričel angleški tisk spet živahno razpravljati o sporu med Italijo in Francijo. Obče pričakujejo, da bo ta spor urejen z diplomatskim sporazumom. Razvoj mednarodnega položaja nič več ne kaže, da bi bilo mogoče računati z vojno med Italijo in Francijo. »Evening Standard« poudarja, da bi Francija mogla pristati na določene koncesije Italiji, ne da bi bili njeni življenjski interesi kakorkoli oškodovani. Zlahka je mogoče urediti vprašanje kontrole nad Sueskim prekopom, izpolniti italijanske zahteve po prometnih olajšavah na abesinski prog in v Džibutiju, potrebno je le, da se Italija izogne vsemu, kar bi bilo mogoče tolmačiti kot grožnjo proti Franciji.

Daljnosežna gesta prezidenta Roosevelta

Prvi primer, da bodo pri papeževem kronanju zastopane tudi Zedinjene države

Vatikan, 8. marca. AA. Zedinjene države bodo uradno zastopane pri kronanju Pija XII. Predsednik Roosevelt je osebno te lefornal veleposlaniku v Londonu Kennedyju, naj zastopa pri svečanostih Zedinjene države. Vest je v vatikanskih krogih zbudila najlepši vtis, ker bo to prvi primer, da bodo Zedinjene države zastopane pri kronanju papeža. Roosevelt je sporočil, da se je odločil za ta sklep tudi zaradi tega, ker je osebno znan z novim poglavarjem katoliške cerkve, s katerim se je seznanil l. 1936.

Pariz, 8. marca. AA. Francosko zastopstvo pri kronanju Pija XII. bo vodil minister v p. Champetier de Ribes.

Dublin, 8. marca. AA. Predsednik irske vlade de Valera je odpotoval sredi v Rim, kjer bo prisostvoval kronanju papeža Pija XII. Z njim potuje tudi irski zunanji minister.

Vatikan, 8. marca. AA. (Stefani). Poročajo, da bo v aprilu papež Pij XII. sklical

daljnega razvoja. Casado in njegovi tovariši imajo interes na tem, da izvedejo svojo akcijo do uspešnega zaključka. Tako se zdi situacija in vse kaže, da bo v tej žaloigri polkovniku Casadu ostala zgodovinska vloga likvidatorja španske republike. Ni slavnata taka vloga, dasi more v ugodnem primeru prinesiti dokaj popularnosti, obenem seveda tudi obilo sovrašstva.

Ali popularnosti ali sovrašstva, to je še eno od vprašanj, ki se postavlja ob likvidaciji one junaške madridske obrambe, ki je postala svetovno znamenita po svojem geslu »No passaron!« Po dveh letih in pol strahotne vojne, ki ni aktivnih vojakov prizadela mnogo bolj kakor civilno prebivalstvo, je izven dvoma, da si ogromna večina prebivalstva želi konca, miru in reda ter normalnega življenja. Toda kakšni bodo ta red in mir in normalno življenje, ki jih prinaša general Franco, to

je novo vprašanje, ki bo od njegove solucije zavisen odgovor glede zasluge Casadove.

Verjeti moremo, da je v zapadnjaškem inozemstvu preobrat v Madridu najbolj dobrodošla stvar, ki si jo je mogoče v sedanjem trenutku predstavljati. Zakaj po priznanju zavisni nadaljnji uspeh pomirjevalne akcije prav od tega, da se čim prej v Španiji do kraja likvidira državljanska vojna. Casado je s svojim nastopom pospešil likvidacijo in ako je svojim deklaracijam dodal tudi zelo poudarjeno zahtevo v smislu gesla: Španija Špancem, pa s tem pokazal ost zoper tujski vpliv, pomeni njegov korak že uvodno pripravo za bodočo politiko, ki naj v njej sodelujejo zopet vsi Španci brez razlike.

Se nedavno se je zdelo to muzika bodočnosti, toda dogodki v Madridu so jo zelo približali in ji odprli pot v realnost.

Še eno beleži »Figaro«, da je španska državljanska vojna tako rekoč že zaključena in da bodo sovražnosti na španskih frontah v najbližjih dneh popolnoma prekinjene. V pričakovanju takega razvoja dogodkov v Španiji je angleška vlada sklenila izdati več ukrepov, ki naj bi pospešili umik tujih vojnih sil iz Španije. V okolici ministrskega predsednika Chamberlaina zatrjujejo, da je sedaj trdno odločen zahtevati takojšnji umik tujih vojakov iz Španije.

Rim, 8. marca. o. Listi poročajo, da nihče ne sme računati s sporazumom med Francom in novo vlado v Madridu, razen če ta brezpogojno kapitulira. Že davno je potekel čas za kompromise. V poštev prihaja le še brezpogojna predaja ljudske fronte. Tisk s posebnim zadovoljstvom beleži emisije radijske postaje v Burgosu, ki očita Angliji in Franciji, da sta imeli svojo besedo pri zadnjih dogodkih v Madridu. Še v zadnjem hipu sta poskusili izvršiti z izve-

General Franco zahteva brezpogojno predajo

Komunistični upor proti Miajevi vladi v Madridu je bil že v kratkem zaduščen

Burgos, 8. marca. o. Franco je po »vojnih pooblaščenih« sporočil polkovniku Casadu, da je prišel na nacionalistično ozemlje, da bi se kot zastopnik republikanskega narodnega obrambnega sveta v Madridu pogajal z nacionalisti za časten mir, da se nacionalistična vlada ne mara pogajati z vojaško junto v Madridu. General Franco zahteva brezpogojno predajo Madrida.

Kapitulacija komunistov

Pariz, 8. marca. h. Po vesteh, ki so prišle dopoldne iz Madrida, so se komunistični uporniki ob 11.15 predali svetu za narodno obrambo pod predstvom generala Miaje, ki jim je včeraj postavil ultimatum, čegar rok je potekel danes popoldne. Do kapitulacije komunistov je prišlo po celi vrsti ogorčenih bojov. Sredi ob 19. se je že zdelo, da so komunisti v premoči in da bo vlada Miaje in Casada padla. Boji so trajali vso noč. Najhušji so bili v okolici bivšega francoskega poslanštva, kjer je sedaj nastanjen francoski konzulat. V jutranjih urah so čete generala Miaje dobile premoč ter so proti popoldnevu zopet vzpostavile red v Madridu. General Miaje je za pogajanja z generalom Francom, zaradi česar se more pričakovati skorajšnja likvidacija državljanske vojne.

Ob 14. je vlada narodne obrambe oficijelno objavila, da je bil red na republikanskem ozemlju zopet vzpostavljen. Nadalje izjavlja vlada generala Miaje v svojem oficijelnem poročilu, da se španski narod tembol veseli vzpostavitve reda, ker bo samo omogočil obnovo miru. Čete generala Miaje bodo še nadalje ostale na strateških postojankah pri Madridu, kar kaže na to, da ne verujejo brezpogojno obljubam komunistov.

Beg v splošni zmedi

Pariz, 8. marca. a. Listi prinašajo naslednjo izjavo španskega pilota, ki je pripeljal Negrina in z njim druge voditelje španskih republikancev v Francijo. Negrin in tovariši so zapustili Španijo v zadnjem trenutku. Svet za narodno obrambo v Madridu je že izdal ukaz, da je treba aretirati vse člane vlade ter Negrina postaviti pred sodišče. Vsa letala so bila zaplenjena, pilotom pa je bilo ukazano, naj ne zapuščajo letališča. Le zaradi splošne zmede se je Negrinu in tovarišem posrečilo beg, vendar pa so republikanske oblasti ustavile četrto letalo in aretirale dve osebi, ki sta bili v njem.

Angleži zahtevajo takojšen umik prostovoljcev

Pariz, 18. marca. o. »Oeuvre« objavlja poročila iz Londona, da se bo Madrid v treh ali štirih dneh predal nacionalistom. Angleško zunanje ministrstvo je pripravilo diplomatsko ofenzivo proti Italiji, ki naj bi za vsako ceno umaknila iz Španije svoj vojsko. obenem pa naj bi general Franco odredil demobilizacijo.

Enako beleži »Figaro«, da je španska državljanska vojna tako rekoč že zaključena in da bodo sovražnosti na španskih frontah v najbližjih dneh popolnoma prekinjene. V pričakovanju takega razvoja dogodkov v Španiji je angleška vlada sklenila izdati več ukrepov, ki naj bi pospešili umik tujih vojnih sil iz Španije. V okolici ministrskega predsednika Chamberlaina zatrjujejo, da je sedaj trdno odločen zahtevati takojšnji umik tujih vojakov iz Španije.

Rim, 8. marca. o. Listi poročajo, da nihče ne sme računati s sporazumom med Francom in novo vlado v Madridu, razen če ta brezpogojno kapitulira. Že davno je potekel čas za kompromise. V poštev prihaja le še brezpogojna predaja ljudske fronte. Tisk s posebnim zadovoljstvom beleži emisije radijske postaje v Burgosu, ki očita Angliji in Franciji, da sta imeli svojo besedo pri zadnjih dogodkih v Madridu. Še v zadnjem hipu sta poskusili izvršiti z izve-

stne smeri pritisk na Burgos, da bi se odločil za sklenitev miru, ki ne bi bil v skladu z vsemi dosedanjimi načeli španskih nacionalistov.

Vojvoda Alba poslanik v Londonu

Pariz, 8. marca. h. Kakor poročajo iz Londona, je angleška vlada izdala agremen španski nacionalistični vladi za imenovanje vojvode Albe za poslanika v Londonu.

Tudi Valencija se otresa komunistov

Valencija, 8. marca. AA. Mestno poglavarstvo je zaprosilo guvernerja pokrajine Valencije, naj odstrani komunistične odbornike iz občine. Glavni odbor ljudske fronte je imel konferenco, na kateri je bil sprejet sklep, da bo podpiral pokret sveta za narodno obrambo. Sprejeta je bila resolucija, ki obsoja stališče komunistov ter zahteva njihovo odstranitev iz ljudske fronte.

Amerika še ni priznala Francove vlade

Washington, 8. marca. AA. Predsednik Roosevelt je izjavil predstavnikom tiska, da Amerika ni podvela nobenega ukrepa za priznanje vlade generala Franca. Washingtonska vlada priznava še nadalje špansko republiko.

Argentinsko žito za Španijo in Nemčijo

Buenos Aires, 8. marca. h. Španska nacionalistična vlada je nakupila 230.000 ton argentinske pšenice, ovsa in ječmena. Kupljeno žito so natovarili na nemške tovorne parnike, ki ga bodo prepeljali v španske luke. Tudi Nemčija je pred kratkim nakupila velike množine argentinske pšenice za rezervne potrebe. Kakor poročajo, so skladišča v Hamburgu in drugih nemških lukah že prenapolnjena.

Izgredi v Siriji

London, 8. marca. AA. V Siriji so izbruhili novi neredi. Prebivalstvo pokrajine Kudna med Alepom in Hajato se je dvignilo proti francoskim oblastem in napadlo orožniške postaje. Vstasi so napadli tudi policijsko postajo v Zejtunu in ubili poveljnika ter dva orožnika. Pet orožnikov so ujeli in jih odvedli v hribe Francoske oblasti so odposlale konjeniške oddelke ter vojaštvo z avtomobili, da zaduše vstajo. Policija je aretirala nekega voditelja plemena in njegovih 50 pristašev ter jih vse privadila v zapore v Alepo.

Francosko odlikovanje nemškega generala

Pariz, 8. marca. AA. Načelnik generalštaba Gamelin je izročil bivšemu nemškemu odposlancu na Francoskem, antijeriskemu generalu Kehlenthalu red legije časti druge stopnje, s katerim ga je odlikoval predsednik francoske republike. Pri podelitvi odlikovanja je bilo navzočih nekaj višjih častnikov francoskega generalštaba ter nemški veleposlanik v Parizu.

358 milijonov za ameriško narodno obrambo

Washington, 8. marca. br. Senat je sredi z veliko večino glasov odobril zakonski načrt o kreditih 358 milijonov dolarjev za ameriško narodno obrambo. V zadnjem trenutku so bile nekatere določbe zakonskega načrta spremenjene. Tako je bil dopustni dobiček vojnih dobaviteljev omejen na 10%.

Narodna skupščina

Včeraj so bili na vrsti prometno in pošto ministristvo
Danes zunanje politična debata

Beograd, 8. marca. p. Narodna skupščina je po dolg. razpravi o proračunu gradbenega ministristva, ki se je zavlekla preko noči preko polnoči, danes razpravljala o proračunu prometnega in poštne ministristva. Razprava se je razvijala izredno naglo, tako da se je že na dopoldanski seji poleg ekspozice prometnega ministristva izčrpala tudi vsa lista 18 govornikov. K debati o poštne ministristva se je prijavilo 22 govornikov. Jutri dopolne bo imela skupščina svačano sejo. Razpravljala bo o proračunu zunanje ministristva. Popoldne prideta na vrsto proračuna ministristev za trgovino in za telesno vzgojo naroda.

Snočnoj debato je zaključil minister dr. Kerk, ki je dejal, da je izdal več ukrepov za znižanje cen v cementu. Večina govornikov je zahtevala nove ceste, toda za moderne ceste je potrebno mnogo finančnih sredstev.

Predsednik skupščine Simonović je na današnji dopoldanski seji sporočil, da je poslal sožalno brzojavko skupščine novemu rumunskemu predsedniku Callinescu sprito smrti dosedanjega ministrskega predsednika in patriarha Mirona Cristea. Nato je skupščina prešla na dnevni red.

Prometni minister dr. Spaho je podal obširno ekspozico, ki je bil povsem enak onemu, ki ga je prečital že na zasedanju finančnega odbora.

Med govorniki, ki se jih je prijavilo k debati o proračunu kar 18 je govoril tudi narodni poslanec JNS Bija Mihajlović. Opozoril je na vprašanje proge Beograd-Kragujevac, ki se je pričela že graditi. Zemeljska dela so bila dovršena, nato pa je vse delo zastalo.

Opozicijski poslanec Trpković je kritiziral občo prometno politiko. Črna gora je zmerom nima zveze ne z Beogradom in ne z ostalim nacionalnim železničkim omrežjem.

Minister dr. Spaho je ob zaključku ugovoril, da so skoraj vsi narodni poslanci govorili le o naših železniških progah. Železniške proge je mogoče graditi v skladu z ostalimi faktori, in ne samo glede na prometne potrebe. V prvi vrsti se je treba ozirati na potrebe narodne obrambe, na gospodarsko in socialno stanje širših slojev prebivalstva. Po tem kriteriju se je ravnal pri vseh dosedanjih gradnjah. Od vsega početka pa je za gradnjo novih prog prmanjkovalo sredstev. Posebno bi bilo potrebno zgraditi jadransko progno preko Crne gore, ki bi bila tudi v interesu narodne obrambe in gospodarskega napredka prebivalstva ob njej. Vsekakor pa bi bila ta progna sprito težkega terena najdražja v državi. Težko je ustvariti poseben sistem nacionalnega progovnega omrežja, ko so bile vse železnice nekdanje gradene v smerih proti Dunaju in Budimpešti. Ugovoril je potrebo rekonstrukcije prog, ki so v zvezi z novima programima St. Janž-Sevnica in Varaždin-Koprivnica. Prav nujno potrebno pa je postaviti drugi tir na progi Zagreb-Zidani most. Za rekonstrukcijo prog pa je na razpolago komaj 40 milijonov din.

Kar se tiče nakaznic za brezplačni prevoz žita v pasivne kraje, je minister poudaril, da v interesu blagovnega prometa takih nakazil ne more dati. Kdor jih hoče izposlovati, se mora obrniti na ministristvo za socialno politiko in narodno zdravje ali na finančno. Če bi se vse blago po železnici prevažalo brezplačno, bi železnice že davno propadle.

Proračun prometnega ministristva je bil sprejet malo pred 2. uro popoldne, nakar je bila seja prekinjena.

Tudi poštini minister Altiparmaković je na popoldanski seji podal enak ekspozico o

poslih svojega resora kakor ga je imel že v finančnem odboru. Govorilo je le 8 poslancev.

Pavle Jovović je opozoril posebno na bedni položaj poštne ministristva. Po statističnih podatkih je pri nas samo 13.000 poštne uslužbenec, od teh nad 10.000 pogodbenih nameščenec. Na Češko-slovaškem je bilo lani pred septembrsko krizo nad 46.000 uslužbenec, ki so bili skoraj vsi stalno nameščeni. Poslanec je naglasil izredno neugodno zdravstveno stanje poštne uslužbenec. Od navedenih uslužbenec je bilo leta 1934 bolnih 5448, leta 1935 6574, leta 1936 5636, 1937 pa 7596. Nato je kritiziral poslovanje Pošte hranilnice, ki daje svojim upravnim članom visoke tanieme in honorarje, od nameščenec pa zahteva osromno delo. Ponekod delajo nameščenec včasih po 15 ur dnevno. Zahteval je povečanje števila uslužbenec in povišanje njihovih prejemkov. Kritiziral je tudi telefonsko tehnično službo. Zahteval je radijsko postajo za Crno goro.

Trpković je opozarjal na nujne potrebe pošto-telegrafsko-telefonske službe. Pošta v mnogih krajih zelo zaostaja. Vsa ustanova se smatra za podjetje, ki mora državi donositi letno 150 do 200 milijonov čistega dobička. Taki finančni efekti so močni le zato ker se ničesar ne stori za modernizacijo pošto-telegrafsko-telegrafsko službe. Čeprav bi bilo to največjega pomena za razvoj narodnega gospodarstva. Poslovni ljudje se mnogo pritožujejo nad slabimi telefonskimi zvezami.

Ob 1945 se je debata zaključila. Proračun poštne ministristva je bil sprejet, nakar je bila seja skupščine končana.

Sklicanje finančnega odbora

Beograd, 8. marca. p. Danes je bilo objavljeno, da se bo sestel finančni odbor narodne skupščine šele v soboto popoldne. Na tej seji bo odbor proučil prve amandmaje k novemu finančnemu zakonu.

Zastopstvo zagrebske akademije pri ministru pravde

Beograd, 8. marca. AA. Danes dopoldne je pravosodni minister dr. Viktor Ružić sprejel v svojem kabinetu predsednika jugoslovske akademije znanosti iz Zagreba. Obazalo in člana akademije dr. Francena. Oba sta ministru razložila potrebe te akademije znanosti. Z ministrom sta se razgovarjala dalj časa. Obiljublj jima je vso podporo za napredek akademije.

Problemi beograjske univerze

Beograd, 8. marca. AA. Včeraj popoldne je prosvetni minister Stevan Cirić sprejel v svojem kabinetu rektorja beograjske univerze dr. Dragosava Jovanovića. Vse ministru dekan fakultet. Minister Cirić se je z rektorjem in dekanom dalj časa razgovarjal o potrebah beograjskega vseučiliša.

Poset pri ministru pravde

Beograd, 8. marca. AA. Pravosodni minister dr. Viktor Ružić je sprejel danes dopoldne v svojem kabinetu zastopnike zveze notarskih zbornic. Ti so toplo pozdravili ministra ter mu želeli popolnega uspeha v resoru pravosodnega ministristva. Razložili pa so mu tudi svoje želje. Minister je pozorno poslušal izvajanja zastopnikov notarskih zbornic ter jim obljubil svojo naklonjenost.

približno 15.000 prebivalci na katerem je 10 vasi in 9 spornih občin.

Korektura meje v prd Madžarske je bila po večini izvršena pri Košicah torej na goratem ozemlju. Korektura meje v prid Slovaške pa pri Bratislavi torej v nizini.

Jugoslovenski venec na Masarykovem grobu

Praga, 8. marca. AA. Delegacija jugoslovske-češkoslovaške delegacije je položila venec na Masarykov grob.

Pogreb patriarha Mirona bo v torek

Bukarešta, 8. marca. AA. Truplo nekdanjega patriarha Mirona bilo jutri odpeljeno iz Cannese v Milan odmar se z avtomobilskim ekspresom v Bukarešto, kamor bo prispelo v soboto zvečer. Truplo bo v nat. arhivi na mrtvašnem odru do ponedeljka. Pogreb bo v torek.

Predsedniške volitve v Franciji 6. aprila

Pariz, 8. marca. AA. Havas. Uradni krogi potrjujejo, da bo velika narodna skupščina sklicana 5. aprila, da izvoli novega predsednika republike.

Göring ob francoski meji

Milan, 8. marca. AA. Maršal Göring je včeraj odpotoval z avtomobilom iz San Rema na izlet do mesta Grimaldi ob francoski meji, kjer si je ogledal tamkajšnje znamenite vrtove. Svoči se je udeležil tudi gledališke predstave. Njemu na čast je godba zaigrala nemško in italijansko himno, občinstvo pa mu je navdušeno vzklinalo.

Snežni plaz zasul oddelek vojakov

Curich, 8. marca. AA. Na meji kantona Valis se je utrgal snežni plaz ter zasul oddelek vojakov. 18 ljud. so rešili mrtvi pa so en poročnik, dva podporočnika in en narednik.

Beleške

O političnih vetrnjakih

»Hrvatski dnevnik« posveča uvodnik političnim vetrnjakom, ki se vedno obračajo po vetru. Med drugim piše: »Ti ljudje se rekrutirajo iz vrst tistih, ki niso bili nikoli pokoncu moške. Med njimi so ljudje, ki se niso bili nikoli v opoziciji, ker jim opozicija načelno ne diši. V svojo obrambo navajajo predvsem to, da so bili doslej skoraj vsi režimi bistveno enaki. Za ljudi te kaste je oblast samo prirodni pojav, ki jim prinaša gotove koristi ter jih drži na površju. Za razvoj političnih dogodkov se dosti ne briga. Oni samo poslušajo in izvajajo, kar jim trenutni vladodržec naroči. Ni ga bilo ministra in politika, kateremu bi ti ljudje ne klicali hosana, dokler jim je lahko koristilo s svojo močjo in vplivom. Čim pa je bil odinjen na stran, so bili ravno ti ljudje tisti, ki so prvo pričeli kričati nanj: »Križaj ga!« Usoda in volja časa pa je taka, da prihajajo sedaj tudi ti ljudje na vrsto in da bje ura njihovega obračuna in likvidacije.«

»Samoupravno« priznanje parlamentarni opoziciji

»Samouprava« izreka kot službeno glasilo JRZ priznanje parlamentarni opoziciji za njeno sodelovanje pri proračunski razpravi v narodni skupščini. Med drugim pravi:

»Pokazalo se je, da vsi člani narodne skupščine brez razlike strank žele rešitev našega notranjega problema. Čuli smo celo vrsto opozicijskih govornikov, ki so poleg vseh svojih kritičnih pripomb naglasili, da njihove skupine ne mislijo v nobenem pogledu ovirati Cvetkovićeve vlade pri izvrševanju njene naloge. Stališče parlamentarne opozicije dokazuje, da je danes hrvatsko vprašanje predmet proučevanja vseh političnih činiteljev. Kritične pripombe opozicije v teku proračunske razprave pa morejo samo koristiti državi in stvari. S strani opozicije je bilo izrečenih nekaj zelo umestnih in v pravem smislu dobrih namernih govorov. Najbolj važno dejstvo je pa, da so vsi poslanci in vse politične skupine prežele iskrene želje, da se hrvatsko in z njim tudi vsa ostala vprašanja čim prej rešijo.«

Zveza industrijcev o volitvah v Pokojniški zavod

Zveza industrijcev v Ljubljani je razposlala svojim članom okrožnico, s katero jih obvešča o doseženem sporazumu za volitve v Pokojniški zavod. Okrožnica pravi med drugim:

»Ker volilna borba neugodno vpliva na dobre odnose v delodajalskih in delojemalskih krogih ter vzbuja nasprotja in strasti, ki naj se v gospodarskih vprašanjih omeje in po možnosti izločijo, se je kakor pri zadnjih volitvah, tudi sedaj strelovalo za tem, da se doseže sporazum glede enotne kandidatne liste.«

Kakor smo obveščeni, se je tak sporazum dosegel tako na delodajalski kakor tudi na delojemalski strani ter so na sporazum pristali vsi pristojni činitelji. Sporazumno ugotovljena kandidatna lista delegatov vam bo s svojočasno javljena.

Okrožnica končno vabi vse člane naj se zavzamejo za popolno izvedbo doseženega sporazuma.

Angleški obisk pri dr. Mačku

V sredo popoldne je kakor poročajo za rebiški listi, obiskala predsednika HSS dr. Mačka lady Stanley soproga angleškega ministra trgovine, ki je imela v Zagrebu predavanje o osnovah angleškega samoupravnega sistema. Lady Stanley je stala s predsednikom dr. Mačkom dalje časa v razgovoru ter razpravljala z njim o očitnih političnih vprašanjih.

Dr. Laza Marković pri Aci Stanojeviću

V Knjaževac je došel poslanec dr. L. Marković. Obiskal je predsednika glavne odbora bivše radikalne stranke Aco Stanojevića in mu poročal o svoji turneji po Čemenu in Hrvatskemu ter o razgovorih, ki jih je imel z dr. Stanojevićem. Marković je tudi o političnem položaju delu opozicije v narodni skupščini in o akcijah za obnovo stare radikalne stranke.

Ostrea zavrnitev v Hrvatskem dnevniku

Hrvatski dnevnik objavlja pod naslovom »Zmisljen telefonski razgovor z dr. Mačkom« naslednje ugotovitve: »V Pittsburghu izhaja neki list z imenom »Dnevnik« (nacionalistično glasilo. On »ti« list je objavil lažno poročilo o nekem telefonskem razgovoru med hrvatskim starejšim šefom z dr. Mačkom. Ugotoviti moramo da predsednik dr. Maček nikoli ni imel takega razgovora in je vse onega lista docela izmišljena. Ko je bil predsednik pisano napovedan telefonski razgovor z New-Yorkom, je bil zanj določen nar. posl. iz Košutic. Ta pozna prilike v Zelenjinih državah in je neznanca dal na njegovo vprašanje tak odgovor, da ga parada gospoda, prav za prav tuji po nižnji službi in slabotni sovratnik Hrvatske, vobče ne bi nikoli objavili.«

Stojadinović je ostalo le še 15 poslancev

Ob priliki izvolitve ministra brez portfelja Vilka Čvrkvice za predsednika poslanskega kluba JRZ objavlja beograjska »Politika« zanimiv komentar — kakor zatrjuje — iz vodilnih krogov JRZ. Izvolitev ministra Čvrkvice je po sodbi »Politike« nov dokaz da je postal bivši predsednik vlade dr. Stojadinović povsem brez moči. Dokaz se kaže posebej njegovim prijateljem še 7. februarja izšli dr. Stojadinović ni bil na seji.

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODRASLIH. NAGLO SUSI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA SKATLICO.

Položaj v Belgiji

Socialisti proti skupni listi s komunisti — Možnost kantonalne ureditve države

Bruselj, 8. marca. h. Glavni izvršilni odbor socialistične stranke je imel dopolne sejo, na kateri je sporočil bivši minister de Man predlog komunistične stranke za sestavo enotne kandidatne liste za parlamentarne volitve 2. aprila, kar pa so socialisti odklonili. Nato je poročal bivši ministriški predsednik Spaak o Martensovi aferi ter o črtal volilni program socialistične stranke, ki vsebuje naslednje točke:

enotnost Belgije, mčno vlado in preprečenje vsake deflacijske politike. Politični položaj v Belgiji je zelo zapleten ter ni izključeno, da bodo dogodki dovedli do kantonalne ureditve države po švicarskem zgledu, tako da bi se osnovala valonski in flandrijski kanton.

Politično izobraževalno delo

Bivši ban za vlade g. Jevtića g. dr. Puc in g. dr. Milan Korun sta predlaskim ustanovila svojo lastno politično skupino, ki se je izrecno proglasila za predstavnik staroradikalne stranke g. Ace Stanojevića in Miše Trifunovića ter preko nje za člana Združenje opozicije. Skupina je pričela izdajati svoje glasilo, tednik »Slovenska beseda«, ki je izpovedoval svojo nezlovoljivo vero v skorajšnji režim Združenje opozicije. Lani je ta skupina, ki se je sicer zadovoljila s svojim lokalnim ljubljanskim značajem, znatno spremenila svoje stališče. Pred volitvami je objavilo glavno glasilo JRZ »Samouprava« vest, da se je g. dr. Puc s svojimi prijatelji pridružil JRZ. Dejstvo je, da je g. dr. Korun, ki je bil do tedaj član glavnega odbora staroradikalne stranke, iz te stranke izstopil. Tednik »Slovenska beseda«, ki je bil jeseni ustanovljen, je zopet izšel in je v posebnih številkah pozival za decembrske volitve napredne volilce, naj ostanejo doma. Iz redakcijskega kroga tega lista so bili izdani tudi letaki s pozivom na abstinenco in v posebnih karikaturah so se napadali napredni kandidati. Pri volitvah je potem glasoval g. Korun za JRZ, nekateri drugi so se abstinski. Večina pripadnikov te skupine pa je kljub vsemu glasovala za opozicijo.

Po volitvah so voditelji grupe računali, da bodo napravili aranžma z g. Stojadinovićem. Stopili so z njim v zvezo, toda medtem se je že dovrševala usoda tega moža in akcija g. Koruna je obšla na pol pota. Grupa Puc-Korun je nato proglašila, da se depolitizira. Ustanovila je posebno nepolitično društvo »Slovenska beseda«, ki je prošlo nedeljo imelo svoj ustanovni občni zbor.

Društvo vodijo gg. dr. Dinko Puc, dr. Milan Korun, dr. Janko Drnovšek (Maribor) in dr. Miroslav Lukan. Za predsednika pa je bil izvoljen g. dr. Janko Kostl. Po občnem zboru je zopet izšla »Slovenska beseda«, ki bo sedaj izhajala mesečno. V tej številki razlaga uvodoma predsednik društva društveni program. Poudarja, da ima društvo namen zbirati in raziskovati dejstva in pojave sodobnega gospodarskega, socialnega in kulturnega življenja pospeševati ekonomsko in sociološko znanje ter propagirati predvsem v kulturnih vprašanjih načelo medsebojne strpnosti. Društvo nima torej politično strankarske pretenzije, pač pa hoče poideine strokovno usposabljanje za pravilno razumevanje javnih vprašanj in za izvrševanje funkcij

Nj. Vis. kneginja Olga in Rdeči križ

Beograd, 8. marca. AA. Nj. Vis. kneginja Olga je včeraj dopoldne izvolila sprejeti v avdienci v Belem dvoru Svetozarja Tomića, prvega podpredsednika Rdečega križa, Mirka Marenkovića, ravnatelja Rdečega križa in gđ. Ružo Helić, glavno sestrodajiljo Rdečega križa. Nj. Vis. kneginja Olga se zanima in pazljivo spremlja in podpira delovanje Rdečega križa ter si od časa do časa ogleda njegove ustanove in se pri zastopnikih Rdečega križa informira o njegovem delovanju in njegovih potrebah. To pot je Nj. Vis. kneginja Olga izjavila da stopi v vrste prostovoljnih bolničark Rdečega križa in izrekla željo, naj bi Rdeči križ čimbolj razširil svoje delovanje in prirejal tečaj za prostovoljne bolničarke sprito velike potrebe in važne človekoljubne vloge tega pomožnega osebja Rdečega križa.

Premestitve

Beograd, 8. marca. p. Veterinarski prištav Josip Bergant je premeščen od banske uprave v Ljubljani v Novo mesto, poštna uradnika Srećko in Dragica Derencin pa iz Ljubljane v Zagreb.

večvo izvolitev za predsednika kluba JRZ, se danes za to izvolitev nihče več ne briga. Nato »Politika« nadaljuje: »Ostala je od vsega samo še neznatna skupnica narodnih poslancev, najbližji prijateljev bivšega predsednika vlade, ki stoji danes rezervirana ob strani. Njihov edini cilj je še ovirati delo sporazumevanja in konsolidacije države na demokratski osnovi. Vsek njihov uspeh v tem pravcu pa je izključen, ker so ti gospodje za kako resno akcijo mnogo preslabi. Pri volitvah predsednika narodne skupščine je štela skupina prijateljev bivšega predsednika dr. Stojadinovića še 35 poslancev, ki so oddali prazne glasovnice. Sedaj šteje cela ta skupina le še 15 poslancev, ki so pri načelnem glasovanju o državnem proračunu odšli iz dvorane. V teku načelne debate se ti ljudje niso oglašali v narodni skupščini. V njihovem imenu je govoril samo en poslanec, ki je zastopal mišljenje, da nam ni potreben sporazum s Hrvati, kakor tudi ne uverba demokratskih metod v notranji politiki. Zanimivo je, da se ta skupina sploh ni udeležila seje poslanskega kluba, na kateri so volili novega klubovega predsednika. Tudi bivši predsednik vlade dr. Stojadinović ni bil na seji.«

Iz upravnega odbora Narodne banke

Beograd, 8. marca. p. Na današnji seji upravnega odbora Narodne banke je bil izvoljen zagrebski podjetnik Stjepan Bosilović za predsednika nadzorstvenega odbora. V izvršni odbor je bil poleg drugih izvoljen tudi ljubljanski industrijec Ivan Avsenek.

Dvolastniški dogovor z Bolgarijo

Sofija, 8. marca. AA. Bolgarska brzojavna agencija poroča: predsednik vlade in zunanji minister Kjosjevanov in jugoslovenski poslanik Jurišić sta danes popoldne podpisala v zunanjem ministristvu bolgarsko-jugoslovenski dogovor o dvolastniških posvetih, dogovor, ki so se o njem pred kratkim vršila pogajanja v Sofiji.

Lady Stanley v Beogradu

Beograd, 8. marca. p. Jutri bo prispela v Beograd soproga angleškega trgovskega ministra lady Maureen Stanley, ugledna angleška javna delavka, ki se že več dni mudi v Jugoslaviji. Zadnje tri dni je bila v Zagrebu. V Beogradu bo gost jugoslovensko-angelsko-ameriškega kluba. V petek bo predavala v klubu o javnem delu žene v Angliji, v ponedeljek pa na ljudski univerzi o temi: Od otoka do imperija. Njeno turnejo po srednji Evropi je organizirala britanska zveza, ki je propagandna organizacija angleškega zunanje ministristva.

Veliko židovsko volilo Zagrebu

Zagreb, 8. marca. o. Tu je umrl Todor Schillinger, po rodu Žid. Zapustil je 4¼ milijona din mestu Zagrebu, 500.000 pa Osijeku. 2 milijona din od zapuštine, ki jo je prejel zagrebško mesto, bo moralo porabiti za novo sirotišnico.

Vremenska napoved

Zemunska: Spremenljivo, po večini oblačno z dežjem in vetrom, posebno v južni polovici države, v gorah sneg, na skrajnem severozapadu se bo zjasnilo in ohladilo.

Dunajska: Po zmerem nočnem mrazu jasno, od časa do časa nekoliko oblačno, temperatura se bo podaloma dvigala.

Postani in ostani član Vodničkove družbe!

Ugoden potek pogajanj med Čehi in Slovaki

Uspehi nove češkoslovaške politike — Dokončna določitev državne meje med Slovaško in Madžarsko

Praga, 8. marca. h. Današnji listi presegajo pogajanja med Čehi in Slovaki zelo optimistično. V Pragi opozarjajo konkretno na to, da vodi protičeška kampanja v Bratislavi skupina ljudi, ki med narodom nimalo zaslonbe. Ta skupina stoji pod vodstvom svoječasnno zaradi veleizjave obsojenega profesorja Tukey, ki ga tudi Slovaki sami označujejo kot škodljivca čeških in slovaških interesov.

Slovaška vlada je sklenila, da šef propagande Mach čigar tendence so znane ne bo smel v bodoče dati nobenih izjav brez prejšnjega pristanka predsednika vlade.

Praški radio je objavil naslednjo vest: Zadnja dva dneva sta bila posvečena v veliki meri zadevam Podkarpatske Ukrajine. Novi minister Podkarpatske Ukrajine, štefan Kličurak, je prispel s predsednikom ukrajinskega odbora za razmejitev Brajščakom v Prago. Sprejel ju je predsednik centralne vlade Beran ter imel z njima dolgo konferenco o vseh vprašanjih, ki se tičejo Podkarpatske Ukrajine. Minister Kličurak je nato prisegel pred predsednikom republike Naloga, ki čakajo Podkarpatsko Ukrajino in njeno vlado, se bodo mogle sedaj energično izjaviti v sporazumu s centralno vlado. Ostavka ministra Reverja pomeni istočasno satisfakcijo za novo češkoslovaško zunanjo in notranjo politiko.

Končna razmejitev med Slovaško in Madžarsko

Praga, 8. marca. h. Pogajanja o končni določitvi dosedanje začasne meje med Slovaško in Madžarsko, so bila včeraj končana ter so v Budimpešti podpisali o tem zastopniki Češkoslovaške in Madžarske zaključni protokol. Zastopnika Češkoslovaške sta bila Slovaka ministri svetnik Janšak ter general Viest.

S tem je bila po dolgotrajnih in zelo težavnih pogajanjih končno določena meja od Dunava do reke Uza namreč do meje Podkarpatske Rusije. Madžarska dobi od Češkoslovaške ozemlje 32 ha s približno 15.000 prebivalci. Na tem ozemlju je 10 vasi, 5 kolonij in 4 sporne občine, ki so gospodarsko in v glavnem po svojih komunikacijah navezane na Madžarsko in oddaljene od Češkoslovaške. Nasprotno dobi Češkoslovaška ozemlje nad 30.000 ha s

Divji lovci brez srca in vesti

V gozdovih nad Mozirjem preganjajo in streljajo breje srce

Mozirje, 8. marca
V velikanskih gozdovih Gornje Savinjske doline živi obilo plemenite divjadi, med katero pa prevladuje naša najnežnejša in najprijetnejša živalca. Poskočna srna. Poleg nje pa gospodari po številnih pečeh, ki kakor svarišle iznad vedno zelenih smrekovih goščav uronogi gams, ki je postal sprito lagodnejšega načina življenja v gosti senci smrekovih in bukovih šum nekoliko len in je njegovo zavaljeno truplo mnogo manj vitko kakor pri pobratimstvu. Živečem v nedostopnem skalovju naših bajno lepih planin. Zgodi se pa tudi, da na svojem potovanju zaide v naše kraje kralj parkljarjev — ponosni jelen, ki s svojo navzočnostjo zbudi nemalo vznemirjenje med zeleno bratovščino. Saj je postal prav pred dobrim letom tak izgubljeni samotar plen bočih Nimrodov, ki so na redko trofejo tako zelo ponosni. Sicer so pa bili jeleni včasih, ko še naši gozdovi niso bili preveč izsekani, pri nas stalna divjad. Najstarejši gornjesavinjski član zelene bratovščine, še vedno mladostni in čili Zekarjev oče iz Mozirja, ki nosi že deveti križ na svojih ramenih, bi vedel o razburljivih srečanjih z velikansko »živadjo«, ki nosi na glavi za lovce tolikanj mikavni »puščelj«, marsikaj zanimivega povedati. Med drugim bi vam povedal tudi ono resnično, kako je z navadno »šrotarico« podrl kar dva rogovilarja.

Med Tuhinjsko in Zadrebko dolino se vleče dokaj strm in podolgovat gorski hrbet, ki je znan pod imenom Črta Vse-

naokrog, kamor ti seže oko, se razprostirajo nepregledne še dokaj goste zaraščene goščave. Tu sem sta se pred dnevi napotila na službeni obhod logar in lovski čuvaj škofijskega veleposvesta iz Nazarij, da bi se prepričala, kako je preživela divjad letušnja mlo zimo. Nista se bila daleč v revirju, ko ju je vznemirilo lajanje psov v daljavi. Zaslutila sta takoj, da morajo biti v bližini divji lovci, ali pa opravljajo svoj pogubonosni posel podivjani psi, največji škodljivci naše plemenite divjadi. Nista se varala. Lajanje psov je prihajalo vedno bližje. S pripravljenimi puškama sta skrbno prežala in čakala ugodne prilike, da z dobro pomejenimi strelji pokončata podivjana kužeta in tako rešita preganjano divjad nadaljnjega trpljenja, ki je mukepolno zlasti zaradi tega, ker so v teh časih srne visoko breje. Zdaj pa sta odjeknila v precejšnji bližini v gozdno tišino zaporedoma dva strela. Čuvaja sta nemudno in previdno pohlata v pravo smer. Nista še prišla daleč, ko se jima je nudi žalosten prizor. V goščavi sta zagledala na tleh ležečo mrtvo srno, ob njej pa psa, ki jo je že začel trgati. Z dobro pomejenim strelom je pasja mrha pravično končala svoje grešno življenje ob mrtvi srnici. Čuvaja sta zato še bolj previdno začela raziskovati bližnjo okolico, da bi izsledila še večje grešnike — divjege lovce, ki tako brezsrčno preganja, muči in

ubija nedolžno in nič hudega slutečo srnjad. Ali nepridiprav je najbrže, opozorjen po strelu, ki ga je bil oddal logar na psa ob mrtvi srni, zbežal v neznan smer. Srečno je odnesel pete tudi njegov tovariš, ki je opravil še bolj negusno delo, ker je, po krvavi sledi sodeč, nesrečno drugo srno le obstrelil, in bo reva zaradi dobljenih poškodb kdo ve kje in v kolikem času v strašnem trpljenju shirala. Brezsrčni lovski tatovostva se je sicer tokrat posrečilo pobegniti, pač pa sta lovski čuvaja ustrelila še enega psa, ki je pritekel po sledi nastreljene srne.

Pri raztelesenju mrtve srne sta žal ugotovila, da je bila srna krepka, zdrava in breja ter je bil embrio v njej že krepko razvit. Saj ni več daleč čas, ko bo slišati po naših temnih, ozelenelih logeh pritajene in tolikanj prisrčne klice mladih srnic: mik, mik... Brezsrčni divji lovci bi morali prejeti take lekcije, da bi se jim nikdar več ne ljubilo zahajati po nedovoljenih lovskih poteh, ljudstvo pa bi moralo vendarle spet začutiti srce, namesto katerega ima danes, sodeč po zgoraj opisanih dogodkih, tako trd kamen. Nemara bi se srečanje z divjima lovcema bilo končalo enako tragično, kakor se je minuli teden v temnih gozdovih nad Sodražico... Oblastva prosimo, da z odločnimi in poostrenimi merami zatrdi divji lov, ki ogroža stalez plemenitih živali, pa tudi življenjsko varnost poklicnih lovcov in logarjev.

P. D.

Glasbena Matica v Lajovčevem kraju

Lep uspeh koncerta v litijem Sokolskem domu

Litija, 8. marca
Ljubljanska Glasbena Matica je v nede ljo prišla v litijem Sokolski dom da po novi del Lajovčevega koncerta ki je bil prejšnji mesec predana ljubljanskemu občinstvu. Za sprejem, razprodajo sedežev in pogostitev skoraj stočlanske pevske družine so imeli naši organizatorji polne roke dela. Ob prihodu nedeljskega popoldanskega vlaka je goste pozdravil predstavnik »Lipe« g. ravnatelj Vlado Rojce. Za sprejem se je zahvalil predsednik pevskega zbora GM g. Silvan Pečenko. Z ljubljancami je prišlo tudi nekaj izletnikov.

Med občinstvom, ki se je udeležilo koncerta, so bili predstavniki našega javnega življenja s sreskim načelnikom dr. Gregorinom ter goste iz sosednjih krajev. Profesor Marijan Lipovšek nam je v kleinem govoru prikazal skladatelja Antona Lajovca, našega očjega rojaka. Zenski zbor je otvoril koncert z »Gozdno samotno«. Točko je spremljal na klavirju g. Lipovšek. Nato sta po podala operni solist g. Betetto in koncertna solistka gdč. Polajnarjeva nekaj najzanimivejših Lajovčevih samospelov. Pred nastopom mešanega zbora — koncert je bil izvajan v naglem tempu brez vsakega večjega premora — so se zbrali na odru. oba solista, prof. Lipovšek in mešani zbor na čelu z dirigentom g. ravnateljem Mirkom Poličem. Tedaj se je izvršila prisrčna počastitev jublanta g. Lajovca, njegovih del in vseh sodelujočih. V imenu Zasavja je spregovoril župan Levinger, ki se je zahvalil za redek užitek, da je prišla odlična Glasbena Matica v našo dolino. Odsotnemu mojstru slovenske glasbe je sporočil preko dirigenta g. Poliča iskren pozdrav naše doline in rojakov.

Borisu Gorišku v spomin

Deveti marec 1938 je bil otožen dan za Tvoje prijatelje, ker smo izvedli žalostno vest, da si nas za vedno zapustil. Udarci je bil prehud in preveč nenaden, da bi mogli verjeti, saj smo Te vedno poznali kot krepkega, zdravega in veselega. Žal, resnica je bila neizprosna.

Spominjam se, Boris, kako si se komaj dvajset dni pred svojo smrtjo zdrav in ves navdušen odpravil na smučarski izlet na Kopanik, jaz pa sem Te pregovarjal, da raji ostani med svojimi prijatelji, ker ne morejo s Teboj Seveda se nisi dal prepričati, ker si bil preveč vdan športu. Tedaj nisi slutil, da se odpravljáš na svoje zadnje smučanje. Ko si se po osmih dneh uživanja v zimski prirodi vrnil med nas, sem Te bil zelo vesel in všeč si mi bil, ko si bil tako ožgan od planskega solca. Žal je bilo to zdravje le navidezno, v Tebi se je že takrat kuhala bolezen. Res, po dveh dneh si že ležal v posteljo, s katere nisi več vstal. Boris, Ti pač nisi nikdar mislil da bodo ljubljene planine vzrok Tvoje preane smrti. Zdaj, ko se bo narava začela zbujati k novemu življenju, bo obletnica Tvoje smrti še bolj žalostna. Kajti spominjati se bomo pomladnih večerov v lepih Slovenskih gorah, ko smo se fantje po lepi stari navadi zbirali k pesmi, uživajoč nad lepoto pomladnega večera in si se nam poln življenja, pridružil tudi Ti, Boris, nikdar ne bomo čuli Tvoje glasbe.

Prav tako Te bodo pogrešali Tvoji sokolski bratje in sestre v lenarskem Sokolskem domu, ker so s Teboj izgubili ljubljenskega tovariša, pravega sokolskega brata, navdušenega telovadca, ki so ga vsi ljubili s pravo bratsko ljubeznijo. Dragi Boris, s Tvojo smrtjo je nastala med Tvojimi prijatelji velika, nenadomestljiva praznina, ki bo v naših srcih zapustila trajno sled. Ko si bil na Silvestrovo 1937 v Beogradu sredi svojih prijateljev v najlepšem razpoloženju in si nam zapel svojo najljubše pesem »Vrnite rožce moje«, nihče ni pomislil, da bo to že nekaj mesecev kasneje nagrobni- ca, ki so Ti jo zapeli Tvoji pevski tovariši v slovo. Lepo in mlo je zvenela ta pesem, prav kakor si jo pel Ti, samo da to pot ni bilo čuti Tvojega čustvenega tenorja.

Dragi Boris, samo šest mesecev si bil v Beogradu, toda v tem kratkem času si pridobil mnogo prijateljev. Ne tega morda se sam ne veš, saj nisi videl, koliko se nas je zgrnilo okoli Tvoje krste in kako smo jo obšli s cvetjem. In kako bi Ti vsi peli »Vrnite rožce moje«, da nam ni grla stikala bridkosti! Naj bo slovenska zemljica lahka svojemu sinu, od katerega smo mnogo pričakovali, pa je žal tako mlad legel vanjo.

A. B.

Zemljč se je končal z elektriko

V trenutku njegove smrti je bil ves Ljutomer v temi

Ljutomer, 8. marca.
»Jutro« je včeraj poročalo, kako je vinar Jožef Zemljč v llovcu odsekal svojem zetu nos in potem zažgal viničarsko hišo. Izrazili smo domnevo, da si bo po teh dveh činih sam končal življenje. To se je res zgodilo.

V ponedeljek 6. t. m. ob kakih sedmih zvečer je nenadoma ugasnila električna luč po vsem Ljutomeru. Po nekaj minutah je zopet zažarela. Jasno je bilo, da je bil nekje na vodu kratek stik. Povzročil ga je bil Zemljč. Boječ se kazni zaradi telesne poškodbe, ki jo je bil prizadel svojemu zetu, in še bolj zaradi požiga, je sklenil da konča svoje življenje. Blizu Babincev ob cesti Babinci — Krapje je splezal na železni nosilec daljnovođa Ljutomer — Murska Sobota. Prej je sezul skornje ter si ovil roke in noge s capami, da bi lažje plezal. Nato se je vzpel na nosilec in položil glavo na žice. Tok z napetostjo 10.000 voltov ga je požgal po desni strani glave in telesa. Omamjen ali morda že mrtev je omahnil z nosilca.

Neki ljudje so videli, kako se je v trenutku, ko se je Zemljč dotaknil žice, močno zablistilo. V svoji viničarski knjižici je samonorelec zapustil poslovalno pismo. V njem pravi, da pojde v smrt zaradi družine. Hišo pa je zažgal, da bi tu, di žena ne imela ničesar, ko ga bodo zaradi njegovih zločinov zaprli. Sodna komisija je ogledala mrliča, nakar so ga pokopali.

ozirom na ojačenje dobrega in zdravega zaroda. Zborovalci, ki so se z raznimi vprašanji živo zanimali za posamezne praktične primere iz lastnih lovskih izkušenj, so pazljivo sledili poučnim besedam predavateljev ter izrazili željo, da bi se slična predavanja vršila pogostejše. Sklenjeno je bilo nadaljevati s široko akcijo za zatiranje vran v Zasavju, ki so se zadnji čas zelo razmnožile ter škodujejo kmetu. Sestavljen je bil poseben odbor v Litiji, ki bo pripravil vse potrebno za zatiranje škodljivcev. Uničeval jih bodo z zastrupljenimi jajci. Opozarja se vse prebivalstvo da pusti jajca, ki jih bodo lovski čuvaji poagalgi po poljih in njivah, na mestu ter jih ne uničuje in ne odstranjuje. Organi, ki jim bo poverjeno raznašanje in polaganje strupa, pa naj se točno držijo odborovih navodil. Osebam, ki so se izkazale v vestni lovski službi, je odredjena precejšnja nagrada. Za trbovejski spomenik Viteškemu kralju je društvo nakazalo prispevek 200 din.

Občni zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

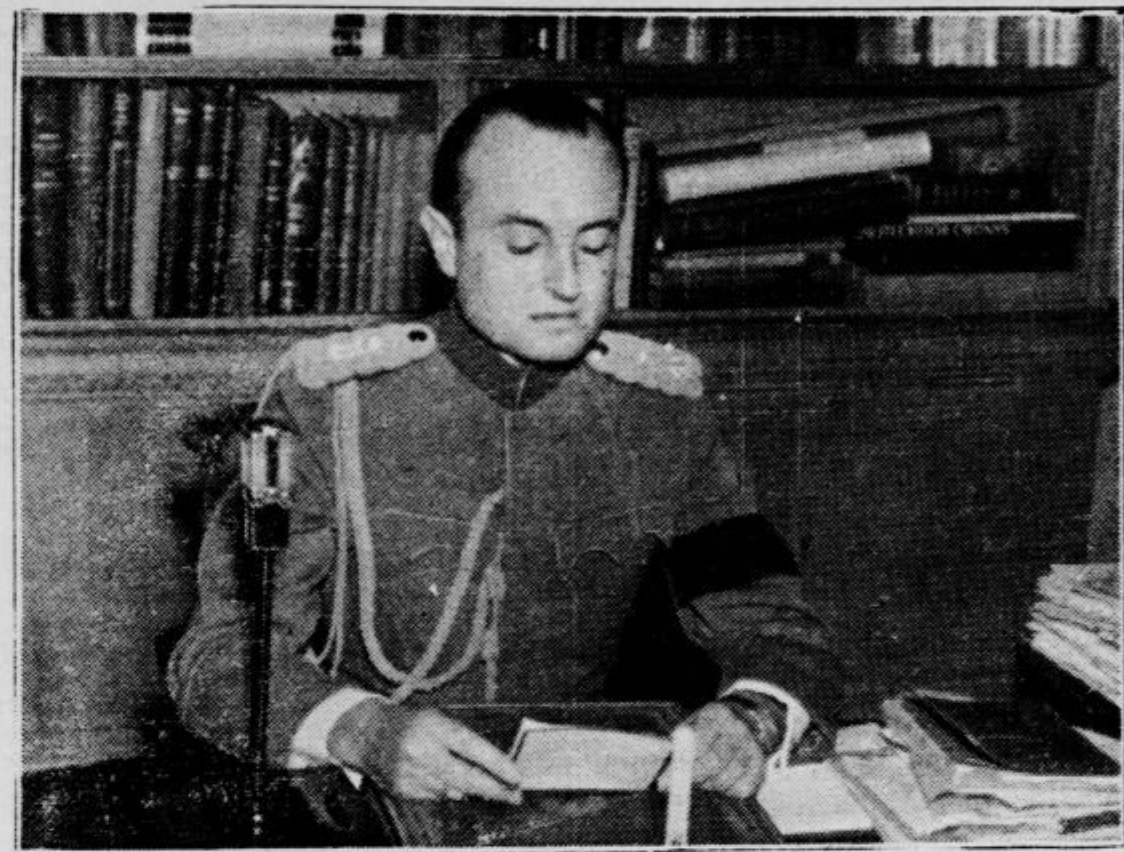
Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Občinski zbor je pokazal, da društvena skupnost in lovsko delo vseh članov koristno vpliva na razvoj zasavskega lovstva, ki v zadnjih letih napreduje zadovoljivo v vsakem pogledu. Zasavska lovska bratovščina lahko ob desetletnici z zadovoljenjem zre na lepe lovske uspehe, zlasti na svoja lovska polna divjačina. Zasavski lovci so sklenili, da proslavijo desetletnico s primernimi lovskimi prireditvami.

Negovana žena
je vedno
lepa!

ELIDA
KREMA
IDEAL

zaradi dodatka hamamelisa polepša polt

V nedeljo zvečer je — kakor smo v ponedeljskem »Jutru« obširneje poročali — govoril po radiu v Beogradu v pozdrav prebivalstvu Zedinjenih držav in našim izselencem Nj. Vis. knez namestnik Pavle. Sporočil je pozdrav Jugoslavije ob priliki otvoritve svetovne razstave v New Yorku, kjer bo tudi naš paviljon pokazal blagostanje kraljevine Jugoslavije ter bo zlasti naše rojake onkraj morja spomnil na stare kraje. Naša slika kaže Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ob mikrofoni. Za njim sta govorila še ministrski predsednik Dragiša Cvetković in minister za trgovino Jevrem Tomić.

Gluhonemi na grobu svojega dobrotnika

Za svoj zadnji nastop si je Društvo gluhonemih izbralo Ribnico. V dvorani »Pri Cenetu« bodo nastopili v soboto ob 20. in v nedeljo ob 15. Na sporedu je predavanje iz življenja gluhonemih. Predaval bo znani ljubljanski tiskarnek g. Ciril Sitar, sam iz vrst sodelujočih. Sedila bo revija poklicev, ki jih gluhonemi zavzemajo v življenju,

Gospodarstvo

Monopolizacija uvoza lesa v Italijo

Pred tremi tedni smo na tem mestu poročali, da bo Italija vendar uresničila svoj načrt za uvedbo monopola za uvoz lesa v Italijo in je bilo lani ob koncu leta to vprašanje le odloženo do 1. junija. Tudi smo že poročali o ustanovitvi 5 družb, ki bodo od 1. julija imele monopol za uvoz, in sicer tako, da bo uvoz lesa iz Jugoslavije koncentriran preko družbe s sedežem v Trstu, uvoz iz Nemčije preko družbe s sedežem v Benetkah, uvoz iz Rusije preko družbe s sedežem v Neaplju, uvoz iz Amerike in Indije (eksotični les) preko družbe s sedežem v Genovi in uvoz iz Rumunije preko družbe s sedežem v Catani.

Sedaj poročajo iz Trsta, da bo tržaška družba, ki bo imela monopol za uvoz lesa iz Jugoslavije, v kratkem ustanovljena. Kakor ostale družbe bo tudi tržaška imela 5 milj. din glavnice in bo podrejena posebnemu interkonfederacijskemu odboru. Družba bo imela izključno pravico nakupa lesa v Jugoslaviji, v svojem delokrugu bo kontrolirala cene, vzdrževala bo potrebne stike s pristojnimi ministri, v inozemstvu pa bo eventuelno pridobivala koncesije za eksploatacijo gozdov. Skupaj z ostalimi monopolnimi družbami pa bo urejevala tudi italijansko produkcijo lesa. Vsak italijanski lesni uvoznik bo moral biti delničar pri vseh petih družbah, in sicer pri vsaki z eno delnico po 1000 lir. Za vsake 200 ton lesa, ki ga bo dobil iz inozemstva s posredovanjem ene ali druge družbe, bo moral prevzeti še po eno nadaljnjo delnico vsake družbe. Za podlago dodelitve delnic posameznemu trgovcu bodo za enkrat merodajni podatki o trgovčevem povprečnem uvozu lesa v letih 1933, 1934 in 1935.

Po informacijah tržaškega »Piccola« bo imela tržaška družba tudi posebno nalogo, da v okviru italijanske korporacijskega sistema okrepi gospodarske stike z Jugoslavijo na področju lesnega uvoza in da v trgovinskem prometu z Jugoslavijo doseže čim nižje cene in čim več drugih ugodnosti. Družba bo razdeljevala uvoženi les po načrtu zveze tržaških lesnih trgovcev in to skušala doseči za Trst obnovo njegove nekdajne posredovalne funkcije, ki se je po vojni spremenila le v tranzitno funkcijo. Posredovala bo seveda predvsem med jugoslovanskimi izvozniki in italijanskimi lesnimi trgovci, pa tudi grškimi, vzhodno afriškimi, palestinskimi, alžirskimi, angleškimi, argentinskimi, albanskimi, iraškimi in malteškimi uvozniki.

Nadalje objavlja »Piccolo« podatke o tržaškem prometu z lesom in navaja med drugim, da je bilo pripeljano v Trst: leta 1932 53.348 ton lesa; naslednja leta se je ta količina stalno dvigala in je dosegla leta 1936 116.500 ton in leta 1937 223.900 ton, lani pa je padla na 87.000 ton. Od celotne količine lesa, ki je bil leta 1937 prepeljan v Trst, je odpadlo 57% na avstrijski les, 27% na jugoslovanski les in 15% na italijanski les. Iz Jugoslavije je prišlo v letu 1937 58.335 ton (nasproti 19.266, 47.277 in 53.704 tonam v prejšnjih treh letih), iz Avstrije 122.178 ton (nasproti 70.000 tonam v prejšnjem letu in 12.500 tonam v povprečju 1932-34). Končno pravi »Piccolo«, da je za bodoče glede na priključitev Avstrije k Nemčiji in glede na okolnost, da absorbira sedaj Nemčija pretežen del avstrijske produkcije, računati s padcem uvoza avstrijskega lesa na višino, kakor v letih 1932-34, to je na 12.500 ton.

Zavodi, ki deponirajo gotovino pri Državni hipotekarni banki in tej banki dajo nepreklicno izjavo, da lahko za ta denar vpiše 6% notranje državno posojilo kadar bo emitirano, bodo ta denar izkazali, kakor da so izvršili naložbo v državne papirje po predpisih uredbe in pravilnika.

Finančni ministristvo je istočasno obvestilo zavarovalna podjetja, denarne zavode, ustanove socialnega zavarovanja in zadržane organizacije, da naložbe svojih poslovnih rezerv odnosno rezervnih fondov prilagodijo predpisom uredbe o ustanovitvi poslovnih rezerv in rezervnih fondov in o delnem naloganju rezervnih fondov v državne papirje. Ustanovitve teh rezerv je smatrali kot nujno, ker bo bančni in valutni oddelek finančnega ministristva v kratkem začel izvajati kontrolo glede izvajanja predpisov uredbe.

Bodoče naloge Pokojninskega zavoda

V zadnji številki »Misi in dela« je izšel izpod peresa g. dr. Ladislava Lajovica, zanimiv članek, v katerem analizira donosnost in naložbeno politiko Pokojninskega zavoda, v zvezi z bilanco za leto 1937. Z ozirom na predstojete volitve nove uprave, se nam zdi važno, da se tudi mi izjavimo k temu vprašanju ter k izčrpnim zanimivim ugotovitvam, ki s svojimi prezezi nudijo pogled in smeri, kako bo treba v bodoče uravnati gospodarstvo da nakažemo, kakšne naloge bo imela bodoča uprava glede naložb in kako se bo doseglo zboljšanje sedanjega nevdružnega stanja.

Če daje gospodarstvo Slovenije Pokojninskemu zavodu letnih 30 milijonov din za premije in če zahteva obrestovanje premijskih rezerv nadaljnjih 20 milijonov, pomeni ta skupni znesek v celotni gospodarski organizaciji Slovenije tolikšno postavko, da se mora z njo pečati Pokojni zavod ne samo navznotraj kot nosilec tega zavarovanja, ampak mora pogledati, kako naša gospodarska substanca te datjave prenaša in da li uprava Pokojninskega zavoda v svojih gospodarskih funkcijah izpolnjuje one dolžnosti, ki jih ima nasproti svoji gospodarski osnovi. Z drugimi besedami, ali je vpliv zavoda, ki predstavlja danes skoro polmilijardo premoženje, na celotno našo gospodarstvo tako koristen, kakor more biti odnosedno ali obstojajo možnosti, da bi bil bolj koristen. Gre čisto primitivno za vprašanje, ali krava lahko daje toliko mleka, kolikor ga od nje zahtevamo, in to brez škode za svoje zdravje, ali skrbni Pokojninski zavod v takšni meri za to zdravi, da je dana sigurnost, da bo dotok premij in obresti tudi v bodoče s primerno verjetnostjo zasiguran brez škode za zdravje substance.

Iz članka »Misi in dela« je razvidno, da je obrestna mera povojnih naložb Pokojninskega zavoda za današnje razmere absolutno in objektivno nesorazmerno visoka. Kljub tej visoki obrestni meri pa vendar ni dosežen potreben povprečni 6% donos za celotno imovino zaradi nerentabilnosti onih 100 milijonov din, ki so bili investirani v nepremičnino in zaradi visokega bilančnega primanjkljaja. Nastane vprašanje, ali ne bo nujno računati s tem, da se bo donos posojilnih naložb, kakor naložb v državne papirje v prihodnjih letih pri sicer nespremenjenih razmerah zmanjšal. Na eni strani so namreč tečaji državnih papirjev, na drugi strani je Državna hipotekarna banka znižala obrestno mero na 6%. Pri sedanjih tečajih državnih papirjev že ne bo več mogoče doseči povprečnega 6% donosa. Pri posojilnih naložbah pa Pokojninski zavod ne bo skoro več našel možnosti plasiranja po 8% in 9% obrestni meri in bo ta možnost sploh prenehala oni trenutek, ko bi državni denarni zavodi vsaj nekoliko omejili pretirano formalistično poslovanje pri podajevanju posojil in odplačevanju obrokov.

Pokojninskemu zavodu pa ne preti samo nevarnost da pro futuro ne bo mogel več plasirati novih naložb po 8% in 9% obresti, ampak obstoja še mnogo večja nevarnost, da bo dobil od sedanjih 185 milijonskih posojilnih naložb v kratkem času vrnjene velike vsote, ker je razumljivo, da posojiljemalci ne bodo več pripravljali plačevati obresti, ki so za 50% višje, kakor so na trgu dosegljive, saj je notorično, da posojilne osnove (hiše, podjetja) danes ne dajejo pri skromni amortizaciji ustrežajočih donosov.

V Pokojninskem zavodu bodo nujno nastale razmere, ki danes tišijo k tlom tudi privatne denarne zavode, namreč preobilica gotovine, za katero ni najti koristne naložbe. Pokojninski zavod je seveda v toliko na boljšem, da lahko nalaga dolgoročno, vendar bo obrestna mera padla gotovo od 8 do 9% na 6 do 7% t. j. povprečno za 2%, kar pa bo imelo ogromen vpliv na povprečen donos, saj bo tangram naložba

v višini skoro 200 milijonov din, v efektu pa bo donos zmanjšan za 4 milijone din. Posledica bo seveda nujen daljni porast primanjkljaja.

Nova uprava bo imela težko in odgovorno nalogo najti pravilno, srednjo in zlato pot, ki bo upoštevala interese Pokojninskega zavoda v polni meri, ne bo pa slepa in gluha za nujna vprašanja, ki jih dikтира gospodarsko življenje. Lotiti se bo morala, po potrebi tudi operativno, vprašanja revizije računskih osnov v zvezi z najnovejšimi statističnimi dognanji in misli na izpremembo obrestnega faktorja računskih osnov z vsemi težkimi posledicami event. povišanja premij, odn. znižanja datjatev.

Gospodarske vesti

== Tarifni odbor bo razpravljal o povišanju blagovnih tarif. Iz Beograda poročajo, da je sklicana za 13. t. m. Beogradu seja tarifnega odbora. Na dnevnem redu je razprava o predlogu za linearno povišanje železniških blagovnih tarif za 5%. Za to sejo vlada veliko zanimanje v naših gospodarskih krogih. Zaradi predloženega povišanja tarif so bile poslane na merodajna mesta številne predstavitve in se gospodarske organizacije glede na stanje gospodarstva protivijo takemu povišanju.

== Ustanovitev nove zavarovalnice in portfelja Feniksa. Beograjski »Jugoslovenski kurir« je te dni poročal, da je v Beogradu ustanovljena nova zavarovalna družba pod imenom »Splošna jugoslovanska zavarovalna družba Balkan« z glavnico 5 milijonov din, ki se bo bavila z vsemi panogami zavarovanja. Med ustanovitelji so I. Avsenek, industrijec iz Ljubljane, nadalje beograjski narodni poslanik Nedelko Savić, beograjski industrijec Panić, beograjski trgovec Vlada Mitić, senator Paunović, advokat dr. Kisovec in dr. Tartaglia, bivši pomočnik prometnega ministra Senjanović, industrijec Konjović itd. — Govorijo, da bo ta nova zavarovalnica prevzela portfelj zavarovalnice »Feniksa« in da je bila v ta namen tudi ustanovljena, kar je vzbudilo pri zavarovanih »Feniksa« veliko pozornost.

== Pogajanja za izvoz živine v Italijo. Poročali smo že, da bo na Reki konferenca med našimi in italijanskimi predstavniki zaradi organizacije izvoza živine na italijanska tržišča, ker bo Italija v kratkem ukinila doseženo uvozno prepoved zaradi pomanjkanja krme. Poleg dr. Petrovića, upravnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, ki bo vodil delegacijo, se bodo udeležili pogajanj: dr. Anton Filipić, naš trgovinski delegat pri poslanstvu v Rimu dr. Mirko Mermolja, referent v Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine, dr. Mate Gajja, predstavnik Saveza mestne industrije v Beogradu, N. Samouković, predstavnik izvoznikov iz Beograda, Gerasin Kujić, predstavnik Glavne zadružne zveze iz Beograda in Janko Badžak, predstavnik Udruženja gojiteljev živine v Novem Sadu.

== Razpisana gradbena dela. Banska uprava je razpisala licitacijo za rekonstrukcijo mostu čez Savo v Kranju (odobreni proračun 806.564 din) in licitacijo za rekonstrukcijo državne ceste št. 2 skozi Kranj od km 643.9 do 645.2 (odobreni proračun 3.566.000 din). Nadalje je razpisala licitacijo za gradnjo preizkuševališča drž. mekarske sole v Kranju (proračun din 232.865), licitacijo za gradnjo mostu preko Savinje pri Nazariju na km 14.03 banovinske ceste Prihova-Nazarje-Gornji grad (proračun 1.462.620 din) in licitacijo za elektroinstalacijska dela v poslopiju Univerzitetne knjižnice v Ljubljani (proračun 252.900 din).

== Naš plačilni promet z Grčijo se je zboljšal. V zadnjem letu se je naš plačilni promet z Grčijo občutno zboljšal. V začet. ku lanskega leta je znašal obtok grško-jugoslovanskih bonov 57 milijonov dr. hrem, sredi lanskega leta je padel na 41 milijonov, v začetku marca t. l. pa na 18,9 milijona dr. hrem. Saldo naših blokiranih terjatev pri Grški banki pa se je lani v začetku leta gibal na višini 22 milijonov din, sredi leta je popustil na 18 milijonov din, sedaj pa znaša le še 6,5 milijona din. To občutno nazadovanje naših terjatev je imelo za posledico, da se je tudi tečaj grških bonov na naših borzah precej dvignil. Lani v začetku leta so grški boni notirali 27 do 28, nedavno pa so narasli na 36 in se sedaj gibljejo na višini okrog 34.

== V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: »Idealteks« Njolt & Simek v Domžalah (mehanično izdelovanje vsakovrstnih tkanin na rokodelski način in izdelovanje vate); L. Frim, trgovina z dež. pridelki, železnico, tehničnimi in poljed. stroji v Murski Soboti; Jugoslovanska tiskarna in knjigarna, družba z o. z., podružnica v Novem mestu. — Pri tvrdki Schneider & Verovšek, trgovini z železnino v Ljubljani, je zaradi smrti izbrisan javni družabnik Jurij Verovšek, vpisan pa je novi družabnik Josip Verovšek, trg. v Ljubljani. — Pri tvrdki Bratje Piatnik v

Njivicah pri Radečah je vpisan nov družbenik Franc Ragg, industrijec na Dunaju, sedaj na Njivicah. — Pri Skofješkoli predilnici, družbi z o. z., Skofja Loka - kodlavor, je vpisan poslovodja dr. Jurij Markgraf, industrijec v Kranju.

== Poštna hnanilnica v februarju. Po najnovejšem izkazu za februar so se hranilne vloge pri Poštni hranilnici v tem mesecu povečale za 42 na 1365,5 milijona din (nasproti 1326,9 milijona din pred enim letom). Znatno povečanje v februarju je predvsem posledica pripisa naraslih obresti. Kakor je znano, so lani v drugem polletju hranilne vloge pri Poštni hranilnici precej popustile in smo šele letos v februarju zopet preokretili stanje v ustreznem mesecu prejšnjega leta. Na čekovnih računih je bilo ob koncu februarja za 1697 milijonov din čekovnih vlog (lani ob koncu februarja za 1879 milijonov). V teku februarja so čekovne vloge nazadovale za 79 milijonov. Čekovni promet je v preteklem mesecu dosegel 7351 milijonov din (lani 6978).

== Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Izidorja Fincijs, trgovca v Mariboru, Gosposka 32 (poravnalni upravniki dr. Karl Slokar, odv. v Mariboru; poravnalni narok 17. aprila ob pol 9, prijavni rok do 8. aprila).

Borze

Na jugoslovanskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno (13.80), prav tako angleški funti (specialni tečaj 238, svobodni tečaj 258). Grški boni so se v Zagrebu trgovali po 33.6250, v Beogradu pa po 34.

Na zagrebškem efektnejem tržišču se je vojna škoda pri nadalje čvrsti tendenci trgovala po 481 (v Beogradu po 478.50). Promet je bil še v 4% severnih agrarnih obveznicah po 63.50, v 6% beguških obveznicah po 92.75 (v Beogradu po 92), v 6% dalm. agrarnih obveznicah po 92 (v Beogradu po 91.50 - 91.60), in 7% Blatromer posojilu po 95.75 - 96 (v Beogradu po 96).

DEVIZE

Ljubljana, Amsterdam 2317.20 - 2355.20 Berlin 1756.12 - 1773.88, Bruselj 734 - 746, Curih 995 - 1005, London 204.70 - 207.90, New York 4345.50 - 4405.50, Pariz 1154.2 - 117.72, Praga 149.85 - 151.35, Trst 229.95 - 233.05.

Curih, Beograd 10, Pariz 11.6625, London 20.6350, New York 439.875, Bruselj 74, Milan 23.15, Amsterdam 233.62, Berlin 176.62, Stockholm 106.2250, Oslo 103.70, København 92.1250, Praga 15.05, Varšava 83, Budimpešta 87.25, Atene 3.90, Bukarešta 3.37.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 480 - 482, 4% agrarne 62.75 - 64, 4% severne agrarne 63 - 63.50, 6% beguške 92 - 93, 6% dalm. agrarne 91.50 - 92.25 7% stabiliz. 99 den., 7% invest. 102 - 103, 7% Seligman 101 den., 7% Blair 95.75 - 96, 8% Blair 102 den.; delnice: Narodna banka 7500 den., PAB 230 den., Trboveljska 197.50 - 210, Gutman 35 - 40, Sečera Osijek 85 - 95, Osiječka lijevaonica 160 - 175, Isis 50 bl., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 474.75 - 478.25 (478 - 478.50), 4% agrarne 62.50 - 63.25, 4% severne agrarne 62.25 den., 6% beguške 91.25 - 92.25 (92), 6% dalm. agrarne 91.50 - 91.75 (91.50 - 91.60), 7% invest. 103 den., 7% Blair 96 - 97 (96.50), PAB 232.50 - 233.25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 8. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 63.25; koroza: za maj 48.75, za julij 50.25, za sept. 51.
+ Winnipeg, 8. marca. Začetni tečaj: pšenica: za maj 62, za okt. 63.375.
+ Novosadska blagovna borza (7. t. m.). Tendence neizpremenjena. Pšenica: baška, slavonska in banatska 152 - 153, sremska 151 - 152. Rž: baška 142.50 - 145, Ječmen: baški in sremski 64/65 kg 152.50 - 155, jari 68 kg 180 - 185. Oves: baški sremski in slavonski 160 - 162.50. Koroza: baška pariteta Indija in Vršac 95 - 97, baška pariteta Indija sušena 106 - 108, baška pariteta Vršac sušena 105 - 107. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 240 - 250; »2c« 220 - 230; »5c« 200 - 210; »6c« 180 - 190; »7c« 150 - 160; »8c« 110 - 112.50. Pšizol: baški in sremski beli brez vreč 282.50 - 285. Otrbi: baški, sremski in banatski 95 - 100.

+ Budimpeštanska termska borza (8. t. m.). Tendence slaba. Koroza: za maj 15.03 - 15.05, za julij 16.22 - 16.23.

BOMBAZ

+ Liverpool, 7. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5.02 (prejšnji dan 5.01), za maj 4.97 (4.97), za sept. 4.72 (4.70).

Zakaj se seli industrija na jug in vzhod

V januarju smo ob priliki razginitve ljubljanskega proračunskega predloga in ob priliki ankete, ki jo je priredilo Društvo diplomiranih ekonomistov v Zagrebu opozorili na to, da visoke samoupravne davčine mnogo pripomorejo k temu, da se v severozahodnih krajih naše države ne ustanavljajo več nova industr. podjetja, ki silijo na jug in vzhod in da se opaža tudi tendenca za preselitev obstoječih podjetij. V tej zvezi pa je treba omeniti še važen moment, namreč našo industrijsko politiko, ki pospešuje z vsemi sredstvi naseljevanje industrije na jugu in vzhodu države. O tem obširno govori spomenica, ki jo je nedavno predsednik zagrebške Industrijske zbornice g. Vladimir Arko izročil trgovskemu ministru g. Jevremu Tomiću ob priliki njegovega poseta v Zagrebu. Iz te spomenice, ki jo je objavil »Jugoslovenski Lloyd« posamezno naslednje. Na Hrvaškem se je industrija razvijala tudi v neugodnih razmerah v avstro-ogrski monarhiji, ko je madžarska vlada skušala industrijo priletniti v središče Madžarske, zlasti v Budimpešto in to celo z raznimi subvencijami. Proces industrializacije se je na Hrvaškem nadaljeval tudi po zedinjenju, vendar so se pričele javljati ovire, ker se je pri merodajnih faktorjih v trgovinskem ministristvu, zlasti v industrijskem oddelku pojavila tendenca, da Hrvaška ni primerna za izgraditev industrije glede na njen položaj blizu meje. Ta tendenca se je vedno pojavila kadarkoli je v zadnjem času šlo za to, da se zgradi kako novo industrijsko podjetje v teh krajih, in so morali industriji čuti od merodajnih faktorjev v ministristvu, da država nima interesa podpirati industrijo v teh krajih. Zato na tem mestu priporočajo industrijem, da svoja podjetja prenesejo v sredino ali v vzhodni del naše države, kjer bodo potem uživali vse ugodnosti, znatno carinsko zaščito, znatne kredite Narodne banke in železniško-tarifne ugodnosti. Tako je nastal nekak industrijski program, po katerem naj bi se severozahodni del naše države izločil iz industrializacije.

Ta tendenca je prišla do vidnega izraza tudi pri kreditiranju industrije od strani Narodne banke. Znano je, da predstavlja znesek kredita, ki je dan na področju Hrvaške, le neznamenit odstotek onega kredita, ki je dan zlasti industriji v Srbiji. Ta različenost se motivira stalno s tem, da ima hrvaška industrija možnost priti do kredita pri močnih denarnih zavodih v Zagrebu. Znano pa je, da je razlika med obrestno mero pri Narodni banki in obrestno mero pri privatnih bankah tako velika, da predstavlja še sama ta razlika izredno ugodnost za ono industrijo, ki se lahko poslužuje kreditov Narodne banke. Naši gospodarski krogi so ponovno opozarjali na to favoriziranje vzhodnih krajev od str-

ni Narodne banke, toda doslej brez uspeha. Lani je Udruženje industrijcev za sasko banovino znova pokrenilo to vprašanje in je postavilo zahtevu, da se podružnica Narodne banke v Zagrebu organizira kot glavna podružnica za področje saskve in primorske banovine in naj se ji dodeli ustrežajoči kontingent kredita, v čigar okviru naj bi sama razpolagala v interesu gospodarstva tega krajev. Ta glavna podružnica bi morala imeti svojo upravo, sestavljeno iz članov upravnega odbora Narodne banke iz saskve in primorske banovine, izpolnjenosti s predstavniki hrvaškega gospodarstva.

Kakor pri Narodni banki so zanemarjeni naši kraji tudi od strani Državne hipotekarne banke in Poštnih hranilnic. Obseg kreditov, ki jih dajeja ti dve ustanovi hrvaškimi kraji v primeri s krediti, ki se dajejo vzhodnemu delu naše države, gre zopet na veliko škodo naših krajev. Zato je neobhodno potrebno, da se tudi podružnici Državne hipotekarne banke in Poštnih hranilnic v Zagrebu pretvorita v glavni podružnici z razširjenim delokrogom.

Nadalje zahteva spomenica, da se ustanovijo industrijske banke za posamezna področja in da se sredstva, ki se stekajo pri ustanovah socialnega zavarovanja delavcev in nameščenecv in jih zbira industrija, dajo zopet preko industrijske banke na razpolago gospodarstvu. Veliko škodo trpi industrija zaradi centralizacije državnih nabavk, ki bi se morale vršiti po banovinskih področjih, in zaradi zapostavljenosti saskve banovine pri izvajanju javnih del in pri drugih državnih investicijah; kakor tudi pri dobavah premoga za državne železnice.

Priprave za emisijo

6% notranjega posojila

Finančni minister je izdal odlok glede naloganja 3% obveznic za likvidacijo kmečkih dolgov in bodočih 6% obveznic državnega notranjega posojila za javna dela v rezervne fondе. Odlok se glasi:

Zavodi in ustanove, ki so prejtele od Privilegirane agrarne banke 3% obveznice za likvidacijo kmečkih dolgov na račun svojih terjatev nasproti kmetom, lahko v te obveznice nalagajo del rezervnega fonda, ki so ga dolžni vložiti v državne vrednostne papirje po predpisih uredbe o ustanovitvi poslovnih rezerv in rezervnih fondov in v delnem naloganju teh rezerv in fondov v državne papirje odnosno po pravilniku k tej uredbi (Zavodi in ustanove torej ne morejo v teh obveznicah nalagati rezerv, če obveznice kupijo).

Prav tako se naloganje rezerv lahko izvrši v obveznicah 6% državnega notranjega posojila za javna dela, ki bo emitirano na osnovi uredbe od 14. aprila 1938.

Josip Strekelj:

Metulji največji škodljivci sadnega drevja

Dvoje nadlog obiskuje sadno drevje: živalski škodljivci in glivične bolezni. Številko enih in drugih je zelo veliko. Izmed živalskih škodljivcev so najnevarnejši tisti iz rodu metuljev. Metulji, predhodniki gosenic, letajo eni ponoči drugi podnevi od drevesa do drevesa in še daleč naprej od sadovnjaka do sadovnjaka ter spotoma, kakor je vreme in čas, odlagajo jajčeta zalego. Posamezen sadjar, pa še tako priden, doprinese le delno v obrambo sadnega drevja v boju proti tem, kakor proti drugim sadnim škodljivcem. Uspešno bi to delo bilo, ako bi se splošno izvajalo.

O nobenem metulju (razen sviloprejk) ne moremo reči dobre besede, a tako škodljivih, kakor sta jabolčni in slivov zavijač, ni nobenega. Piskavo sadje je uspeh njihovega kvarnega dela. Ti škodljivci uničijo ali skvarijo do polovice in tudi več sadne letine. Samica zavijača izleže ponoči proti koncu maja in v začetku junija, 30 do 50 jajčec posamezno po eno na vsak plod. Na pečkastem sadju odlaga jajčeta na muho, pri koščicah pa ob pečlu. Po nekaj dneh se izleže iz jajčeca goseničica, ki žre najprej na površju, potem pa zleze v notranjost ploda. Po štirih tednih doraste, prodre na dan in si poišče zavetišče na debelu ali na vejah pod staro skorjo, mahom in lišaji, pri mladih drevesih pod zavezom okoli. Da je še varnejša, se zamreži v mešček. Šele pomladi, ko toplota narasča, se zabubi in koncem maja do začetka junija

se prelevi iz bube v rjavosivega metuljčka, ki je podoben metuljčku suknene metulja. Najbolje boste spoznali razvoj in končno v naslednji pomladi metuljčka, ako doraste gosenice (črve), ki jih najdete v sadju, zaprete v male stekleničke in jih od časa do časa opazujete. Ako je poletje toplo in suho, se pojavi v juliju drugi rod.

Proti koncu junija leta podnevi okrog belih metulj s črnimi žilami na krilih. To je glogov belin, ki izleže do 150 rumunih jajčec na spodnje dele listov sadnega drevja. V istem času roji ponoči metulj debelega, rumenega in kosmatega zadka in belih kril, ki mu pravijo zlatica. Ta je še plodnejši, saj izleže do 300 jajčec tudi na spodnje dele listov. Odene jih z rumenimi dlačicami, ki mu med tem izpadajo iz zadka. Gosenice teh dveh se izležejo avgusta, ker pa ne utegnejo dorasti do jeseni, se zamrežijo in otrple čakajo pomladi. Tem od daleč vidnim zapredkom pravijo goseničja gnezda.

Pravi debelehar in ponočnjak je umazano-islivi gobovec. Ta metulj izleže v avgustu v špranje na debelu ali pod vejni obroček na kupček do 300 jajčec, ki jih tudi odeva z dlačicami lastnega zadka kakor zlatica. Ker je ta zalega po barvi in obliki podobna gobi, so mu dali ime gobovec. V aprilu naslednje pomladi se izležejo gosenice, ki so dorasle rjavosive barve in menda izmed vseh najbolj kosmate in požrešne. Ker v bližini ni hrane, se kmalu

potem, ko se izležejo, razpasejo po vsem drevesu in požrejo vse, kar je zelenega.

Zelo umetno v obliki prstana, temno drugo ob drugem odloži na mladiko svoja jajčeta metulj prsteničar v juliju. Pomladi, ko popje šele brsti, se že izležejo gosenice, ki se, dokler so še mlade, ponoči in ob mrzlem vremenu zatekajo v vidno mrežasto zavetje, ki si ga same spletajo.

Prav nevarne so tudi gosenice pedicev, ki se spuste, ko dorastejo, in med tem objede listje, cvetje ter tudi sadje, po niti na tla ter se v zemlji zabubijo. Proti koncu oktobra in v začetku novembra se prelevijo v metulje. Samci letajo, samice pa ne morejo, ker imajo kratka in pokvečena krila. Zato pa plezajo po debelu na drevo, kjer odlagajo jajčeta. Dasi so majhne, so vendar plodne, saj izležejo do 300 jajčec.

Je še mnogo vrst drugih metuljev, jih pa ne navajam, ker nastopajo posamezno ali v manjši množini, zato njihova kvarnost ni tako velika kakor teh, ki so navedeni. V varstvo sadnega drevja proti škodljivcem ne zadošča samo enkratno škropljenje pozimi, temveč se mora sadjar poslužiti vseh ukrepov in del, ki so v tem pogledu preizkušena. Poglavitna so:

1. Varstvo naravnih zatiralcev. To so zlasti ptice, netopirji in najrazličnejše osece-naježdniki.

2. V juliju moramo navezati na debela v višini 1 m, pri pritlikavih pod krošnjo pasti. Najboljše pasti so okoli 15 cm široki pasovi valovite lepence, ki jih samo ob gornjem robu okrog debela tako navežemo, da je valovita stran znotraj ob debelu. Da jo zavarujemo pred močo, jo ode-

nemo še z naoljenim papirjem. Ako ni lepence, naj se za past naveže omot slame, sena ali lesne volne. V te pasti se rade zatekajo zavijačeve gosenice, pa tudi drugi škodljivci. Po enkrat v mesecu odvežemo in pregledamo te pasti ter uničimo mrčes ali jih kar sežgemo in nastavimo nove.

3. Ker vemo, da proti koncu oktobra in v novembru plezajo na drevesa samice pedicev, preprečimo to, ako v oktobru navežemo na debela lepljive pasove. Te naredimo, ako navežemo na debela najprej 15 cm širok pas močnega, nepremočljivega papirja in ga namažemo z v ta namen pripravljanim lepilom, ki ga prodaja Kmetijska družba v Ljubljani. Pasove trdno privežemo na zgornjem in spodnjem delu, ter robove nekoliko upognemo. Ako je kol ob drevesu, namažemo v primerni širini tudi kol s tem lepilom. Mazanje lepila naravnost na debela je za drevo škodljivo. Ti pasovi so potrebni še nadalje

Ceste so razpeljane po češko-slovaškem

Z ogromnimi žrtvami si je čeSR v desetih letih zgradila sodobnemu prometu ustrezajoče cestno omrežje, ki lahko služi za vzgled našim projektantom in graditeljem

V ljubljanskem Avtoklubu je v torek zvečer predaval profesor slovaške tehnične visoke šole dr. ing. Karel Krivanek o gradnji in modernizaciji cestnega omrežja v bratski državi. Cestni problem, na katerega so češoslavoški zadeli ob ustanovitvi svoje mlade države, je precej sličen prometni misli, v kakršni se je naša tuda naša država ob svoji ustanovitvi in ki je do danes še nismo premagali.

V historičnem pregledu je predavatelj orisal, kako različno je bilo cestno omrežje v posameznih pokrajinah, ki so se 1918. strnile v novo državo. Samo v tako zvanih historičnih deželah na Češkem in Moravskem so bile ceste usmerjene v prestolnico: v Prago odtokom v Brno, odtokom na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji vodile samo povprek dežele na Budimpešto, tako da je bila češkoslovaška prva leta prave podolžne cestne zveze, ki bi ustrezala novi ureditvi prometa. Vse ceste so bile o prevratu do kraja razdeljene: na Češkem do temelja obrabljene, v deželah, ki so bile poprej pod madžarsko upravo, pa vobče skoraj neprevorne, ker so bile grajene brez kamnitenega temelja.

Nova država se je takoj z vso vmeno lotila rekonstrukcije razdeljene in neorganično spletene cestne mreže. 1920. je bil zasnovan generalni načrt za vso državo, ki je v glavnem predvideval novogradnjo štirih vzdolžnih magistral v vzhodnem delu države ter temeljita popravila in rekonstrukcije v zapadnih pokrajinah. Ena teh magistral bi potekala od Olomuča, ostale tri pa od Brna. V celoti naj bi se v vzhodnem delu države zgradilo nad 2000 km novih cest. Od tega velikopoteznega načrta je bilo do lani realizirano 22 odstotkov. V poteku teh magistral so se gradili cestni odseki v prvi vrsti tam, kjer cest poprej vobče ni bilo. Z vezavami med obstoječimi cestami so se projektirane magistrale toliko izgradile, da so lahko prevzele promet vzdolž države. V celoti je bilo v poteku teh magistral zgrajenih na vzhodu nad 450 km novih cest, na Moravskem pa nad 400 km primerno rekonstruiranih. S tolikim trudom in žrtvami ustvarjeno novo cestno omrežje pa je septembrska katastrofa na vseh koncih in krajih pretrgala. V novih mejah je izgubila češkoslovaška cca 35 odstotkov vseh svojih cest, v nekaterih pokrajinah, n. pr. v šleziji in na Moravskem, celo 54 odstotkov. Huje od samih izgub pa je to, da so tudi preostale ceste od novih meja na mnogih krajih prekinjene. Pretrgane so ceste Praga—Brno, Brno—Ostrava, Ostrava—Tešín, zveza Slovaške s Karpatsko Ukrajino itd. Ogromno dela bo treba, preden se bodo mrtvi konci spet povezali med seboj.

Predavatelj je v nadaljnjem obravnaval ceste na Slovaškem, kjer je bil pri novogradnjah sam v veliki meri udeležen. Graditelji so se morali boriti tu v prvi vrsti s pomanjkanjem dobrega kamnitenega materiala tako za gradnjo nasipov kakor tudi za zgornji ustroj, posebno za vrhno, tako zvano obrusno plast cestišča, ki je za kakovost ceste odločilna. Obrusno plast so delali na novih slovaških cestah z najrazličnejšimi površinskiimi obdelavami od lahkih do najtežjih, tako da imajo graditelji danes dovolj zanesljivih izkušenj, na katere se bo mogoče opirati pri bodočih gradnjah.

Cestni promet na Slovaškem je precej sličen prometu na naših cestah in bil zaradi tega pametno, če bi se naši graditelji okoristili s temi izkušnjami. Kjer ni posebno težkega prometa — in to velja po predavateljevi sodbi za mnoge ceste v naši banovini — so se lahke površinske obdelave s katranom in bitumenom prav dobro obnesle. Katran, posebno ako je mešan z asfaltno, daje v zvezi z dobrim posipnim kamnom trdne, čiste, brezprezne prevleke, ki pri vestni oskrbi dolgo trajajo. (Take površinske obdelave ima za stranske ulice v načrtu tudi ljubljanska mestna občina.) Na Slovaškem obnavljajo take prevleke vsako drugo leto.

Trdnost ceste se s prevlekami seveda ne poveča. Težek promet tako cestišče brž razorja in če bi hoteli prevleko sproti krpiti, bi to bilo dražje, kot od vsega početka težje grajeno cestišče.

Za težja cestišča so na Slovaškem poskušali vsakovrstna veziva v vrhnji obrusni plasti cestišča. Vodno steklo se ni prav obneslo. Cementni makadam: to je preprostejši makadamski cestišča s cementom, se je izkazal preveč nehomogen. Take ceste se rade začno kručiti na posameznih mestih in postajajo vegaste in kotanjaste. Rade se kručijo tudi v celih skrajih. Cementni makadam v bolj trdni izvedbi pa je glede na svojo kakovost že dražji od pravega betonskega cestišča in se zato za težki promet raje že od vsega početka vzame beton. Betonska cestišča so se izvrstno obnesla povsod, toda njih gradnja

še ni brez problemov. Po kvaliteti cementa in kamna, po skrbnosti izdelave ter po različnih sistemih diletacijskih rez itd., se v veliki meri izpreminja trdnost in trajnost ceste.

Kakor betonska, so se za močan mešani promet dobro obnesla tudi težka asfaltna cestišča. Napake le-teh so samo spolzost ob deževnem vremenu ter nagujenje k temu, da postane njih površina s časom valovitost. Kjer je vzpon večji od 4 odstotkov, se na češkoslovaškem ceste dosledno tlačujejo z drobnimi kockami.

Odkod je češkoslovaška dobila finančna sredstva za izgradnjo svojih cest? Čudežna mošina, iz katere so se vsipali milijoni in milijarde na češke ceste, je bil cestni fond, ki je povsem originalen češki izum. Cestni fond je bil ustanovljen l. 1927 in so tekli iz njega dohodki (kakor zdaj pri nas) večinoma od samega cestnega prometa. Na te dohodke je Centralna socialna zavarovalnica v Pragi dovolila fondu letno 100 milijonov kron posojila in sicer skozi dobo 10 let. Seveda ta denar še zdaj ni bil zadoštevajoč za vse nove ceste in rekonstrukcije. Država je nadalje vtilarala znatna sredstva iz investicijskih posojil in vstavljala velike vsote tudi v rednih proračunih. V celoti je bilo do lani investirano v cestne gradnje nad 4.5 milijarde kron. To je ogromna vsota, ako upoštevamo, da ni bila v Jugoslaviji od prevrata do danes investirana za modernizacijo cest niti cela milijarda in da še od te odpade skoraj polovica na samo mednarodno cesto Subotica—Beograd—Niš—drž. meja.

H kraju je predavatelj poudaril, da češkoslovaško cestno omrežje še zdaj ni dokončno izgrajeno. Vsek dan se pojavljajo nove prometne potrebe, ki jim bo treba ustreči z novimi deli in novimi prometni-

mi uredbami. Za enkrat je najbolj aktualna zgradba velike podolžne »daljnice«, ki bo vezala zapad z vzhodom. To bo moderna, 21 m široka dvodelna avtomobilska proga, ki bo tekla od Prage preko Iglove, Brna, Zlína, Zlínice dalje preko Karpatske Ukrajine do njene prestolnice Husta. Stroški te 1000 km dolge ceste, ki bo zgrajena po načelih nemških »Autobahnen«, so preračunani na 4 do 5 milijard kron. Pri Brnu se bo križala ta cesta z nemško avtoprogom Breslau—Dunaj, ki bo tekla, kakor znano, v dolžini 76 km preko češkega ozemlja, ki pa bo uživala pravico eksteritorialnosti. Ta nemška cesta na Češkem bo še močnejša in bo njena celotna širina znašala 37 m. Dela na obeh progah so se že pričela.

Svoje predavanje je zaključil inž. Krivanec s poudarkom, da hoče češkoslovaška baš z delom na svojih cestah dokazati, kako nezmisljivo mlada in čvrsta je njena življenjska sila navzlic silnim udarcem, ki jih je pretrpela lanske jeseni.

V imenu poslušalcev, ki so popolnoma napolnili dvorano Avtomobilskega kluba, se je odličnemu predavatelju zahvalil za njegova zanimiva in poučna izvajanja predsednik ljubljanskega Društva za ceste dr. Vinko Vrhunec. V svojem resumeju je podal nekaj nazornih primerjalnih podatkov o cestnih delih v čeSR in pri nas. Poudaril je, da je čeSR cestna dela izvajala hitreje, kakor je bilo predvideno v njenem gradbenem programu. Ta pospešena modernizacija cest je avtomatično prinesla s seboj izredno povečanje cestnega prometa, tako da so se morali v čeSR tudi iz tega razloga in ne samo zaradi spremenjenih političnih razmer odločiti, da začno za promet na velike daljave graditi posebne avtomobilske cestne proge. Zaključil je z željo, naj bi se modernizacija cest čim bolj pospešila tudi pri nas.

Le naprej, brez miru... Mogočna skupščina gorenjske župe število pripadnikov je naraslo — Letošnje priprave

Kranj, 8. marca. V nedeljo popoldne je bila v Kranju glavna skupščina gorenjske sokolske župe. Z vseh strani Gorenjske so prišli delegati, da slišijo poročilo župnih funkcionarjev. Kraj Narodnega doma jim je v pozdrav vihrala mogočna državna zastava. Točno ob 11. se je v lepo okrašeni dvorani Narodnega doma pričela glavna skupščina, ki je bila izredno lepo obiskana. Na Sokolski zbor je za uvod zapel himno »Bože pravde«, kakor je župni starešina brat Jaka Špicar z lepim nagovorom otvoril zborovanje. Omenil je najvažnejše dogodke v minulemu letu, predvsem veličastni zlet v Pragi in veliko tragedijo bratskega češkoslovaškega naroda. Toplo se je spomnil preminilih članov, predvsem II. podstarešine SSKJ brata Gjura Paunkovića in nepozabnega župnega podstarešine, požrtvovalnega in vedno nasmejanega brata Franceta Dolence. Spomin pokojnih so navzočim primerno počastili. Brat starešina je prečital brzojavne pozdrave sokolskemu starešini Kraju, savezu in ministru za telesno vzgojo naroda.

Iz poročil župnih funkcionarjev je razvidno ogromno delo, ki ga je izvršilo v lanskem letu gorenjsko sokolstvo. Vse župne in društvene prireditve so bile posvečene 20-letnemu obstoju Jugoslavije. Odlično je uspel župni zlet v Radovljici ter župne orodne in lahkoatletske tekme v Kranju, kolesarske bojne tekme v Predvoru, članske in mladinske smučarske

tekme v Mojstrani, Podnartu in Kranjski gori. Pri vseh župnih tekmah je nastopilo 725 tekmovalcev in tekmovalk. Župna uprava je gojila tesne stike z vsemi edinicami. Udeležila se je razvija društvenega prapora v Gorjah, otvoritve Sokolskega doma v Zirovnici, otvoritve letnega telovadšišča v Ljubljani in razvija naraščajočega prapora v Gorenji vasi — Pojanih.

Gorenjska župa šteje 5055 pripadnikov in sicer 126 več, ko prejšnje leto. V župi so delovali izvršni in prosvetni odbor, socialni, zdravstveni in narodno-obrambni odsek. Pisarniško delo je bilo zelo obsežno. Soglasno se je sklenilo, da bo letošnji župni zlet dne 18. junija na Bičju, župne orodne in lahkoatletske tekme bodo dne 21. maja v Kranju, a župni prosvetni dan, spojen s pevskim in glasbenim koncertom, se bo vršil jeseni v Kranju. Župa bo prihodnje leto razvila svoj prapor. Za kuma bo naprosila Nj. Vel. kralja Petra II.

Savezni upravi v Beogradu se bo poslala v potrdilo nova uprava s starešino Špicarjem na čelu. Ob zaključku sta starešina brat Špicar in podstarešina brat dr. Obersnel pozvala vse navzoče k čim vstrajnejšemu delu. Sokolski pevski zbor je zapel himno »Hej Slovani« in nato še pesem sokolskih legij, ki so ju peli vsi navzočni. Glavna skupščina sokolske župe Kranj je pokazala odlično voljo vseh sokolskih voditeljev, da bodo sokolsko delo vodili in nadaljevali tudi naprej po krepko utrji poti.

Plodno delo novomeške župe Vsestranski napredek in skrbne priprave za Ljubljano

Novo mesto, 8. marca. V nedeljo je bila glavna skupščina novomeške sokolske župe, ki je po številu edinic najmanjša župa SKJ. Dopoldne so se sestali prosvetariji in načelniki tehniških odsekov, da so pretrpeli dovršeno delo v preteklem poslovnem letu ter določili smernice za tekoče leto. Iz poročil obojnih je ugotovljeno razveseljujoče dejstvo, da je sokolsko delo v vseh edinicah vidno napredovalo v telovadnem in prosvetnem oziru. Nasprotstva sovražnikov sokolstva so le strnila sokolske vrste, ker so očistene plevela. Vaditeljski zbor je sklenil, da letos glede na pokrajinski zlet v Ljubljani ne priredi župnega zleta, pač pa bo stalni letni zlet v Vavti vasi in

Žužemberku ob dvajsetletnici obeh društev ter okrožni zlet Mirovskega okrožja v St. Rupertu.

Popoldne je potekala skupščina v Sokolskem domu v odličnem razpoloženju. Razen Kostonjancev so bila prav častno zastopana vsa društva in čete. Točno ob 14. je župni starosta brat dr. Vasič otvoril skupščino ter s toplim bratskim pozdravom pozdravil saveznega delegata brata dr. Pihlerja, načelnika SSKJ. V pozdravnem nagovoru je z ognjevit besedo očital delovanje župe v preteklem letu, spomnil se je bratov in sester, ki so bili premeščeni v druge kraje po službeni potrebi ter je predlagal, da se jim pošljejo brzojavni pozdravi. Spomnil se je tudi

hudega mraza prehitro potrošila rezervna maščoba zajcev in so polja in gozdovi bili pokriti z debelo snežno odejo in ni bilo mogoče dobiti nobene druge hrane, so si zajci težili želodčke z najrazličnejšim lubjem. Prolog sadnega drevja so glodali nagno, vrbo in jagnje.

Ce pogledamo, kdaj zajci najbolj napadajo cepove, se skoraj priključimo mnenju, da ni izključeno, da je glodanje v zvezi z zajčjim spolnim razpoloženjem. Cepovi so navadno ogoljani kmalu jeseni in pa proti koncu zime. Marsikoga sem slišel robaniti: »Ne bi zajcu zameril, če bi glodal v hudem snegu, pa dela škodo zdaj, ko je še vendar nekaj hrane na polju in so kopolci še obloženji!« — Jeseni, posebno če je topla pozna jesen, se zajci kaj radi breznajo, prav tako pa tudi v prvi pomladi. In vprav v takih časih je največja nevarnost za nezavarovane cepove. Nekateri tudi menijo, da vsak zajec ne napada cepov, kar bo pa težko dokazati. Verjetno je, da niso vsi zajci naenkrat za to razpoloženi in da jim en cep ugaia, drugi spet ne.

Sadjarji so si zaradi omenjene zajčje zlobe, požrešnosti in nagajivosti zapisali na svoj prapor: »Smrt zajcem! Vse bo dobro, naša sadovnjaki se bodo spremenili v paradizo, ko ne bo več zajcev.« Če bi pa naši dragi prijatelji sadjarji temeljito poznali zajčje življenje, bi bili drugače mnenja. Malokdo ve pri nas, da se zajec močno in izredno daleč seli. Take selitve zajcev večkrat opazujejo v Rusiji, ob večjih rekah, ki jih včasih preplavajo kar cela zajčja krdela. Pa tudi v drugih krajih so že večkrat opazovali, da se je pojavilo naenkrat veliko število zajcev, ki pa so

prav tako, kakor so bili prišli, spet izginiti. Ostali so le posamezni komadi. Da se zajci selijo, lahko povedo tudi naši lovci, ki v svoja lovišča spuščajo skoraj sleherni leto zaznamovane zajce. Kako malo je uplenjenih tistih zajcev, ki so bili spuščeni v lovišče! Nekaj časa se morda drže kraja, oplojijo morda tudi nekaj zajk, potem se pomaknejo dalje.

Vzemimo za primer, da za dravsko banovino dosežemo, da bo zajca lahko zatiral vsakdo, kdor ga bo našel. Vprašanje pa je, če bodo to sklenile tudi druge banovine, ki se zavedajo, da smo — kakor nam pravi dr. Marinkovičeva knjiga — v letu 1929. samo za zajce, izvožene v inozemstvo, prejeli nič manj kakor 1.816.796 din. In koliko zajčjega mesa smo porabili še doma! Vzemimo, da dosežejo sadjarji tudi to, da dobimo državni zakon z naslovom »Smrt zajcu«. Nikdar ne bomo dosegli tega, da bi podobno zakon sklenili naši sosedni državci Nemčija in Italija, ki posvečata izredno pozornost lovu kot važni gospodarski panogi. S tem, da bodo zajce v sosednjih državah gojili, je že ves trud in zamiljen uspeh, pridobljen v sadjarstvu z zatiranjem zajca, onemogočen.

Če ni mogoče predržati niti tihotapcev, prehajajočih neprestano preko meje, kako šele bo mogoče zapreti mejo zajcu? Nu, zdaj pa si malo ogledimo razmnoževanje zajcev. Izključeno je, da bi v doglednem času pri nas zajca popolnoma zatrli. Nadalje prihaja k nam gotovo vsako leto precej zajcev tudi iz drugih krajev. Zajci se, kakor znano, zelo hitro množe. Saj imajo po trikrat na leto mlade in še zgod-

nje pomladne zajke skote mlade v poznem poletju. Koliko bo treba novih gnjarčarjev in občinskih lovcev, ki bodo zapirali dohod in zatirali prirastek, če bomo hoteli na ta način reševati naše sadovnjake? Nekaj je pribito in se ne more oporekati: dokler bo le en zajec v deželi, ne bo mogoče pustiti sadovnjakov nezavarovanih, kajti znano je: če v snegu blizu cepov usledimo enega samega zajca, je še podana nevarnost, da se bo cepov lotil, če niso obvezani ali pobeljeni. Sadovnjake, odnosno cepove bomo morali zavarovati, če imamo zakon za zatiranje zajcev ali ne, če imamo v okolici sadovnjakov enega ali 100 zajcev! Da bi pa zajca popolnoma zatrli, bi morali skleniti tak zakon za vso Evropo, kjer prebivajo zajci in še potem bi dolgo trajalo, preden bi bili uničeni vsi zajci. S tem, da bi se dala ljudem prilika zajca poljubno zatirati, z orožjem pa bi nastala nepregledna nevarnost za človeško družbo. Že tako, ko imamo stroge predpise glede nošnje orožja, čujemo neprestano o hudih neizodah, povzročenih z orožjem. Kaj bi bilo šele potem, če bi se oborožili vsi sovražniki ali prijatelji zajčjih lovov? Koliko bi bilo uničene poleg zajcev še druge divjadi? Pomislimo malo, koliko znašajo letno zakupnine za love in koliko prodajo divjačine! Kdo bi hotel gojiti lov, ki donasa državi letno milijardo dinarjev, če bi bili oboroženi vsi preganjajoči zajcev? Preostanejo za uničevanje in zatiranje zajcev edino le še zanke. Kako humano sredstvo za zatiranje divjadi so zanke, smo pa tudi že brali.

Toliko o zatiranju zajca. Drugo poglav-

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br. Izlaker Lape. Pred 19 leti je kot šestleten fant pristopil k naši sokolski deci in je bil od tedaj stalni član naše sokolske družine. Posejal je redno telovadbo najprej pri deci, zatem pri naraščaju in nazadnje člansko telovadbo.

Kakor hitro pa je bil sprejet med članstvo, se je začelo njegovo res požrtvovalno sokolsko delo. V prednjaških tečajih si je pridobil obilno znanja ter je kot tak bil več let naš dober svetovalec in vodnik v vsakem pogledu. Sveto pet let je z uspehom vadil dva oddelka moške dece. S svojim prijaznim in umnim nastopom je pri mladini dosegel, da se ga je oklepala kot svojega pravega sokolskega brata in so bili njegovi oddelki vedno polnoštevilni. V zadnjem času pa je prevzel telovadbo članic, sam pa je redno zahajal k članski telovadbi in vidimo ga na vseh nastopih in akademijah. Kot član prednjaškega zbora nam je z svojimi nasveti mnogo koristil. Toda ne samo v telovadnici, tudi izven nje je našel dovolj sokolskega dela. Bil je društveni knjižničar, prosvetar, igralec,

okrnjene bratske čeSR, zibelke sokolstva. Župni tajnik br. Davorin Matko je podal obširno tajniško poročilo, ki prča, da so vsa v župi veljavna društva napredovala po številu članstva kakor tudi po delavnosti. Pri sokolski deci se v mnogih društvi kaže napredek, kar je zasluga protisokolske akcije med nasprotniki. Poročilo br. načelnika je bilo zelo obširno in natančno. Posnemamo, da pri vseh edinicah manjka večjih prednjakov, čemur se bo odpomoglo s prednjaškimi tečaji. Pri volitvah nove društvene uprave so bili izvoljeni z delno spremembo stari člani z bratom dr. Vasičem na čelu. K besedi se je glasil dr. Pihler, ki je prinesel bratske pozdrave saveza SKJ ter pozival k složenemu delu. Skupščina, ki se je vršila v znamenju jubilejnega leta, namreč 75-letnice ustanovitve prvega sokolskega društva na našem jugu, je sklenila, da bo sokolstvo novomeške sokolske župe najčastnejše pripomoglo k sijajnemu uspehu pokrajinskega zleta v Ljubljani.

V slovo marljivemu sokolskemu delavcu Ormož, 6. marca. Te dni odhaja iz Ormoža br.

Domače vesti

*** Odkup Prešernove rojstne hiše v Vrbi.** Prešernova rojstna hiša v Vrbi je odkupljena s tem, da je bil sezidan Ribičev družini nov kmečki dom. Družina se je v ta dom že preselila. Dela za restavracijo Prešernove rojstne hiše so že v teku. Če ne bo nepredvidenih zaprek, bo hiša do srede majnika urejena in opremljena. Za ta dela pa odbor še prosi in nabira darove, ker so bile dosedanje zbirke za zidavo novega doma izčrpane. Ker so nekateri časopisi zahtevali javnega obračuna v teh delih, je treba pojasniti. Že ob začetku je storjen sklep, objavljen tudi v okrožnici, da bo po dokončanih delih izšla knjižnica, v kateri bodo naštet vsi darovi šolskih in zasebnih ter javnih oblasti. Ker so šolske zbirke zaključene, zato je ta obračun že pripravljen pri banki upravi — prosvetni odelček — in poje te dni v tisk. Ta knjižnica bo javen obračun, ki bo obenem zgo. dovinska priča o slovenski narodni zavodnosti in poštrevnosti. Iz nje bodo potem tudi časopisi po mili volji črpali podatke. Vpravi zaradi tega odbor ni spriti objavljati nobenih darov in ne stroškov za dosedanja dela. To v pojasnilo.

*** Kranj proslavlja Prešerna.** Gorenjska metropola, v kateri je pred 90 leti izdihnil naš veliki pesnik, bo drevi počastila njegov spomin. Ljudska univerza v Kranju priredi Prešernov večer v veliki dvorani Narodnega doma ob pol 21. uri. Sodelujejo: dr. Slodnjak, operna pevka Vera Majdic, čeva in basist Lupša, recitatorja Vehovec in Valenčič in sokolski pevski zbor.

*** Begunci iz Nemčije pod zastavo repu. blike Panama.** V pristanišču Sušaku je pristal parnik »Colorado«, ki ima posadko, sestavljeno iz najrazličnejših predstavnikov narodnosti, njen poveljnik pa je Grk. Parnik ima zastavo panamske republike. To je majhen parnik, 320 ton, star in precej zanemarljiv. Zasedla ga je skupina beguncev iz Nemčije, v prvi vrsti pa iz avstrijskih pokrajin. Begunci iz Avstrije, ki so mnogi že prej pribežali v naše kraje, so se vkrcali na Sušaku, vseh skupaj pa jih je 340.

*** Loterijska sreča hvalilecni svojemu kraju gostovanja.** Že pred leti je uprava državne loterije odredila, naj se glavne premije posameznih tečajev loterije izrebujo v raznih važnejših krajih države, da bi se na ta način ustreglo igralcem, pri tem pa tudi dokazalo, da je državna loterija res prava igra sreče. Zdjag gostuje loterijska sreča že nekaj dni v Sarajevu v veliki dvorani Sokolskega doma in bo nje. no gostovanje zaključilo izrebanje naj. višjih dobikov tega kola v znesku 200.000, 400.000, 500.000, 1.000.000 in 2.000.000 din. Poročali smo, kako je predsednik loterijske komisije označil publiko v raznih mestih, kjer je gostovala loterijska sreča, ter je pri tem naglasil, da je sarajevska publika zelo mirna in disciplinirana ter da izkazuje razburjenje igralcev kvečjemu samo redica lica žena, ki so v loterijski dvorani bolj kakor nekdanj v Zagrebu in Ljubljani zastopane. Zdjag je v Sarajevu padla premija 200.000 din in sreča je bila Serajlijam naklonjena, ker so ves ta znesek dobili štirje nezaposleni delavci nekega podjetja v mestni okolici. Naključje je naneslo, da so bili trije srečni igralci navzoči pri zbranju, tam pa je bil tudi njihov nekdanji gospodar, kateremu je bilo zelo žal, ker jih je moral odpustiti zaradi pomanjkanja dela. Bivši gospodar je srečne igralce — svoje bivše dobre delavce — četrtega so bili takoj povabili — lepo pogostil in, ko se je loterijska sreča tako lepo nasmejela četvorici v največji eksistenčni stiski, ni izključeno, da bo imel od nje koristi tudi peti — bivši gospodar, kateremu bodo, kakor vse kaže, bivši njegovi delavci ponudili svoje dobike v prospeh podjetja.

*** Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.**

*** Izleti v prestolnico bosanskih kraljev.** Na železniški progi, ki vodi iz Sarajeva v Brod, je med Kaknjem in Visokem mala postaja Čatići. To je izhodna postaja za potnike, ki obiskujejo Kraljevo Sutjesko, prestolnico bosanskih vladarjev iz srednjeveke Občina Čatići je razdeljena na ne. kaj po hribih in dolinah raztresenih naselbin, odlikuje pa se po svojih domaćih, ki so najboljši primer stare srednjeveške bosanske stavbe delavnosti in domače obrti. Med raztresenimi naselbinami so tudi ostanki gradov srednjeveških bosanskih vladarjev, ki razpadajo, ker pri nas, kakor v raznih drugih pokrajinah, tudi v Bosni in Hercegovini, ki sta igrali tako veliko vlogo v naši nacionalni zgodovini, zakon o ohranitvi zgodovinskih spomenikov ne pride do veljave. Hrvatsko prosvetno društvo »Napredak« je zdaj ukinulo vse, kar je moglo, da bi se nekaj storilo za ohranitev zgodovinskih objektov.

Dovršeno lepoto dosežete z uporabo kreme »FORVIL«, ki je sestavljena iz najfinjših snovi. Dobi se seveda v Parfumeriji NADA — Ljubljana, Franiškanska ulica.

*** Ciganski začarani zakladi** so bili že v raznih pokrajinah predmet razprav pri sodišču in velikih razburjenj med prebivalstvom. Zdjag ima sodišče v Osijeku v svojih zapisih cigana Dušana Nikolića iz Cepina, ki je več kmetov ogoljufal za velike zneske s ciganskimi začaranimi zakladi, zakopanim v nekem gozdu. Obtožnica navaja da je premeteni cigan Dušan od mnogih kmetov dobil na račun »začaranega« zaklada velike vsote. Nekega kmeta iz širokega polja pa je sploh spravil ob vso njegovo posest. Ta lahkoverni kmet mu je dal tisoče, a ko mu je gotovine zmanjkalo, je prodal svojo živino in potem oral za oralom od svoje posesti, da bi postal lastnik velike vreče bankovcev, zakopane v nekem gozdu, od katere je seveda samo med skrivnostnimi ceremonijami videl zgornj nekaj bankovcev. Cigani so ga prepričali, da je vreča polna stotakov in tisočakov, a da jih oni sami ne morejo prevzeti v last, ker je nad njo preletstvo ciganske rodbine. Ko je kmet premetnemu ciganu izročil vse, kar je imel, je vrečo sicer med čudnimi ceremonijami odkopal in prevzel, a pozneje je ugotovil, da je bilo nekaj bankovcev samo zgornj, do čim je vso ostalo vsebino obilne vreče tvoril navaden časopisni papir.

*** Aretacija nevarnega mazača.** V Rogatici so orožniki zaprli 37letnega Džemala Dželavića, ki je že dolge mesece izvrševal precej izdatno prakso domačega zdravniška pod imenom zastopnika domačega zdravniška Sadika Sadikovića iz Ljubuškega, o katerem smo nedavno poročali, da je bil zdaj od davčne uprave nekako legaliziran, ker je njegov »zdravniški« posel v veliko turistično in gospodarsko korist vsega okoliša. Stari Sadik zdravi ljudi samo z zdravilnimi rastlinami, ki jih odlično pozna, zdaj aretirani Džemal, ki je skušal izkoristiti sloves mojstra, pa je zagrešil marsikaj, kar spada pod zelo hude paragrafe. Sadik Sadiković daje svojim pacientom samo zdravilne rastline, Džemal pa je poskušal tudi nekatere operacije, ki so bile za lahkoverne paciente usodne. Orožniki ga tudi dolžijo, da je zlorabljal ženske, ki so se zatekle k njemu v svojih tegobah.

*** Mislinjska podružnica SPD v Slovenem Gradcu** vabi na redni občni zbor 21. t. m. ob 20. v Sokolskem domu v Slovenem Gradcu. Med ostalimi točkami dnevnega reda so volitve novega odbora in izprememba pravil. (—)

*** Družba sv. Cirila in Metoda** je prejela znesek din 500, katere je nakazala »neimehovana« iz Ptuj za usluge, ki jih ji je izkazoval veletrgovec g. Milko Senčar. — Za Ivana Vrhovnika sklad je darovala ga Ana Letnarjeva iz Ljubljane din 100. Iskrena hvala!

*** Zdrženje trgovcev v Radovljici** ima v nedeljo 12. t. m. redno letno skupščino. Zborovanje bo ob 14. v prostorih hotela »Grajski dvor« v Radovljici. Vabljeni so vsi trgovci radovljiškega okraja, ker je zborovanje važno.

*** Dar revni šoli.** Uradništvo Privilegirane agrarne banke a. d. podružnice v Ljubljani, je v počastitev spomina pok. gg. Franca Verbića in Ivana Bidovca, namesto vencev poslalo 630 din šoli Dolnja Topla reber pri Kočevju za šolske potrebščine za revne slovenske šolarje.

*** Priznati se mora,** da je »Družinski tehnik« od tedna do tedna boljši. Danes nova številka.

»LJUBEZEN TATJANE PETROVNE«

po gled. komadu »TOVARIŠ«.

Duhovita družabna satira. — V glavnih vlogah ljubljence vseh žena CHARLES BOYER in lepa CLAUDETTE COLBERT. — Predstave ob 16., 19. in 21. uri. KINO MATICA, tel. 21-24

SAMO 2 DNI!

KINO SLOGA, tel. 27-30

SAMO 2 DNI!

„DIVJI LOVEC“ Paul Richter — Hans Schletow — Georga Holl. Film izredno lepih prirodnih krasot, nebrzdane lovske strasti in krute borbe za pravico in za ljubezen po znamenitem Ludvigu Ganghoferjevem romanu!

u— Nastop slavnega pianista Nikolaja Orlova v Ljubljani mora zanimati vse prijatelje visoke glasbene umetnosti. Vsi svetovni časopisi pišejo, da je Nikolaj Orlov eden največjih sodobnih pianistov, ki uživa neomejen sloves v vsem glasbenem svetu. Peikov koncert bo tretji koncert Nikolaja Orlova tekom zadnjih 10 let v Ljubljani. Izvajal bo dela Beethovna, Mozarta, Ravela, Skrijabina in Chopina. Koncert bo ob 20. v veliki filharmonični dvorani jutri v petek. Umetnik bo igral na novem Bechsteinovem klavirju. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticice. (—)

u— Glasbena literatura za kitaro ima celo vrsto originalnih skladb, ki so jih napisali največji glasbeni mojstri svoje dobe. Tako n. pr. je pisal tudi slavni Joh. Seb. Bach skladbe za ljutno in za kitaro, saj sta bila oba instrumenta v njegovi dobi izredno priljubljena. Glede na to opozarjamo na kitaristični solistični večer, ki ga bo izvajal naš znani kitarist Stanko Prek v ponedeljek 13. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani. Vstopnice so na razpolago v Matici knjigarni Glasbene Maticice, cene od 20 din navzdol. (—)

u— Problemi poklicnega svetovanja za dekleta drevi predavanje dr. Vlada Schmidta, strokovnjaka v teh vprašanjih, na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta. To je zadnje predavanje v tečaju Vzgoja matere, ki ga prireja Splošno žensko društvo. Začetek ob 20. Matere, očette, mladina, pridite!

u— Slovenska sekcija Jugoslovenske ženske zveze priredi v soboto 11. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice »javno zborovanje za našo družino«. Vabljeni vsi!

Otvorila sva popolnoma preurejeno

Restavracijo »Lipa« na Sušaku

in se cenj. obiskovalcem Sušaka toplo priporočava
A. V. Zirovnik

Iz Ljubljane

u— Spominski večer Franji Tavčarjevi priredijo akademiki JNAK »Edinstva« ju. ri, v petek ob 20. v veand dvorani Kaze. ne. Za pokroviteljstvo so zaprosili tri ženska društva, ki jim je zaščita naših študentov prav posebno pri srcu in ki jim je bila velika pokojnica predsednica ali pa prijateljska sodelavka od ustanovitve društva do svoje smrti. Ta društva so Kolo jugoslovenskih sester, Knežinja Zorka in Klub Primork. Namen teh vstic ni, da bi se pobeje opozarjali javnost na pietetno prireditve v času med obletnicami rojstva in smrti nepozabne pokojnice, saj vemo, da je za vsakega našega človeka udeležba na spominski počastitvi ganljiva srčna nužnost. Pač pa je namen teh vstic, da z zadovoljstvom ugotovimo pietetni akt naše akademske mladine, ki nam čute izpričati, da v mladih dušah ni izumrl čut hval. ležnosti onim, ki so po svojih močeh pomagali ustanovljati današnje veliko jugoslovensko stvarnost. JNAK »Edinstva« se bo s prireditvijo oddolžil pokojnici in imenu številnih neznanih dijakov, ki so v teku dolgih desetletij uživali nezapisane dobrote gospe Franje in njenega doma, in oddolžil se bo tudi za vse one, ki so se oddolžiti pozabili ali so to celo hoteli pozabiti. S tem, da stojimo ob strani našim zavednim narodnim akademikom, bomo spomin gospe Franje še prav posebno po. častili. Spored prireditve je skrbno in lepo izbran, da bo zadovoljil prav vsakega gosta.

I. kolesarski ples

DKSK »EDINSTVA«, ki ga priredi v soboto dne 11. marca v veliki dvorani hotela »Metropole« (Miklič). — Igra Akordeon jazz! Začetek ob 20. uri. Za dame in gospe presenečenje!

u— Pogreb Franceta Verbića. Ob ogromni udeležbi občinstva smo včeraj popoldne spremlili Franceta Verbića, zastopnika tvrdke I. C. Mayer, na poslednji poti od mrtvašnice na Vidovdanski cesti do pokopališča pri Sv. Krži. Mnogi, ki je prihitel k pogrebu, je izpričala, koliko prijatelj in znanec je imel pokojnik v trgovskem svetu, v naprednih vrstah, ki jim je bil zmerom vnet soborec, in v vseh krogih naše javnosti. Stevilno je bila zastopna zlasti lovska bratovščina s predsednikom dr. Krejčijem in dr. Lokarjem na čelu, v sprevid so se uvrstili najodličnejši ljubljanski trgovci z načelnikom gremija Medenom in odposlanstvo Društva trgovskih zastopnikov, Zvezo kulturnih društev in nacionalne organizacije pa sta zastopala Bučar in Tenja. Brez pompa, a ob pobožnem ganotju prijateljev in znancev so truplo Franceta Verbića položili v zemljo. Preostali mu ohranimo časten spomin.

u— Proslava 50letnice društva »Pravnik«. Vabila za proslavo in svečani banket so razposlana. Ako bi kdo pomotoma ne prejel vabila, se prosi, da ga reklamira pri blaginjakni društvu dr. A. Urbancu, odvetniku v Ljubljani, Tavčarjeva.

u— Glasbena Matica ljubljanska je darovala Hubadovi pevski župi v počastitev spomina blagopokojnega Zorka prelovca namesto venca na njegov grob znesek 300 din.

u— Srednjeevropski plesni prvak g. Skalka s soprogom in še 17 najboljših ples. nik parov iz Nemčije, Češkoslovaške in Jugoslavije na tpu v posebni točki na »Mednarodnem plesu« v soboto 11. t. m. v Kazini. Za plesno zabavo, ki se bo vršila pred in po turnirju, bo igral kompletni Adamičev jazz in bo tudi za vsestranski bifre preskrbljeno. Ker bo ta prireditve takorekud zadnja elitna zabava v sezoni, se največje vabilo vsi ljubitelji družabnega plesa. Reklamacije vabil in rezerviranje miz dnevno v Kazini. Tudi galerija bo cenjenim gostom na razpolago. (—)

Postani in ostani član /odnikov družbe!

u— Jugoslovensko-bolgarska liga — akademski odsek cpozarja vse svoje člane, da bo nadaljevanje občnega zbora danes ob 5. (17.) popoldne v lokalni staršinske Jugobolgarske lige, Gradišče 14/I. desno. Prosimo, da se tega zbora vsi sigurno udeležita. Odbor.

Iz Celja

e— Vprašanje novega celjskega župana in finančnega referenta. Kakor znano, je prišlo v celjskem mestnem svetu v zadnjem času do večjih izprememb. Najprej je podal ostavko pravni referent g. dr. Hodžar, nato župan g. Mihelič, pred dnevi pa še finančni referent g. Prelog. O imenovanju novega celjskega župana se mnogogi ubija. V tej zvezi so navajali imena gg. Gologranca, Fazarinca, ravnatelja Mohor. jeve tiskarne dr. Kotnika in odvetnika dr. Voršič. Vse kaže, da ima največ izgledov dr. Voršič. Kakor čujemo, je določen za novega finančnega referenta g. Oskar Černelč, ravnatelj podružnice Hranilnice dravske banovine v Celju, ki doslej še ni bil član mestnega sveta.

e— Koncert pevskega zbora Glasbene Maticice Ljubljanske v pond. 13. t. m. v dvorani Celjskega doma v Celju ima namen podati celjskemu občinstvu vrsto najpomembnejših del naše zborovske literature. Na sporedu so zastopani z mešanimi zbori skladatelji: Lajovic, Foerster, Adamič, Koporec in dr. Svab. Ker sodeluje pri Lajovicem zboru »Zeleni Jurij« sopranistka Ljudmila Polajnjarjeva, bo imela ta mlada, izredno priljubljena koncertna pevka tudi dva solistična nastopa s spremljevanjem klavirja in sicer bo zapela najprvo tri Lajovicjeve samospeve, nato pa tri najnovejše samospeve ge. Mirce Sancinove. Da ne bo manjkala na Maticinem koncertu narodna pesem, je prav gotovo in seznanili bomo Celjane predvsem z belokranjskimi narodnimi v obdelavi Matije Tomca. Na sporedu pa sta tudi dva medjimurska motiva in Mokranjčeva »Rukovet«. Cene sedež pri koncertu so določene od 25 din navzdol in vstopnice se dobe v knjigarni Rogičar v Celju. Začetek ob 1/8. zvečer.

e— Ukinitve toka. Mestna elektrarna v Celju bo zaradi nujnih del na električnem omrežju ukinila v nedeljo 12. t. m. dobavo toka in sicer za mesto od 7. do 11.30, za okolico in Babno pa od 7. do 13.

e— »Sočina« akademija. Društvo »Soča« v Celju bo priredilo ob desetletnici svojega obstoja na praznik 25. t. m. ob 20. v Narodnem domu slavnostno akademijo z lepim in pestrim sporedom. Na akademijo že danes opozarjamo vso našo javnost.

e— Napadala sta mu polomila obe roki. Ko se je vračal 30letni posestnikov sin Jože Moškon iz podsrede v ponedeljek okrog 22. iz vinograda domov, sta ga napadla dva brata, sinova nekega posestnika iz Podsrede, in ga začela obdelovati s kolo. Moškono sta z udarci zlomila levo in desno roko, desno roko pa v komolcu. Moškono so oddali v celjsko bolnišnico.

e— Bratu je odsekal tri prste. Ko se je triletni sinček kočarice Vinko Gaberšek v Rogški Slatini igral v ponedeljek z drugimi otroki, mu je brat po nesreči odsekal s sekiro tri prste desne roke. Otroek se zdravi v celjski bolnišnici.

e— Danes vsi trgovci na občni zbor Združenja trgovcev ob 7. uri zvečer v Narodni dom. (—)

e— Koroški borci zahtevajo priznanje dobrovoljstva. Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju je priredila v nedeljo popoldne v veliki dvorani Narodnega doma sestanek, ki se ga je udeležilo okrog 800 koroških borcev. Pred pričetkom sestanka je nameravala prirediti obhod koroških borcev z godbo na čelu po mestnih ulicah. Policija pa je ta obhod prepovedala. Sestanek je otvoril in vodil predsednik celjske krajevne organizacije g. Janko Brišček, ki je pozdravil vse udeležence, zlasti pa poveljnika vojaškega okrožja g. polkovnika Milkovića, pomočnika poveljnika 39. pp. g. polkovnika Defarja, predsednika okrožnega sodišča g. dr. Vidovića, direktorja drž. realne gimnazije g. Mravljaka in številne delegate krajevnih organizacij izven Celja. Nato je padel historični borb koroških borcev za osvoboditev severnih predelov naše domovine in utemeljil zahtevo koroških borcev po priznanju dobrovoljstva 20 let po osvobođenju. Predsednik glavnega odbora LKB polkovnik v p. g. Andrejka je nato poročal o delovanju glavnega odbora, Legije koroških borcev ima okrog 4.000 članov, ki so včlanjeni v 20 organizacijah, a klub vsem naporom še niso dosegli priznanja dobrovoljstva. Gradbeno ministrstvo je poslalo vsem javnim institucijam in dravski in savski banovini okrožnico, naj upoštevajo pri sprejemu delavcev v službo predvsem člane Legije koroških borcev. Žal pa niso prejela silnice okrožnice tudi privatna podjetja, ki jih je tudi ob severni meji mnogo in ki ne marajo sprejemati koroških borcev v službo. Predsednik gornjegrajske krajevne organizacije g. dr. Mejak je omenil, kako znajo drugi narodi upoštevati borce za domovino. Ob zaključku je bila soglasno sprejeta resolucija, ki vsebuje zahtevo po priznanju dobrovoljstva koroškim borcem. Nato je krenil dolg spored z železničarsko godbo na čelu iz Narodnega doma po Dečkovem trgu na dvorišče vojaškega kralja Petra pred spomenik padlim koroškim borcem. Na dvorišču je bila postrojena častna četa 39. pp. s polkovno zastavo in oficirskim zborom. Po pozdravu polkovni zastavi in odigranju državne himne je pomočnik poveljnika 39. pp. g. polkovnik Defar v lepem govoru podčrtal hrabrost in poštrevnost koroških borcev v bojih za našo severno mejo ter se spomnil junaka Malgaja in ostalih padlih koroških borcev, ki so jim vsi navzoči zaklicali trikratni »Slava!« Častna četa je oddala v počastitev padlih koroških borcev tri salve, zastopnik Legije koroških borcev pa je položil lep venec na spomenik padlim koroškim borcem. Na sestanku sprejeto resolucijo so poslali na pristojna mesta.

MEDNARODNI PLES

TURNIR ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE 1939.
V SOBOTO 11. MARCA — KAZINA — ADAMIČ-JAZZ

je pa je odškodnina za škodo, ki je bila povzročena po zajcu, v primerih, da tega ni bilo mogoče preprečiti z razpoložljivimi zavarovalnimi sredstvi.

Drevesnice, posebno kjer gojimo cepove, zavarujemo z lesenim, primerno visokim plotom, ali pa z žično ograjo. Posamezna debela obvežemo s slamo, ali pa jih namazemo. Če namazemo drevesca pravčasno, v suhem vremenu z zmesjo, sestojajo iz apna, ilovice in kravjaka, ki ji prilijemo malo arborina, tobakovega izvlečka in nekoliko raztopljene železne galice, potem smo gotovi, da jih zajec ne bo poškodoval. Priporočljivo pa je tudi zavarovanje dreves z mrežico ali s koli ali žanjanjem. Če je treba obvezati manjše število cepov, potem bi bila slama posebno priporočljiva. Slama zavaruje debela pred pozebo in v slami se zbira škodljivci mrčes, ki se pa pomladi pože s sneto slamo. Kdor ima pa več sto cepov in nima zadosti slame, bo drevesca pobelil. To bo moral storiti dvakrat v letu in sicer jeseni in pomladi, ker v zgodnji pomladi kaj rad dež spera mažo in prav takrat zajci posebno radi glodajo. Belenje dreveja, ki je tudi od oblasti zaradi zatiranja mrčesja predpisano, ni posebno zamudno. En dan se lahko pobeli nekaj sto drobnih cepov. Maža pa stane tudi le nekaj dinarjev. Če smo ravnali tako, potem se nam ni bati, da bi nam zajci ogledali cepove. Cepov s podlaga pravega divjaka, lesničnika, pa zajec sploh ne gloda.

Zgodi se tu pa tam, da zajec ogleda cepove tudi pomladi ali poleti? V takih primerih so drevesca gotovo uničena, kar pa

je težko preprečiti, ker ni dobro, če je drevesce namazano tudi poleti, ko mora deblu dihati. Poletno glodanje je precej redek pojav in ne znesse tako ogromne škode, da bi je ne bilo mogoče poravnati. Za tako škodo pa bi se lahko pozvali lovci, da bi za njo plačevali višji prispevek v lovski fond, če je obstojeti premajhen.

Težje je zavarovati prtilikavo drevje. Za to pač ni drugega pripomočka, kakor da se goji v popolnoma ograjenih prostorih. Če pa zapade sneg tako visoko, da zajec lahko objeda tudi vrhove, kar se zgodi prav redko, je še druga nevarnost, da se drevje polomi. Za to pa ne moreta nič ne lovec, ne sadjar. Za take primere je pač treba tretje pmoči in sicer iz kmečkega fonda, ki tudi lahko nekaj žrtvuje za povzdigo naše najvažnejše kmečke panoge, sadjarstva.

Zdjag, ko smo si precej točno ogledali krize in težave sadjarjev in se seznanili z različnimi hudobijami, upam, da bo marsikdo uvidel, da lahko sadjarji nemoteno gojijo svoje ljubljene cepove, lovci pa vestni vršiti sadjarskih in lovskih predpisov še dalje in ne bo potrebno, da bi vladalo sovraštvo zaradi zajca še nadalje. Sadjarji in lovci so prijatelji prirode. Prav zaradi tega pa najdemo nešteto krat dobrega sadjarja in dobrega lovca v eni osebi. Čim več lovec bo v sadjarskem društvu, tem lažje se bodo borili proti nasprotnikom zajca, ki ga v mnogih primerih sovraži, ker jim niso točno znane življenjske razmere dolgovca. —s.

Kašelj in hripavost

ublažijo Mr. Bahovecovi »Smreka« bonboni, sestavljeni iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega zlahkajo katar, olajšujejo izločanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo.

„Smreka“ bonboni

so za desintekcijo ust in grla neobhodno potrebni. Dobijo se v zavrtkih po Din 4.— in Din 6.— v

lekarni
Mr. BAHOVEC,
LJUBLJANA
Kongresni trg št. 12

Iz Maribora

a— Po šestih intervencijah za tukajšnje železne delavce je bil odobren naknadni kredit, baje v znesku 2 milijonov din, tako da bodo lahko delavci normalno in brez praznovanja obratovali do 31. marca to je do konca letošnjega državnega proračuna.

a— Univ. dr. Spektorski bo predaval jutri v Ljudski univerzi o francoskem in nemškem pojmovanju države. Očrtal bo tudi razliko med francoskim kolektivizmom in nemškim socializmom.

a— Materinski tečaj. Predavanje učitelja Led neka iz Tezna o tem, kako spoznavamo svojega otroka, je privabilo množico mariborskih žena in mater, ki so v nabito polni dvorani Ljudske univerze z zanimanjem sledile predavateljevemu izjavljanju. Dr. predava A. Vodecova o dolžnostih in pravicah današnje matere, dne 14. marca predava dr. Marin o pubertetni dobi z zdravniškega vidika 15. marca pa se zaključijo materski tečaj s predavanjem J. Levstikove.

a— Nov grob. V Selnici ob Dravi je umrla gospa Ema Volkmayerjeva. Ob njenem mrtvaškem odru žalujejo soprog, dva sina in hči. Ugledno pokojnico bodo jutri ob 15. spremlili k večnemu počitku.

a— Sreška organizacija OJNS za Maribor desni breg ima v nedeljo 12. t. m. ob 14. v Faleževih gostilni v Račah svoj redni občni zbor. Po občnem zboru bo članski sestanek na katerem bo poročal min. v p. in senator dr. Albert Kramer.

a— Iz Vinarske in sadjarske šole. Tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih ter škropljenje sadnega drevja bo v soboto 11. t. m. na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. Za hrano skrbijo tečajniki sami.

a— Tezenski strelci so imeli te dni svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil zaslužni predsednik Luknar. Izbrana poročila so pokazala, da je tezenska strelska družina med najzmožnejše delujočimi ob naši meji. Pri volitvah bil izvoljen do sedanjosti odbor s predsednikom Fr. Luknarjem na čelu.

a— Glasbeno društvo poštinskih uslužbencev v Mariboru je imelo v društvenih prostorih svoj občni zbor. Izbrano poročilo o uspešnem delovanju v pretekli poslovalni dobi je podal predsednik Babič, ki je omenjal lep napredek godbe poštarijev. Sledila so poročila ostalih društvenih funkcionarjev, nakar je bila pri volitvah izvoljena stara uprava.

a— Nemški konzulat prične v kratkem poslovanje v Mariboru. Sedaj iščejo primerne uradne prostore.

a— Iz Studencev. Dr. ob 19. bo predaval v studenški Ljudski univerzi pisatelj Miško Kranjec o problemih slovenskega slovenstva, v kolikor naj zanimajo tudi slovenskega delovnega človeka. Istosobno bo prirejena razstava Kranjčevih del. Tudi novice v besedi in sliki! Vstopnine ni.

a— V prid dijaški kuhinji v Mariboru bo v soboto v prostorih Ljudske univerze večer godalnega kvarteta realne gimnazije. Na sporedu: Gade, Bernard, Bruckner Mendelssohn in Vieuxtemps.

a— Pobjega trojica. 13-letni Bojan Gorjan, 12-letni Emil Tomažič in 13-letni Zvonko Kroat so pobegnili od doma in se doslej še niso vrnili. Starši so v velikih skrbih za njihovo usodo.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG

Zagreb, ILICA 15

GAJEVA 8. obvešča neobvezno:

Pri današnjem izrebanju V. razreda 37. kola državne razredne loterije so bili dne 8. marca izrebrani sledeči dobitniki:

Din 80.000.— št. 3432
Din 60.000.— št. 14565
Din 50.000.— št. 20674 81684 97391
Din 35.000.— št. 7238
Din 25.000.— št. 14014 77311
Din 20.000.— št. 42230 87599
Din 15.000.— št. 6287 50802 66824 77338 95765
Din 12.000.— št. 24563 31002 36526 41941 86660

Din 10.000.—
9501 25105 29311 36480 37116 39571 52349 55945 60772 64966 84459 93244

Din 8.000.—
2421 15222 33147 42967 48882 62310 73302 99254

Din 6.000.—
11452 27598 43459 47588 58851 63474 63594 72956 74410 82856 89646

Din 5.000.—
2064 21218 22109 22381 26931 37085 37551 38671 43236 58254 61050 67608 75868 84353 92814 94676 94720 95630

Din 3.000.—
5480 8936 19005 35014 51618 52401 61221 62649 66425 66854 72750 77778 86149 87239 92831

Nadalje je bilo izrebranih še 1300 dobitkov po din 1.000.—

Popolno uradno listo dobitkov. Izdano in kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakega pogreška, pošiljamo vsakomur na zahtevo.

Sledeče izrebanje V. razreda 37. kola bo 9. marca 1939.

a— Dr. premiera. Dr. ob 20. pri Slavici gledališču premiera znane Shawove komedije »Pygmalion«.

a— Brige in težnje mariborskih krojačev. V ponedeljek zvečer je bil pri Gambinu redni občni zbor Zdrženja krojačev in sorodnih obrtov v Mariboru. Izbrana poročila so podala predsednik Franc Zidar, tajnik Pravdič, blaginjski Zidar, za nadzorni odbor pa sta poročala Novšak in Novak. Zdrženje šteje 223 članov. Skupno združenje premoženje izkazuje 32.567 din. Pri volitvah so bili izvoljeni: Fr. Reicher, predsednik; Franc Zidar, podpredsednik; odborniki: F. Cverlin, A. Benedičič, R. Stiberc, H. Karmr, V. Stuhac, J. Toplak, F. Vojsk, A. Marčinko, J. Kette, K. Kunčič, M. Kiclerjeva in G. Bergmayerjeva. Nadzorni odbor: F. Novšak, K. Mihelič in M. Kosi. Razred šče: F. Reicher, F. Zidar, K. Mihelič, A. Benedičič in J. Kele. Za člane omočniške izpitne komisije so bili izvoljeni: F. Reicher, K. Mihelič in M. Pravdič za moško krojaštvo; St. Zidar, K. Janškova, J. Toplak in J. Šapac za damsko krojaštvo; G. Bergmayerjeva in St. Pečarjeva za modistinj; T. Ceptejeva in M. Zadnikova za šivanje perila.

a— Obsojeni strahovalci. Haloze. Več let je Haloze in sosednje okolice strahovala dobro organizirana tatinska družba, ki ima na vesti preko 80 vlovov in tatvin, s katerimi je oškodovala številne poselstnike za približno 150.000 dinarjev. Pred malim kazenskim senatom so bili zdaj obsojeni: 74letni posestnik Franc Habrko na 3 leta strogega zaporu ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, 61letni posestnik Blaž Bosilj na 3 mesece strogega zaporu, 27letni vinčar Štefan Hrzenjak na 10 mesecev strogega zaporu ter dveletno izgubo častnih pravic, 31letna delavka Barbara Vajt na 2 leti strogega zaporu, 33letni delavec Rudolf Hrzenjak na 2 leti in 6 mesecev strogega zaporu ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, 34letni delavec Franc Vajt na 2 leti in 6 mesecev strogega zaporu ter triletno izgubo častnih pravic, 39letni delavec Štefan Prašnički na 2 leti in 6 mesecev roblje ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

a— Domačija je zgorela posestniku Josipu Smidu iz Nove gore pri Slovenski Bistrici. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika in se je domačinom posrečilo, da so komaj rešili živino in dele pohištva. Škoda je okoli 30.000 dinarjev.

a— Ustreljeni tihotapec. Ob meji pri Lipi je bil ustreljen 18-letni Jožef Maučec, ker je bežal z vtihtapljenim blagom preko meje pa se ob pozivu obmejnega organa ni hotel ustaviti. Pri sebi je imel samokres, 10 kg saharina in 80 paketov igralnih kart.

a— Neustrašna žena. Ko sta se pri logarju Stefanu Horvatu v Bukovalci pojavila maskirana in zahtevala denar, je Horvatova žena ki je bila sama doma, šla v sobo po možovo puško in sprožila na neznanca, ki sta jo odkurila v neznan smer.

Iz Škofje Loke

a— V šupi so našli mrtvega. Posestnik Andrej Sifer iz Stare Loke je doživel presenečenje, ko je stopil v ponedeljek jutraj v svojo šupo. V stelji je ležal mrtič. O tem je posestnik takoj obvestil oblasti, ki so ugotovile, da je mrtvec Anton Podobnik iz Zirov. Podobnik se je preživljal izvečine z beračenjem in že dalje časa ni poprijel za nobeno delo. Mož se je vdajal pičli, zlasti žganju, ki mu je naposled izpodredil zdravje. Tudi na predvečer Podobnik ni bil trezen, ko si je polaskal ležišče v šiferjevi šupi zaradi preveč užitke alkohola ga je zadela kap. Truplo so prenesli v staroško mrtvašnico. Podobnik je bil šele 35 let star.

a— Požar v Poljanski dolini. V Hobovšah, raztreseni gorski vasi na levem bregu Sovodnjice, je nastal v petek hud požar, ki je uničil posestvo Lovra Kosmača. Tam ni vode in so reševalci navezani zgolj na vodnjake in studence. Kosmačevi so bili pokosili, ko se je pričelo okrog dimnika čudno kaditi še preden so utegnili dognati, odkod dim in smrad je že udaril pri kuhinji na plano ogenj, ki je v kratkem času zajel vso hišo. Rešili so nekaj opreme, obleke in živino, vse ostalo pa je uničil ogenj. Škoda je zelo visoka.

Iz Murske Sobot

a— Regulacija Kolodvorske ulice je končana in cesta bo te dni izročena prometu. Že pred zimo so pričeli uravnavati to najpomembnejšo soboško ulico, ki je bila vzpričo velikega prometa s težkimi vozili po mehkelem cestišču vedno globoko razravana. Ob robovih cestah so izvedli kanalizacijo, tako da se bo voda lahko odtekla po odtočnih jarkih. Cestišče so utrdili z debelo plastjo lomljenega kamna, po vrhu pa so zalijali plast tolčenca, da cesta izgleda, kot bi bila iz betona. Kolodvorska cesta je zdaj najlepše urejena cesta v Murski Soboti in bo za dolgo dobo kos narasajočemu prometu. Ob levi strani bodo zgradili tudi več enonadstropnih hiš.

a— Japonce se gredo naši profesorji. V težnji, da omogoči soboškomu občinstvu ogled kaksne resnejše drame, pripravila knjižnica dijaškega podpornega društva na naši gimnaziji znano dramo iz japonskega življenja »Praznik cvetočih češenj«. Naslovni glavni vlog so profesorji Jože Potokar, Smolej in Močan ter gospe Elza Groznikova, Gabi Ravnikarjeva, Marica Brunčeva in gdč. Magda Gostiševa. Za vzporeditev, ki bo na odru Sokolskega doma, vlada seveda veliko zanimanje med našim občinstvom.

a— Zveza poljudskih delavcev bo imela v nedeljo v Murski Soboti veliko zborovanje in občni zbor na glavnem trgu. Vzpričo novih razmer vlada med sezonskim delavstvom veliko zanimanje za zborovanje. Računajo na udeležbo najmanj 7000 zborovalcev.

Iz Ptuja

a— Bolničarski tečaj. V Ptuju je bil bolničarski tečaj, katerega je obiskovalo skozi 6 tednov 24 marljivih tečajnikov. Poleg predavanj so se tudi praktično izpopolnjevali v pujski bolnišnici. Tečaj je bil pod okriljem Rdečega križa in so predavali gg. dr. Mrgole, dr. Vrečko, dr. Kuhar, dr. Brumen, dr. Pogurje, dr. Breznik in uradnik Gortner. Tečajniki so prav marljivo obiskovali vsa predavanja in jim sledili z velikim zanimanjem. Ob zaključku tečaja so vsi obiskovalci s prav dobrim uspehom prešli izpite za bolničarje.

a— Zvočni kino Ptuj. Iva današnji četrti, obkraj ob 20. film »Žena se spozablja«. Poleg tega se predvaja še aramontov žurnal. (—)

a— Huda nesreča s orožjem. Posestnik Matevž Rožman iz Podlehnik se je v torek odpravil po opravkih na daljše potovanje. Vzel je s seboj samokres in ga je preizkušal zunaj pred hišo. Pritisnil je na petelina in je odjeknil strel. Isti čas je stal pred domačo hišo 16letni sosed sin Janez Trafela katerega je krogla zadela v trebuh da se je težko ranjen zgrudil na tla. Takoj je prihitel sosed Rožman in domači, ki so ranjenca spravili v pujsko bolnišnico. Njegovo stanje pa je brezupno, ker ima ranjeni petkrat prestreljena čreva.

a— Ogenj uničuje. V vasi Sv. Bolfenku v Slovenskih gorah se je vnela hiša posestnika Jožeta Fišerja. Požar se je razširil tudi na gospodarska poslopja in uničil vse do tal, ker je bilo gašenje zaradi pomanjkanja vode zelo oteženo. Škoda znaša okrog 30.000 din in je le delno krita z zavarovalnino. Ogenj je nastal zaradi slabega dimnika.

Iz Slovenjega Gradca

a— Na Kučentovem večeru je pestra skupina kmetič nabrala za ubožno sokolsko decu 700 din. Istotako je bilo nabranih ob priliki smrti nepozabnega br. Mira Veltjaka namesto venca 350 din za naš sokolski dom.

S P O R T

Prvenstvo JZSS v smuških skokih

V nedeljo na 65-metrski skakalnici v Planici

Naš zimskosportni savez je v FIS kolektar mednarodnih smučarskih tekmovalcev prijavil dve prireditvi. Triglavski smuk in tekme za savezno prvenstvo v skokih.

Seveda se skoki vršijo v Planici na 65-metrski skakalnici, ki jo vsi, ki so doslej skakali na njej, označujejo kot eno najboljših na svetu.

Planica je razvabila našo sportno publiko: vajeni gledati mojstre skakače na veliki mamuti skakalnici, mnogi mislijo, da zanje skoki na »mali« 65-metrski skakalnici ne morejo biti več zanimivi. Res

a— Veliko nagradno »trejanje«. V nedeljo 19. t. m. priredi strelski odsek slovenjegradskega Sokolskega društva veliko sobno nagradno streljanje za prvenstvo poedincev in ekip koroškega sokolskega krojača. Za prvenstvo poedincev je razpisanih deset krasnih nagrad in lahko tekmujejo tudi nečlani. Pri ekipnem prvenstvu pa lahko sodelujejo edino ekipe edinic iz koroškega krojača ki pa se morajo sestajati iz najmanj šestih članov. Za ekipno prvenstvo je daroval predsednik koroškega krojača br. Ivan Rojnik krasen srebrni pokal. Tekmovanje poedincev se začne ob 10. dopoldne, ekipno tekmovalstvo pa ob 13. Po končanem tekmovalstvu bosta v Sokolskem domu svečana razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Bratske edince naj takoj pošljejo svoje prijave na načelnika strelskega oddelka v Slovenjem Gradcu. Nagrade so razstavljene v izložbi g. Ivana Rojnika v Slovenjem Gradcu.

a— Prešernova proslava. V nedeljo zvečer je priredila ženska podružnica CMD v Sokolskem domu spominsko proslavo ob 90letnici smrti našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna. Proslava je začela z lepim govorom predsednice ge. inž. Pup plovca. Sledile so recitacije, deklaracije, klavirske točke in petje. Obisk je bil zelo veljav, vendar pa bi ta proslava zaslužila še večjo pozornost.

na tej ni senzacionalnih rekordnih dolžin, zato pa morajo skakači vložiti vse v lepoto skoka. Estetski užitek je, če se sestanejo mojstri na malih skakalnicah vedno večji, popolnejši kakor pa tam, kjer gre samo na metre.

Oni, ki so lani prisostvovali saveznemu prvenstvu in so gledali skoke Bradla, Wiedemana in Dellekartha, pa naših najboljših skakačev, ne bodo hoteli zamuditi praznika planiške skakalnice — velike mednarodne tekme v smuških skokih za prvenstvo JZSS v nedeljo 12. marca v Planici.

PLANICA 12. — 19. marca

Za reorganizacijo motociklizma

Kaj pravi Moto-Hermes o nedavnem izrednem občnem zboru Saveza motociklizma?

Moto-Hermes nam je v zvezi z izrednim občnim zborom Saveza motociklizma, ki je bil 25. februarja t. l. v Ljubljani in o katerem smo na kratko poročali tudi v ponedeljski izdaji našega lista z dne 27. febr. t. l. z edino ugotovitvijo, da je Moto-Hermes tamkaj glede nekaterih vprašanj zavzel samostojno stališče, poslal v objavo naslednje pojasnilo za širšo sportno javnost:

Moto-Hermes si je zaradi velikih sportnih uspehov svojih aktivnih članov in agnosti in organizatorične sposobnosti svojih funkcionarjev znal pridobiti toliko članstva, da je danes po številu in po delu v lanskem letu je priredil osem sportnih prireditve, najmočnejši motociklistični klub na področju dravske banovine. Ta močni Moto-Hermes želi, da bi se ta lepa in v gospodarskem kakor tudi v narodnoobrambenem pogledu zelo važna sportna panoga, še bolj razvijala.

Pri nas mnogo ovira razmah te sportne panoge centralistično izvedena organizacija Zveze motociklovov kraljevine Jugoslavije. Ta sistem je kriv, da slovenski motociklizem v jugoslovanski motoristiki ne more prav v ničemer odločiti. Zagrebški motociklubi, ki so po številu članstva (to da ne aktivnega) zelo močni, v vsaki odločitvi vse slovenske klube kratko malo preglašujejo, ker pač slovenski klubi skoraj nikdar niso enotni.

Da bi se to odpravilo, je Moto-Hermes med svojim članstvom odpravil mržnjo in ljubosumnost do drugih klubov in je pozval ostale slovenske motociklove, naj bodo v sportnih vprašanjih, ki se tičejo jugoslovanskega motociklizma, med seboj edini in složni. Toda na izrednem občnem zboru Zveze motociklovov se je pokazalo, da še vedno vlada med članstvom drugih slovenskih motociklovov silna mržnja nasproti Hermesu. Ne glede na koristi, ki bi jih pridobila slovenska motoristika, če bi bil sprejet predlog Moto-Hermesa za spremembo pravil, so delegati vseh slovenskih motociklovov glasovali proti predlogu Moto-Hermesa.

Ta predlog se je glasil v glavnem takole: Uvedejo naj se trije podsavezi: ljubljanski, zagrebški in beograjski. V ljubljanskem podsavazu naj bodo vključeni slovenski motociklubi, v zagrebškem hrvaški, v beograjskem pa srbski. Vsi v podsavazu organizirani motociklubi naj imajo pravico voliti podsavazne funkcionarje, vsi trije podsavezi naj bi imeli enako število funkcionarjev. Podsavazni funkcionarji vseh podsavazov naj bi imeli pravico voliti savezne funkcionarje. Edino tako bi se doseglo, da zlasti zagrebški motociklubi ne bi mogli več preglašovati na zveznih občnih zbiorih vseh drugih motociklovov.

Ko se je na izrednem občnem zboru glasovalo o tem predlogu, Srbi niso mogli glasovati, ker so jih pred početkom izrednega občnega zbora pognali iz dvorane, Hrvaši so bili samo po sebi umevno, proti temu predlogu, a za čudo so bili proti temu Hermesovemu predlogu tudi vsi ostali slovenski motociklubi. Hrvaški delegat je ironično vzkliknil: »Kaj pak onda želite, ako vi sami Slovenci niste edini!«

Moto-Hermes bo šel po začetnih potih naprej in vabi vse ljubitelje moto-sporta, da vstopijo v njegove vrste.

Prvenstvo LNP

Mars—Kranj

V nedeljo ob 10. na Igrišču Ilirije

V nedeljo se zopet prične podsavazno prvenstvo tekmovalstva. To se pravi — zadnje borbe za točke in dobra mesta v tabell. Mars dobi kot gostja in ljubljanski sprotinika žilave Kranjčane, Kranj je sedaj

Motoklub Ilirija. Dr. ob 20. pri Slavici redni občni zbor. Pridite vsi!

Iz SK Ljubljane. Obvešča se članstvo, da bo deležno znižane vstopnine k tekam samo s člansko izkaznico, ki jo bo treba predložiti obenem z nakupom vstopnice. Kdor se ne bo izkazal s člansko izkaznico, ne bo mogel uživati tega popusta. Vsi, ki bi izkaznico izgubili, naj blagovolijo to javiti tajništvo kluba. Beethovnova 9-I odn. inkasantu. V tajništvu dnevno od 17. do 19. in na Igrišču se sprejemajo nove prijave v članstvo.

Slovenske razmere

Poročilo tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

z dne 8. III. 1939
Kranjska gora—Vršč 1515 m: —5, sneži, 15 cm pršica 50 cm podlage
Rateče—Planica 870 m: 0, delno oblačno, prisojno prekopneva, osončeno 20 cm snega, južen, skakalnice uporabne.
Planica—Slatina 950 m: 0, delno oblačno, 35 cm snega južen
Peč—Petelinjek 1440 m: 0, delno oblačno, 35 cm snega južen
Pokljuka 1300 m: —3, oblačno, 5 cm pršica, 50 cm podlage
Dom na Komni 1520 m: —3, sneži, 15 cm pršica, 140 cm podlage
Dom na Voglu 1510 m: —4, sneži, 10 cm pršica, 140 cm podlage
Dom na Kravcu 1770 m: —5, 15 cm pršica, 75 cm podlage
Velika Planina 1558 m: —4, 15 cm pršica, 50 cm podlage
Peča 1654 m: —2, delno oblačno, 10 cm pršica, 50 cm podlage
7. III. 1939
Mozirska planina 1333 m: —4, oblačno, 60 cm snega pršič
Menina planina: —8 oblačno, prisojno 35 cm, osončeno 60 cm.

Iz življenja na deželi

MOKRONOG. V soboto 11. t. m. gostuje v našem Sokolskem domu igralska družina sokolskega društva iz Mirne z znano komedijo »Matjaž Matjaž«, ki jo je po noveli Rada Murnika priredil za oder Milan Skrbinešek. Igra je ob uporičivosti na Mirni pred tednom dni prav dobro uspela in je žela med gledalci upravičeno pohvalo. Predstava bo ob 20. in nanjo že danes opozarjamo.

SV. LOVRENC V SLOV. GORICAH. V drugi polovici februarja smo imeli tu v šoli zdravstveno razstavo in zdravstveni teden. Prireditelj se je vršila na pobudo in po uspešni intervenciji, kateri ja na odločilnih mestih izvršil barovski zdravnik g. dr. Metod Spindler kot predsednik krajevne protituberkulozne lige. Zdravstveno razstavo, ki je bila teden pred tem pri Sv. Marku niže Ptuja z velikim uspehom prirejena, je dal na razpolago ljubljanski Higijenski zavod. Razstava je bila za naš kraj nekaj povsem novega, privlačnega, kar dokazuje dejstvo, da jo je obiskalo blizu 5000 ljudi ne samo iz naše župnije, ampak tudi od Sv. Andraža, iz Dornave, Polensaka, celo od Sv. Tomaža in Male nedelje. Pri otvoritvi razstave je predavala ga. dr. Šimenčeva iz Ljubljane o higijeni naše države in predaval se je zdravstveni film o difteriji. Drugi dan popoldne je ista predavateljica predavala samo za ženske. Na stotine poslušalk je prihitelo od blizu in daleč. Naslednje dni so se vrstila dnevno ob 18. predavanja domačega zdravstva in deloma zaščitne sestre gdč. Hedakovičeve, po vsakem predavanju je bil predvajan tudi kakšen zdravstveni film. K vsakemu predavanju je prišlo po več sto ljudi. Ljudstvo je hvaležno prirediteljem in je splošna želja, da bi se čimprej vršilo spet kaj podobnega.

SV. DUH V HALOZAH. Ob zaključku predstave je tudi mala prosvetna postojanka pri Sv. Duhu v Halozah odprla svoja šolska vrata; tokrat odraslim domačinom, ki so z vsodno radovednostjo, a z naraščajočim sprščnim veseljem bili pričakani prvi prireditvi v tem prijaznem belem domu »Pi treh mladenk«. Na pustno nedeljo 18. februarja je priredila skupina mladih ljudi s pomočjo učiteljev in pod vodstvom šolske upraviteljice gdč. Neuplanove Rike Golmajerjevo veselo igranje »Dve nevesti«. Koliko dobre volje, tihih naporov in nevidnih žrtev je ta dveurnišala zahtevala od idealnih igralcev, je ostala njihova tajnost. Dobro so igrali v svoje veliko veselje in ni manjše zadovoljstvo številnih gledalcev. Samo po začetni poti naprej!

Naše gledališče

D R A M A

Četrtek, 9. marca. Upniki, na plan! Red Četrtek.

Petek, 10. Zaprt. (generalka).

Sobota, 11. ob 15. Hlapci. Izven. Znižane cene. Ob 20.: Kaj je resnica. Premiera. Premierski abonma.

Nedelja, 12. ob 15.: Hollywood. Izven. Znižane cene. Ob 20.: Upniki, na plan! Izven. Znižane cene.

Pirandellova igra »Kaj je resnica« bo vzporedno prvič na slovenskem odru v soboto v režiji Cirila Debeveca. Delo ima veliko literarno vrednost. Zasedba posameznik vlog bo v rokah naših prvih članov. Sobotna premiera bo za premierski abonma.

Italijanska gledališka družina iz gledališča Fenice v Benetkah, bo gostovala v Ljubljani dne 15. t. m. Vpizorila bo Goldonijev komedijo »Laznik«. Gostovanje bo v opernem gledališču. Cene so od 50 din navzdol in so vstopnice že v prodaji pri dnevnih blaginji v operi.

O P E R A

Četrtek, 9.: Frasquita, opereta. Izven. Glo. boko znižane cene od 24. din navzdol.

Petek, 10.: Zaprt. Gostovanje v Celju, Trubadur.

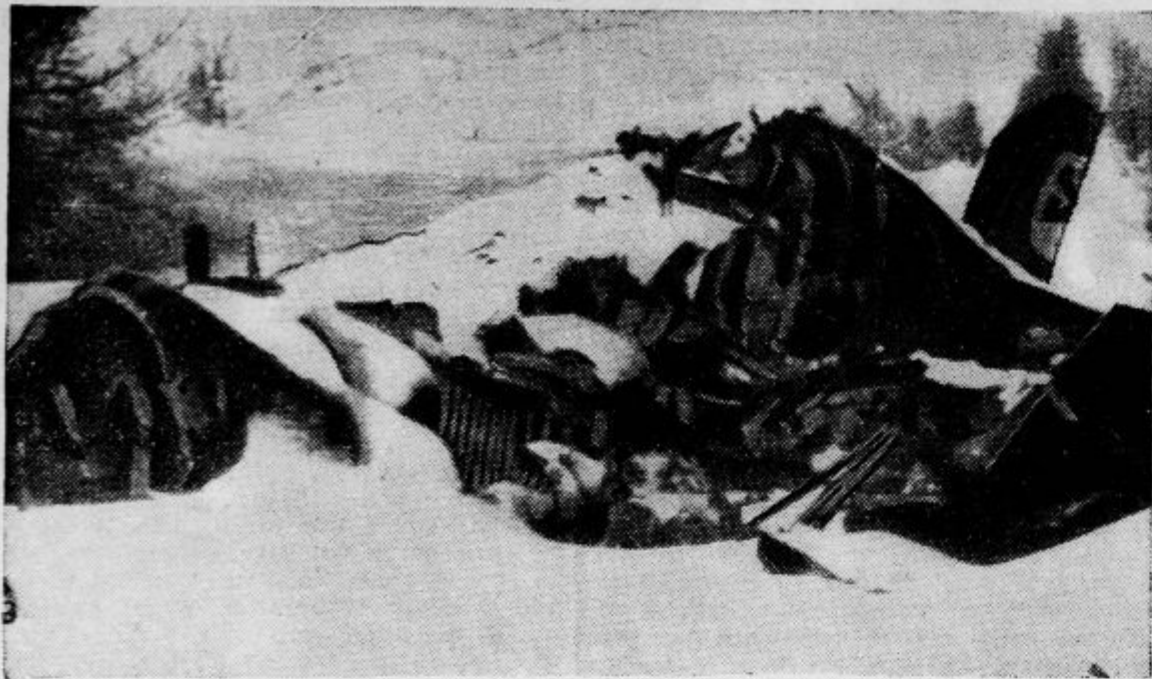
Sobota, 11.: Jesenski manevri. Red A. »Frasquita«, Loharjeva melodiozna opereta, se bo ponovila drevi izven abonmaja, po globoko znižanih cenah od 24. din navzdol. Zasedba običajna, z gospo Poličevo in g. Sandinom v najpomembnejših vlogah.

Dirigira kapelnik Neffat, režiser Golovin. Celjane opozarjamo na gostovanje ljubljanske opere, ki bo v petek 10. t. m. ob pol 20. v celjskem mestnem gledališču. Fe. la se bo Verdijeva opera »Trubadur«.

Premieri Wolf-Ferrarijeve opere »Stirje grobnik in Massenotova opere »Werther« bosta v teku prihodnjega tedna.

MARIBORSKO G

Katastrofa nemškega letala

V francoskih Alpah blizu Nice so našli razbitine trimotornega nemškega letala Junkersovega tipa, ki je vzdrževalo promet na progi Berlin—Rim—Baleari—Barcelona. Z letalom so se vračali v Nemčijo nemški letalci, ki so služili v vojski generala Franca. Deset trupel so našli v zglajenem stanju, samo pri dveh mrtlicah so mogli ugotoviti, kdo sta. Po zapetih urah na pilotovi rokni sodijo, da se je nesreča zgodila ob 10. uri dopoldne. Na sliki: ostanki aeroplana v snegu

Nič strahu zaradi Malahije!

Do napovedanega konca sveta bo še najmanj 6 papežev

Ob smrti papeža Pija XI. in pred izvolitvijo njegovega naslednika Pija XII. so italijanski listi pogreli tako zvano »prerokovanje svetega Malahije«. Tudi zunanji Italije se je tisk bavil s tem skrivnostnim prerokovanjem. O njem so napisali že mnogo napačnih in nesmiselnih in morda ni odveč, da se pobavimo z njegovo vsebino, da razpršimo vse napačne vesti, ki se plejejo okrog njega.

»Prerokovanja svetega Malahije« predstavljajo v bistvu seznam 112 latinskih fraz, ki veljajo vsake zase za enega izmed bodočih papežev. Pokojnemu papežu Piju XI. daje ta seznam n. pr. pridevek »fides intrepida« (neustrašna vera), a napoved za novega papeža se glasi »pastor angelicus« (angelski pastir). Sledijo prilastki še za šest papežev, ki jim gredo po tem seznamu naslovi »pastor et nauta«, »flos florum«, »de medetate lunae«, »de labore solis«, »de gloria olivae« in »Petrus Romanus«.

Stvar, ki zbuja na Malahijinem prerokovanju največjo pozornost, je ta, da se njegove napovedi, ki veljajo za 112 papežev od 12. stoletja dalje, končujejo približno z letom 2000. Če vzamemo, da bo vladal vsak izmed papežev povprečno deset let, tedaj bi zadnji končal svoje pastirovanje l. 1999, to je na pragu l. 2000. Ta možnost

pa je tista, ki v praznovernih glavah zbuja strah.

Prerokovanje svetega Malahije se končuje namreč tudi s sledečim skrivnostnim stavkom: »Ob koncu dobe trpljenja rimske cerkve bo zasedel sveti prestol papež z imenom Petrus Romanus, ki bo sebi poverjeno čredo povedel v marsikatero nadlogo, toda potem ko se bo vse to zgodilo, bo mesto na sedmih gričih uničeno in najvišji sodnik nad človeštvom bo imel strašno sodbo...«

Menih Malahija je z drugimi besedami s tem napovedal za l. 2000 torej konec sveta. In spričo tega, da so se nekatere njegovih zabrisanih napovedi glede nekaterih papežev izpolnile, med praznovernimi ljudmi ni malo takšnih, ki se že sedaj tresejo pred tem usodnim dnevom. Ti ljudje bi lahko mirno spali. V vseh stoletjih je bilo namreč dovolj menihov Malahijine vrste, ki so napovedovali konec sveta za konec kakšnega stoletja ali tisočletja. Pred Malahijo so bili to na silčen način napovedali n. pr. za l. 1000, in ko takrat poslednje sodbe ni bilo, so vstali drugi pobožni možje, ki so dogodek napovedali pač za tisoč let pozneje. Tako ni izključeno, da do konca sveta ne pridemo niti l. 2000, temveč v l. 3000, in če ga tedaj ne bo, bomo lahko stvar pomaknili pač še za tisoč let naprej...

»Najslajše deklet« našega stoletja
Hči ameriškega tvorničarja bonbonov potuje po Evropi

Te dni je prispel v London ameriški »kralj bonbonov« John D. Hays s svojo hčerko Marijo. Z njo kani potovati po Evropi.

Temu Haysu pripadajo številne prodajalne sladkornice in bonbonov po vseh ameriških velenjih. Še zanimivejša od očetov pa je hči, ki so ji v Ameriki pritaknili naslov »najslajšega dekleta našega stoletja«. Za ta naslov se mora zahvaliti dejstvu, da je od svojega 12. leta dalje jedla neprestano bonbone. Je namreč nekakšen poskusni kunec svojega očeta in je poklicno primorana, da preizkusi vsak dan za normalne pojme nezvarne množine sladkorčkov.

Da je s svojim očetom lahko odpotovala v Evropo, so morali poiskati v Ameriki človeka, ki jo lahko pri poskušanju bonbonov nadomestila in to iskanje je bilo približno dolgo. Vsako veliko dobavo sladkornih izdelkov, ki jo vržejo na trg, mora-

jo v Haysovi tovarni namreč najprej skrbno pokusiti. Oče se je odločil, da bo svojo hčer vzgajal za ta poklic, ko je ugotovil, da sladkorčki ki ugajajo temu dekletu, ustrezajo tudi točno povprečnemu amerišskemu okusu.

Marija Haysova trdi, da ni bila od preobilnih sladkih stvari nikoli bolna, čeprav pravijo, da preveč sladčic židocem škoduje. Od njih ni postala niti debela in isto velja o njenem očetu, ki spada s svojimi 50 leti med najvitkeje Američane in je zdrav kakor riba. S svojim občutljivim jezikom bo Haysova sedaj potovala po Evropi in pokušala v tovarnah slaščic bonbone, da se to in ono v ameriški proizvodnji eventualno spremeni.

Passionaria na varnem

Na letališču v Oranu je te dni pristalo letalo, iz katerega je izstopilo osem potnikov. Nekateri med njimi so imeli ruske obraze. Med potniki je bila tudi ženska, v kateri so poznavalci španskih homatij kmalu spoznali članico španskega parlamenta Dolores Ibarruri, takozvano Passionaria. Nekaj časa so se širile vesti, da bo Passionaria po odstopu Azane stopila na čelo španske republike. Te vesti so bile, kakor se zdaj kaže, prazne govorice.

V zdravniški čakalnici
je zblaznela

Tragična stvar se je primerila v čakalnici bolnišnice v Jassyju. Tridesetletna Helena Cardeanu je prinesla svojega na smrt bolnega otroka k zdravniku. V čakalnici pa je nenadoma opazila, da je otrok že mrtev. Dobila je živčni napad in je začela tako razgrajati, da so jo jedva ukrotili. Oddali so jo v umobolnico.

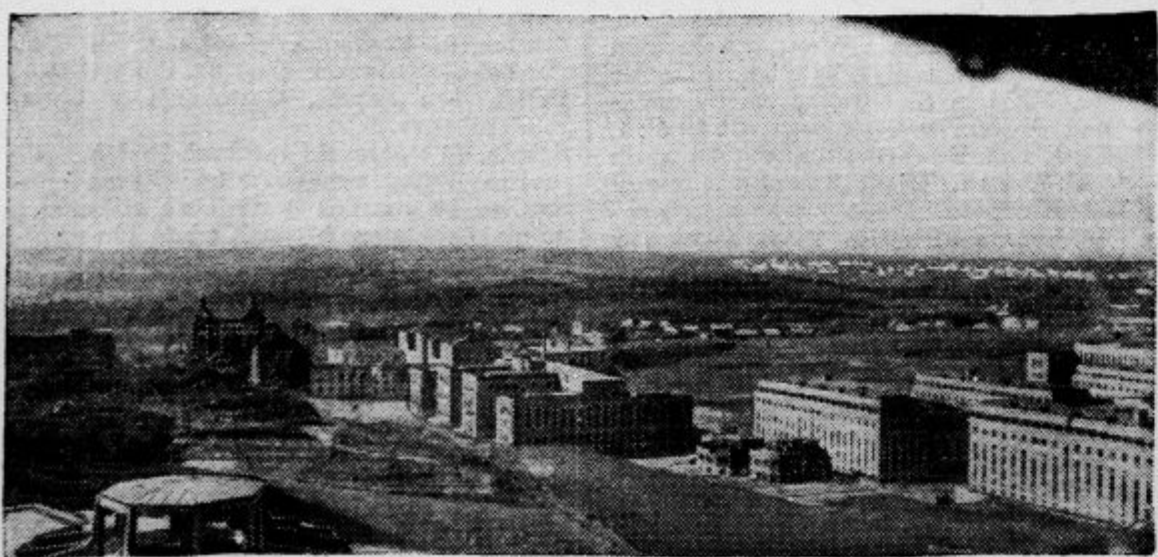
Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

Španski poslanik v Franciji

Španska vlada generala Franca je predlagala francoski vladi agreement za svojega zastopnika v Parizu, kamor bo poslan José-Félix Lequerica, župan mesta Bilbao

Univerzitetna četrt v Madridu

postaja vnovič aktualna, zlasti z ozirom na to, da si stojita nasprotnika v španski državljanski vojni na tem ozemlju zelo blizu

Najnovejša
tarzanijada

Bivši svetovni mojster v plavanju Johny Weismüller, znan iz hollywoodskih filmov v vlogi Tarzana, se namenava zdaj v tretje oženiti. Zaročil se je z gospodično Beryl Scottovo iz San Francisca in jo hoče imeti za ženo. Preden pa sklene z njo zakon pa morajo oblasti razveljaviti drugo Weismüllerjevo zvezo s filmsko igralko Lupe Velezovo. Ta je tožila svojega moža na ločitev zakona zaradi okrutnosti in dolgočasnosti... Weismüller se je baže branil, da bi v družbi Velezove stopil na ulico.

Oporoka v steklenici

V steklenici, ki so jo valovi nedavno vrgli na breg Samoe, so našli oporoko, ki jo je bil sestavil kapitan neke potopljene ladje l. 1896. V oporoki je odredil, naj njegovo imetje, ker ni imel nobenih sorodnikov, pripade sinu nekega prijatelja, F. Colbridgeu v Liverpoolu. Šele sedaj so mogli to sporočiti Colbridgeu, ki je danes 80leten starec.

Zapuščina, ki je ležala doslej v neki banki, je dosegla vrednost milijona dolarjev. Banka je izjavila, da je na podlagi oporoke v steklenici pripravljena to vso to izplačati.

Zaščita pred bombnimi
in plinskimi napadi

V Angliji se na vse načine pripravljajo na pasivno obrambo v vojni. Celo mamice prevažajo otročičke v hermetično zaprtih vozličkih, kjer strupeni plini ne morejo napraviti nobene škode

Junaki kabla

Pri velikem potresu v Čileju sta bili uničeni tudi kabelska postaja v Concepcionu ter podmorska kabelska zveza z Valparaisom. Bilo bi nemogoče priklicati takojšnjo pomoč v uničeno ozemlje, toda neustrašni možje kabelske postaje so stopili v čoln in uspelo jim je, da so nekoliko kilometrov od brega našli pretrgana konca kabla ter ju za silo zvezali z žico.

Stvar je bila zelo nevarna, kajti morska tla je pretresal potres in valovi so bili silovit. Poskus je uspel, kajti kmalu potem so začele prihajati na pomoč kolone vojakov in letala z zdravniki, zdravili ter živili.

Pogajanja Madrid—Burgos?

Polkovnik Casado (slika), novi minister za obrambo v vladi generala Miaje, je odpoval v Burgos, da sklene tam s predstavnikom generala Franca časten mir za republikance

Nesrečna čakalnica

Junak z bojišča pri zobozdravniku

V čakalnici nekega znanega praškega zobozdravnika je prišlo pred nedavnim do majhnega intermezza, ki se je sedaj končal pred civilnim sodnikom.

V čakalnici je stopal Maksimilijan F., upokojenec, nervozno sem in tja, ga. Ana G. je sedela udobno v pletenem stolu in listala po neki reviji. G. F. se je smatral upravičenega do opazke, da se mu vidi zelo čudno, da nima dama prav nobenega strahu pred zobozdravnikom. Ga. Ana se je čutila samo polaskano in je s svoje strani dejala, da spada obravnavanje zob med najprijetnejše stvari na svetu. »Kako morete trditi kaj takšnega?« se je razburil kolerični mož. »Zobobol je strašen, toda še strašnejše je, če vam zobozdravnik beza po zobeh. Mož sem in sem bil v vojni, ničesar pa se tako ne bojim kakor vrtala za zobe.« Ga. Ana se je kot tip sportne žene samo nasmehnila in to je G. F. še bolj razburilo: »Če mi verjamete ali ne, lahko vam povem, da sem bil štiri leta na

fronti. Kaj pa veste ženske o vojni? Mislite, da mi morete imponirati s svojim nasmehom?« Ga. G. ga je skušala pomiriti: »Niti v sanjah ne mislim na to, da bi vam imponirala ali da bi vas žalila. Razen tega pa z vami sploh nisem hotela govoriti o zobobolu. Zakaj se torej jezite?« Te besede so učinkovale povsem nasprotno, nego so hotele. G. F. se je bil nad junakiškim vedenjem svoje neprostovoljne sobesednice tako razburil, da ji je na zadnje zalučal v obraz besede: »Neumna gos, histerična žensčina!« To je bilo baš v trenutku, ko je zobozdravnik odprl vrata in dejal: »Prosim, naslednji!« Tako je morala stvar priti pred sodnika. Tu je G. F. skesano priznal vse. Imel je pač takšen strah pred zobozdravnikom, razen tega je zelo nervozen in ne more prenašati ugovorov. Zelo obžaluje žalitve, ki jih je izrekel in ki niso s ničemer utemeljene. Ga. G. je pogledala še enkrat zmagovalno okrog sebe, nato je G. F. podala roko v spravo...

Lov na krokodile

Je vedno nevarno in tvegano podjetje. Vendar se najdejo častni pogumni ljudje, ki se ne plašijo opasnosti — predvsem ne filmskih. Ta slika prikazuje takšen filmski prizor. Lovca s puško v čolnu je René Deltgen

Cvetlični vrt pod morjem

150 m pod dnom Atlantskega oceana

Najneverjetnejši cvetlični vrt leži 150 m pod dnom Atlantskega oceana. Da prideš do njega, moraš 250 globoko v zemljo in potem moraš potovati še nekoliko kilometrov. Cvetlice tega vrta cvetejo vse leto in plevela ni med njimi.

Pred približno dvajsetimi leti, ko so v premogovnike Glace Baya v Novi Škotski uvedli elektriko, so sklenili inženirji podzemeljske elektrarne, ki oskrbujejo s tokom enega izmed premogovnikov, da si bodo ustvarili vrt. 250 m pod površino zemlje stopiš v električni vlak, s katerim se odpelješ skoraj pet kilometrov daleč pod dno Atlantskega oceana. Potem pride 25 m dolg in 4 m širok hodnik, ki vodi do elektrarne. Na levi in desni od steze ležijo grede. Zemljo zanje so prinesli s površja in jo naložili v 30 cm debelo plast. Prst je vlažna in hladna, njena temperatura znaša stalno kakšnih 16 stopinj Celzija. Seveda sije na te grede neprestano svetloba iz mogočnih obločin.

Skrivnosti

makrobiotike

Ameriške zavarovalnice za življenje imajo vsakovrstne statistike in makrobiotike recepte. Zdj objavljajo ravnatelj neke zavarovalnice za življenje naslednja pravila. Po katerih doseže človek lahko sto let:

Zakon podaljša človeku življenje za 10,5 let, nekajenje za 12,3, abstinenca za 9,7, spanje pred polnočjo za 11,5, rano vstajanje za 13,8, uživanje kefirja in jogusta za 12,3, rastlinska hrana za 14,8 let. Kdor se drži vseh sedem pravil makrobiotike torej lahko upa, da ukača 85 let več nego vsak povprečni občan, ki se ne drži nobenih pravil.

Smrt francoskega vojuna

V Franciji je bil te dni ustreljen podporočnik vojne mornarice Aubert, ki je bil od vojaškega sodišča v Toulouseu obsojen na smrt. To je prvi primer justifikacije, ki je bila sklenjena lani s posebnim zakonom za zločine proti državi v mirovni dobi.

Japonci na Hainanu

Japonska zasedba otoka Hainan je zbudila na evropskem zapadu veliko ogorčenje. Na sliki vidimo patroljo japonske vojske, ki koraka po ulicah

Doba pozabljanja

»The Evening Standard« opozarja na posebnost današnje dobe, ki tako rada pozablja. Kot značilen primer pozabljanja navaja slučaj angleškega letalca Artura Whitten-Browna, ki je v družbi z Johnom Alcockom leta 1919. preletel Atlantski ocean. Danes, dvajset let po tem dogodku, je Whitten-Brown docela pozabljen človek. Dobil je službo pri tehničnem oddelku Metropolitan Vickers in se zanima samo za tehnične zadeve, letanje pa je popolnoma opustil.

Krmite uboge ptičke!

A N E K D O T A

Velika kneginja Marija, hči carja Nikolaja I., je izgubila moža in bi se bila rada spet poročila. Trije mladi možki, Straganov, Albadinski in Apraksin so prihajali v postev. Velika kneginja je dajala prednost Apraksinu, čeprav je bil nje oče proti temu, in dovolila mu je, da sme zvečer, brez ceremonij k njej in pokaditi v njeni sobi smotko. Car je za to zvedel, prišel je nenadno v sobo in je tam nezadržane snubača dobil v plašču in s smotko v ustih. Brez besede ga je zgrabil za uho, ga zvelkel skozi predmestje in po stopnicah do vrat ter ga tam z brco vrgel na cesto. Velika kneginja je ta izraz očetove volje šel tako v kosti, da je še kratko po tem poročila s Straganovim.

VSAK DAN ENA

»Očka, kaj ne da bolhe ne hodijo v šolo, ampak jih pošljejo naravnost v cirkus?«
(»Florath«)

Kulturni pregled

Sarajevsko pismo

Sarajevo, konec februarja
Pravilno mesto ob Miljački živi tudi v kulturnem pogledu dovolj razgibano življenje. Če je to življenje še neusmerjeno, raztrgano in če ni zmoglo nuditi svojih dobrin vsem, katerim bi jih bilo moralo, je poleg slabih ekonomskih razmer kriva temu predvsem premočna povezanost s preteklostjo. Krivi so tudi nekateri, ki s svojim »prosvetnim delom« zavračajo kulturni razvoj Hercegovine z njeno prestolnico vred.

Nekateri žele po silni nazaj orientalsko preteklost, drugi bi hoteli zgraditi bodočo kulturo te zemlje povsem po vzorcih z zapada. Zdi se pa, da morajo nujno prediti tisti ki trdi, da je sinteza obeh skrajnosti edina osnova, na kateri bi se najbolj plodno in koristno razvijala kultura v naši četrti prestolnici in po njej v vsej Bosni in Hercegovini.

Glavni državni kulturni ustanovi v Sarajevu sta Narodno pozorišče (drama in opereta) in Zemaljski muzej, poleg tega obstoji še vrsta privatnih ustanov z zgolj kulturnim ali ponavadi tudi socialnim poslanstvom. Tu je predvsem Ljudska univerza, društvo »Napredak« za Hrvate, »Prosveta« za Srbe, za muslimane »Gajret« in »Narodna udruga«, za žide »La Benevolencia« in za Slovence D.K.D. »Can. kar« ter »Slovenski klub«. Vsa ta društva imajo svoje knjižnice, nekatera izdajajo periodične knjige in časopise, prirejajo predavanja, vzdržujejo konvikte za dijaštvo in gmetno podpirajo svoje ubožne člane.

Izven vseh teh združenj delujeta zlasti uspešno »Cvijeta Zuzorić« in »Grupa sarajevskih književnikov«. Društvo prijateljev umetnosti »Cvijeta Zuzorić« poleg svojih prireditelj, namenjenih javnosti (razstave akademije, umetniški večeri), podpira gmetno predvsem mlajše umetnike. V letošnji sezoni je priredilo v zvezi s komemorativno akademijo v spomin pesnika Rakića razstavo del sodobnih sarajevskih likovnih umetnikov. Sodelovali so malone vsi tukajšnji slikarji in kiparji: Roman Petrović, Ismet Mujezinović, Hinko Laas, Daniel Ozmo, Petar Saln, Đoko Mazalić, Mica Todorović, Adela Beer ter Rajka Merčepova in Vojo Dimitrijević, ki živita zdaj v Parizu.

Bosansko-hercegovačka pokrajina in revščina sta motivno prevladovali na razstavljenih delih. Razstava je bila posrečen pregled ustvarjanja sarajevskih umetnikov.

Jeseni je »Cvijeta Zuzorić« priredila natečaj za najboljšo poslano novelo in najboljšo pesem. Udeležiti so se ga smeli književniki, ki živijo na ozemlju drinske banovine. Po razsodbi komisije je dobil prvo nagrado za najboljšo novelo Dušan Džurović, drugo pa Hamid Dizdār; za pesem je dobil prvo nagrado Emil Tremi in drugo Frano Alizović. Pohvale komisije sta bila deležna za svoja dela še pisatelja Jakša Kušan in Ilija Grbić ter pesnika Mak Dizdār in Hasan Alić.

Društvo »Cvijeta Zuzorić« vzdržuje tudi svojo lastno baletno šolo pod strokovnim vodstvom.

»Grupa sarajevskih književnikov« družni v sebi skoraj vse tukajšnje literarne najrazličnejše struje. Njeni člani se zbirajo na sestankih, kjer citirajo svoja dela in razpravljajo o raznih kulturnih vprašanjih. V javnosti se je društvo uveljavilo posebno z izdajo nekaterih dobrih knjig.

V Sarajevu izhaja literarna revija »Pregled«, pri kateri sodelujejo večinoma domači književniki. Priznavajo ga za enega najboljših listov te stroke v državi.

V splošnem je Sarajevo center pokrajini, ki so iz njega izšle močne literarne osebnosti. Imena kot: Jovan Dučić, Aleksa Šantić, Ivo Andrić, Tin Ujević, Ahmed Muratbegović, Hamza Humo, Hamid Dizdār in Hasan Kikić so znana tudi preko mej Jugoslavije.

★

Letošnjo koncertno sezono je odprla »Sarajevska Filharmonija« z »Večerom stare muzike«, na katerem so izvajali dela Z. S. in Z. C. Bacha, Scarlattija, Daquinia, Solerija in Mozarta.

Orkester je dirigiral mladi, nadarjeni Sarajevčan Oskar Danon, učence praških profesorjev. Koncertni programi za ta večer so vsebovali tudi kratko razlago izvajanih del. V kraju, kjer ni mnogo prilike za pravo muzikalno vzgojo, utegne biti taka maleknost izrednega pomena za razumevanje glasbe.

Če primerjamo tukajšnje prilike s slovenskimi, je umetno gojena glasba na zelo nizki stopnji. Ljudje se izživljajo v sevdalinki, a hvalježno sprejajo vse dobro, kar pride z bogate mize v provinco. Oba nedavna koncerta beograjskega akademskega pevskega društva »Obilica« sta bila navdušeno sprejeta in prav tako toplo sprejemajo tudi beograjsko opero, ob njenih vsakodnevih gostovanjih v Sarajevu.

★

Drama je dobila v tekoči sezoni novega poljeta zlasti z gostovanjem dveh članov bivšega Hudožestvenega teatra, ge. Krečeve in g. Pavlova. Oba sta na sarajevskem odru igrala in zrezila vrsto premier: Dickensovega »Čvrčka za pečjo«, Ostrovskega »Siromaštvo ni greh«, Čehova »Višnjevi sad« in Škvarkinovo »Nočno smotrov«. Igra in režija Hudožestvenice je dala njunim sarajevskim kolegom priliko, da so se od njih učili in vzpodbude za vse bodoče delo. Med občinstvom pa je postalo tako zanimanje za gledališče še večje.

★

Zemaljski muzej, ki je, kot znano, najbogatejši na Balkanu je nedavno povečal svoje zanimivosti s strokovno urejeno zbirko predmetov iz dobe presejevanja narodov. Najvažnejši so v tej zbirki predmeti, ki so jih našli v Brezi in Goraždi, ob priliki odkopavanja starih naselij in cerkev iz te zanimive dobe bosanske preteklosti.

Muzejski nastavljeni sodelujejo pravkar pri delu, ki je za znanstveni svet velikega pomena. Srbska kralj. Akademija v Beogradu in Jugoslav. Akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu nameravata skupaj izdati specialne arheološke karte za vso Jugoslavijo. Izdelavo take karte za Bosno in Hercegovino, ki je po zgodovinskih spomenikih ena naših najprejše, saj je bila v obdobju visoki ustanovi poverili direktorju sarajevskega mu-

zeja dr. Mandiću in kustosu Sergijevskemu. Oba znanstvenika sta odšla na delo na teren in sicer v kraje, ki v tem oziru še niso bili preiskani. To so predeli med dolinami rek Bosne, Drine in Spreče do Han Pijeska. Našla sta mnogo sledov iz predzgodovinske dobe in iz srednjega veka (bogomilska pokopališča), pač pa niti najmanjšega predmeta iz vmesnega časa, to je iz rimske dobe. O rimski kulturi ni to niti sledu, dočim so vsi predeli okrog teh krajev, ki niso tako pogozdeni in težko pristopni, bili pod močnim vplivom Rimljanov. Zdi se, da nam bodo ta in bodoča raziskovanja naših znanstvenikov dala poleg arheološkega zemljevida tudi natančno zgodovino srednjeveške Bosne.

Asta Znidarčič

Devetnajsta knjiga anekdot o Črnogorcih

Znani črnogorski književnik Mićun M. Pavićević je pravkar izdal devetnajsto knjigo »Črnogorci u pričama i anegdota-ma«. Delo obsega 200 strani in je izšlo v založbi zagrebške tiskarne Stanković i Po. Ijak. Tudi ta knjiga anekdot ima predgovor, ki ga je tokrat spisal advokat in bivši minister Dimitrije Ljotić. V vrsti Mićunovih sodelavcev je tudi Ljotić v svojem predgovoru zapel visoko pesem Črnogorci in njenim junaškim prebivalcem, ki so v preteklosti z živo vneto po svobodi brezkompromisno ugnali našo narodno svobodo. »Zato naša voćka«, piše g. Ljotić, »daje štire plodove i mnogo nezdravih izrasli. Njena podloga je nešto pomere-na i promeñjena. Mora naš javni život biti vraćen na staru osnovu čojstva i junaštva. To je naš moral, moral naše rase, u kome su jugoslovenska plemena spojila svoje zdrave gradilačke nagone sa milošću i ljubavlju Hristovog duha.«

To so besede, ki izvenje v prijeten odmev vsega tistega Pavićevićevega dela, ki je storil s svojimi številnimi edicijami črnogorskega narodnega blaga mnogo uslug jugoslovenski folklori. Kakor v prejšnjih knjigah, je avtor tudi v svoji naj-novejši razdelil obširno gradivo v tri poglavja: Etnika i filozofija, Junačke i osvjetničke anekdote in ženske anekdote. Vse-

akor to niso zgolj prazne in zabavne anekdote, ki bi na slepo ilustrirale duševni obraz znanih črnogorskih veličin, temveč so to iz črnogorske narodne zgodovine izstrgane značilnosti, ki bodo še pozni-ro-m v krepko oporo pri spoznavanju narodne zgodovine.

Ko že nekaj let pazno zasledujemo tovrstno delo Mićuna Pavićevića, moremo ugotoviti prijetno dejstvo, da posvečajo hrvatski in srbski kulturni krogi veliko pažnjo reševanju narodnega blaga, zlasti še reševanju folklornega bogastva iz romantične Črne gore. Kajti sicer bi bilo Pavićeviću nemogoče v nekaj letih izdati že 19 zajetnih knjig anekdot in pripovedk o Črnogorcih. Tisti, ki so književniku Mićunu omogočili izdati obširno zbirko folklornih redkosti iz Črne gore, imajo za spoznavanje naše narodne zgodovine ne-manjšje zasluge, kakor avtor sam, ki mu je ob sodelovanju številnih sodrušnikov uspelo zbrati tolikšno gradivo in ga podariti našemu kulturnemu svetu. Nič drugega ne moremo iz tega otipljivega primera izluščiti nego nauk, ki bi veljal tudi za marsikatero našo založbo. Na žalost pa moremo pri tej priliki pribiti, da se premno-gi nabiratelji narodnega blaga na Sloven-skem često zamažijo bore, da bi jim uspelo oddati pri tej ali oni založnici delo, ki je trud večletnega neumornega paberkova-nja.

Pisec teh vrstic je pred časom ponudil zbirko belokrajinskih narodnih pripovedk v odkup eni naših največjih založnic mladinske knjige Zbirka pa je bila iz nera-zumljivih vzrokov potisnjena na zadnje mesto, izločena od nagradnih del, ki ni-majo nič skupnega z našim narodnim bla-gom. Pri tem sta bila omalovaževana ne samo avtor, ampak tudi eden naših prizna-nih ilustratorjev, ki je zbirko umetniško ilustiral.

V interesu spoznavanja naše vasi, naše preteklosti kakor tudi našega jezikovnega zaklada je, da bi založnice že spoznale neopravenost takšnega ravnanja. Dokler se ne bo prav od strani založb, ki dolo-čajo književni program, znova učvrstila vera, da je treba prvenstveno reševati iz-pozabe naše narodno blago, dotlej je sle-hermo delo v pravcu, ki ga vrši Pavićević, med Slovence nemogoče. Ali pa je takšno preziranje našega narodnega blaga umes-no in oportuno za dograditev slovenskih kulturnih prilik bo slej ko prej pokazala bodočnost, ki bo ocenjevala delovanje naših založb v mladih letih naše narodne svobode.

Lojze Zupanc

Usoden udarec z motiko

Skocijan, 8. marca
V sredo zvečer se je vračal 24letni Alojz Zagar s konjem z Vinice proti domu. Na potu se je ustavljal v gostinah. Pripeljal je do Jožeta Kirarja v Zavinec in tudi tam ustavil konja in pil dalje. Bila je večja družba in so vsi pozabili na odhod. Najbolj se je pač napil Alojz Zagar. Končno že ni več razlikoval onih, s katerimi je pil, od onih, ki so se prihajali. Prišel je zdrabo med pivci in tiščal sedaj v tega sedaj v drugega. Nekaj časa so ga fantje nagovarjali, naj bo miren, kar pa ni pomagal. Zagar je pričel deliti klofute. To je mirne fante razvnelo in se te-žavo se je manj vinjenim posrečilo nare-diti mir in red.

Vendar nerodno vse to ni bilo dovolj. Sel je še na cesto, nadlegoval je mimo-idoče in jim grozil. Težko so se ga od-krizali in nadaljevali pot brez neizgovora. Ko

je videl, da vsi mirno prenašajo izzivanje, se je vrnil v hišo. Tu je bil med drugimi Jože Glavič, mlinar iz Stare vasi. Tudi v njega je Lojze silil, sé z njim prerival in ga sedniti kar trikrat klofutil. To je pa bilo Glaviču odveč. Zagrabil je v bližini stoječo motiko in zamahnil po Zagarju. Zadel je Zagarja ravno po glavi nad sen-cem in mu prebil lobanjo. Zagar se je ta-koj zvrnil na tla. Udarec je bil silen in je napravil osem centimetrov dolgo in tri centimetre globoko rano. Zagar je silno krvavel, in so ga peljali na dom. V četrtek jutraj so ga morali prepeljati v bolnišnico v Novem mestu, kjer so mu rešili življenje, ker je vendar še pravočasno prišel v zdravniško oskrbo. Če bi bil uda-rec le dva centimetra nižje, bi bila smrt neizogibna, ker bi zadet na sence gotovo na mestu zdihihi.

Vaški tajnik.

Neurejena služba občinskih tajnikov

Piscu članka o občinskih tajnikih, ob-javljenega v »Jutru« p. m. se prav lepo zahvaljujem in gotovo še marsikateri moj tovarš, ki je čital ta go-spod. Naj bi se že vendar enkrat zganili gospodje, ki odloča-jo v tej stvari, in napravili našemu skoraj bednemu življenju konec s tem, da bi se nam vsaj nekoliko zvišala plača.

Pomislite: imam mesečne plače 600 din, od tega dajem za hrano, stanovanje in pranje perila 450 din. Razume se, da je oboje jako skromno. Ostane mi torej od plače še 150 din, ta znesek pa danes že vsaka kravja dekla zasluži. Ali ni to obup-no? Imajo nas seveda v občinskem statu-tu za uradnike. Vprašam bansko upra-vo, ki je potrdila ta statut, ali ima kateri najnižji banški uradnik tako skromno pla-čo? Ne, gotovo ne, dasi ima banški urad-nik manjši dela, in to vedno eno in isto, do-čim se danes od tajnika zahteva, da mora biti i sodnik i zagovornik i inženjer in še kaj. Od nas se zahteva vedno več. Urad-ne ure so navadno predp.sane 8 ur dnevno, ali jaz jih moram imeti 12, včasih še več, da izvršim vse delo.

Naj nas »selski« tajnikovi vendar pre-več ne zapostavljajo, saj moramo vršiti isto delo kakor trški, le v manjšem obsegu, razlika je pa ta, da moramo selski tajni-ki izvrševati vse delo popolnoma sami, dočim imajo trški tovariši pomoč v po-možnih tajnikih in pisarniških močeh.

Treba je urediti tudi tole vprašanje: Ko ima vaški tajnik za seboj določeno dobo prakse, naj bi se mu dala prednost da dobi službo na trški občini. Seveda, treba je, da predhodno pokaže svojo zrelost. V občinskem poslovanju igra vlogo po mo-jem mnenju le praksa, ne pa celošolska izobrazba, kajti tiste šolske učenosti na občini ne potrebuje mnogo. Vsakdo, ki ho-če dobiti mesto tajnika, naj bi predhodno na kaki občini praktical vsaj 6 mesecev, kajti znano je, da se župani, posebno vaški, ne pečajo mnogo z občinskimi poslo-vanjem, češ: za kaj so pa tajniki. In tako je vse delo navezano na tajnika. Ne mo-rete si misliti, kako lahko tak tajnik sploh posluje danes, ko se toliko zahteva od njega. Iz uradov bi morali penzionisti in organisti. Tudi ženske so začele delati pre-cej veliko konkurenco moškim. To bi se moralo omejiti, ali odpraviti.

Marsikaj gnilega je še na naših občinah kljub vsem uredbam, zakonom in predpi-som, ki so jih odločujoči gospodje izdali na dolgo in široko, nikdo pa ne motri, ali se predpisi tudi izvajajo, kakor bi bilo treba.

Upam in trdno pričakujem, da se naše razmere uredijo in da dobimo primerne plače, ki si jih pošteno zaslužimo. Ne po-znamo nikak'h dopustov, čeprav nam ti-sti slavni občinski statut daje pravico do njih, ni pa v njem navedeno, komu naj med tem časom prepustimo občinsko poslo-vanje, ko ver-jam nimamo pomočnikov. Gospoda, ki je objavil dopis pod gornjim

naslovom, vljudno prosim, da še kdaj po-moči pero za naše zahteve in pravice, da se bomo tudi tajniki vsaj trikrat na dan do sitedga najdeli. Vem, da je je malo upa-nja, da se nam bo kaj izboljšalo, ker take reči vedno naletijo na gluha ušesa. Treba nam je organizacije, močne organizacije, ki bi svoje pravice zahtevala, ne pa zanje prosjčila.

Vaški tajnik.

Ognjišče brez kuharice

Pri otvoritvi birminghamskega industrij-skega velesejma je lord Dudley napovedal »revolucijo v kuhinji«. Opozoril je na nov izum, ki so ga prvič pokazali javnosti. Gre za avtomatično električno ognjišče, ki ne potrebuje nobenega upravljanja, tako da more kuharica v času, ko to ognjišče obra-tuje, mirno na izprehod.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dobrega soproga, očeta, brata, strica, gospoda

ALOJZIJA ZALTE

strojvodje drž. železnic v pokoju

izrekamo srčno zahvalo gg. zdravnikom, čč. sestram za njihov trud, čč. duhovščini in vsem, ki so obsuli rajnega s svetjem in ga spremili do poslednjega domovanja, kakor tudi gg. pevcem in vsem, ki so kakorkoli blažili našo bol ob pretežki izgubi.

LJUBLJANA, dne 8. marca 1939.

Žalujoča rodbina

Umrli nam je naša najdražja soproga in mama,

gospa

Ema Vollmaier

Pogreb bo v petek, 10. marca 1939 ob 15. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Selnica ob Dravi, Maribor, Sušak, 8. marca 1939.

Ivan Vollmaier, soprogi; Ivo, Irena, Hugo, otroci — in ostalo sorodstvo.

"PRHUT"

po vseh mojih oblekah

-sedaj ga NI"

(piše gosp. L. M. I. — glej spodaj pismo)

Val, ki trpe na prhutu, poznajo tisto neprijetno čustvo, da jim ovratnik na suknjici ni nikdar čist. Med nami rečeno: To je neprijetna stvar! Toda ne dajte se premetiti: prhut je samo prvi znak, da Vaši lasje umirajo. Drugi znak je izpadanje las — pogledajte samo svoj glavnik! Zadnja faza je pa — plešavost.

Lase je treba hraniti
Kakor vsako drugo živo bitje, morajo tudi lasje dobiti svojo naravno hrano. V mladi in močni koži glave ona dobi stiri-najst posebnih in raznih substanc iz krvotoka. Kakor hitro tega ne more več, lasje venejo in umirajo.

Slavni biokemik Dr. Weidner je odkril, katere so te 14 substanc in je uspel kom-binirati jih v taki obliki, da bi jih lasna korenina mogla absorbirati z zunanjo nego. Njegov preparat je SILVIKRIN.

Nobena skrivnost — temveč silajno znanstveno odkritje
Silvikrin je logična pot do rasti las, ker je naravna pot. Seveda moral je biti učenjak kalibra Dr. Weidnerja, da bi ga priredil.

Korenina je treba hraniti
Kako Silvikrin hrani la-se. Črna gla-vičasta »sko-renina« lahko izpadne — pra-va korenina je vlaknasta izrastlina pod njo. In ravno njo hrani Silvikrin.

In ko je predložil Silvikrin zdravnikom in bolnišnicam, so ga silajno sprejeli. To je bilo prvič, da je bil problem rasti las znanstveno tretiran — in prvič, da je bil ta problem tudi rešen. Zdravniki so bili oduševljeni. Ceo profesor Pollard, znani dermatolog grškega vseučilišča, je do-segel s Silvikrinom tako izredno dobre rezultate, da je bil njegov referat prelo-žen hvale o tem preparatu.

Berite to-le pohvalno pismo

»Spoštovani gospodi! — Pred upo-rabo Silvikrina so bili moji lasje vedno polni prhuta. Če sem rano prešel s roko skozi lase, se je prhut vsui po celi moji obleki. Poskusil sem tudi »ovo vodo za lase in veliko drugih vrst tonikov za lase. Toda odkar uporabljam Silvikrin, prhuta zdej ni več v mojih lasih.«

L. M. I., Coventry

KAJ VAM JE POTREBNO: Proti prhutu — ka-dar lasje začno izpadati. Da bi kožo glave ohranili zdravo, da poljate lase in da pride do izraza njihova naravna lepota —

Zahtevajte LOTION SILVIKRIN

Proti trdovratnemu prhutu, močnemu izpadanju las, kadar se že pokažejo pleše — da bi obno-vili rast las, uporabljajte koncentrirano naravno organsko hrano za lase —

Zahtevajte NEO-SILVIKRIN

Silvikrin

poživlja rast las

Y-30-K

R A D I O

Četrtek, 9. marca

Ljubljana 12: Dajni kraji v glasbenih slikah (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Bežigradski pevski zbor. — 14: Napovedi. — 15: Domač kon-cert Radijskega orkestra. — 18.40: Slo-venščina za Slovence (dr. R. Kolaric). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura — 19.50. Deset minut zabave. — 20: Pili-hov šramel kvartet in Radijski orkester — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Citraški trio »Vesna«.

Beograd 17.45: Ples. — 20: Baranovičev večer — 21: Kvintet s harfo. — 21.30: Tamburaš. — 22.15: Pesmi. — Zagreb 17.15: Orkester. — 20: Operni prenos. — Praga 19.10: Lahka glasba. — 20.40: Schubertova sonata. — 22.30: Češka in slovaška glasba. — Varšava 21: Wleniaw-skijske violinske skladbe. — 21.50: Pester spored. — 23.05: Poljska glasba. — Sofija 18.30: Vesela muzika. — 19: Petje in or-kestralna glasba. — 20.55: Lahka godba in ples. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 16: Graški mestni orkester. — 18.50: Go-dalni kvintet. — 20.10: Zvočna igra. — 22.30: Lahka glasba. — Berlin 19: Mali orkester. — 20.10: Plesni večer. — 22.30: Kakor Dunaj. — München 20.10: Izpre-hod po nočnih lokalih. — 22.30: Kakor Du-naj. — 24: Nočni koncert. — Pariz 19: Pesmi. — 19.30: Orgelski koncert. — 20.30: Pesmi. — 20.45: Radijska fantazija. — 21.30: Zvočna igra. — 23.45: Lahka gla-sba s plošč.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

KRAJCEVIĆEVA (DR. SPITZERJA)

Novo-Vukovarska pomada

1864—1939 Nenadkriljiva za polep-

šanje, zoper sončne in jetrne pege, zoper so-jedce in prišč. S stalno uporabo ohranijo tudi starejše dame mladosten izgled in gladko polt. — Edino pristna s sliko izdelovatelja.

LEKARNA KRAJCEVIĆ, VUKOVAR.

"Verjemite mi,

s pomočjo

tega recepta s smetano mleka

so žene stare povprečno 50 let, videti kakor da štejejo komaj 30 let!

Namažite se na mestu, označenim s strelico — potem pa po vsem licu in vratu.

Evo vam hitrega načina, da napravite gu-basto, ohlapno in velo kožo spet svežo, čvrsto in mlado. Zmešajte enoto čiste mlečne smetane (očistene s pankreatinom) s enoto očistene oljčnega olja, potem zmešajte to s dvema enotama najfinjše kreme. To bo takoj redilo Vašo kožo ter ji vrnilo mladost-no svežost in lepoto v neverjetni meri. Neka slavna igralka se je poslužila tega recepta, da ohrani svoj mladostni videz in s 70 leti je še vedno igrala vloge mladih žena. To zmes vam lahko napravi tudi Vaš lekarnar, a pripravljeno snale količine je zelo drago. Krema Tokalon bele barve (ki ni mastna) vsebuje mlečno smetano očistoeno in special-no pripravljeno, z očistenim oljčnim oljem, da redi Vašo kožo. To je pravo hranilo za kožo. Dobiva se v tubah po Din 12.— in 18.—. Uspešni rezultati so zajamčeni v vsakem pri-meru, ali pa se vam vrne dvojna kupna cena.

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Zgodovinar dr. Klop je bil tisti, ki je princem prvi odkril sijaj njihovega imena in rodu. Cele tedne jim je predaval o visokem poklicu habsburške hiše, o zvezi, ki jo je sklenil Bog s cesarjem po milosti božji, da bi osrečil prebivalstvo monarhije. Opominjal je prince k pobožnosti ter jim zabičeval, da je vsakršno dogajanje v toku svetovne zgodovine božja volja in božja sodba. Bog da je storil habsburško hišo veliko in mogočno, ker so bili Habsburžani zmerom dobri katoličani in pravi, bogaboječi kristjani. Ker Bog Habsburžane ljubi, jim je časih nalagal hude in stroge preizkušnje, ki so jih bogotajni napak tolmačili; v resnici pa je vsaka teh preizkušenj samo okrepila in poglobila ljubezen narodov od cesarja in domače cesarske hiše. Od Boga naprej sklenjena milost je, da je kdo rojen kot član prevzvišenega vladarskega doma; zato bodi mladim princem življenjski smoter, da bodo zmerom vredni te milosti.

Oton se je pri tem predavanju nesramno režal; nič razumevanja ni imel za dostojanstvo Habsburžanov, ki ga je Bog naprej sklenil in določil. Saj ni poznal nikogar, ki bi bil mogel zbuditi v njem spoštovanje. Še nedavno tega je bil oče nekaj ur zaporedoma tarna, ker je bil »za silne denarje« kupil redko znamko, o kateri se je potem izkazalo, da je ponarejena; to je bilo smešno. Tudi očetovo javkanje po vsakem lovu, kadar je bil zgrešil jelena,

se je zdelo Otonu smešno. In kako smešen je bil še stric Ludvik Salvador, ki je živel na Mallorci, mali debeluh z izvezenim psom na potni torbi! Cesar, da, cesar je bil mož, ki so ga vsi spoštovali. Cesar je bil Habsburgovec, ki je zbuja strah in čestje. Toda pred nekaj dnevi je bil Oton skrivaj ujel razgovor med očtom in materjo, ki je njegovo spoštovanje močno omajal. Oče je bil rekel materi: »Lepe reči se spet slišijo z Dunaja! Kaj vse požira cesar od Sisi — to presega vse meje!« Ker je Oton vedel, da pravijo »Sisi« cesarici, je bilo po tem takem očito, da niti cesar ni bil nedotakljivo bitje. Posmehljivo je Oton poslušal predavanje vernega profesorja zgodovine.

Franc Ferdinand pa, ki je bil prej zmerom slab poslušalec, je željno vsrkaval vsako besedo novega učitelja. Besede profesorja zgodovine so opajale drugače tako treznega dečka. Znanosti ga niso zanimala, vsi učni predmeti so se mu zdeli prazni, naučil se ni nobenega tujega jezika, še v nemškem pravopisu in slovniči je slabo napredoval, telesne vaje, ki jim njegovo šibko telo ni bilo kos, so mu bile zgolj vsiljena muka, celo jahanje in mečevanje mu je bilo nadloga; a zgodovinski pouk dr. Klopja je bil zanj razodetje. Osrečujoča in krasna se je zdelo resnemu mlademu nadvojvodi misel, da si je s svojim rojstvom pridobil izjemen položaj, ki ga mora s tem, da varuje svoje dostojanstvo, braniti in postavljati v pravo luč. Neprijetno mu je bilo sicer, da si je bil Oton s svojim rojstvom pridobil isti izjemni položaj; toda jasno je bilo, da prešerni mlajši brat ni bil zmožen varovati dostojanstvo velikega imena in spoznati dolžnosti, ki pravemu Habsburžanu prepovedujejo malomarno življenje tja v en dan. Franc Ferdinand je bil navdušen, ko je dr. Klop zavrgel vse zgodovinske učne knjige, ki so jih bili dotlej rabili, češ da ni nobena teh knjig dovolj pravična habsburški hiši. Dr. Klop

je posebno prosil prince, naj si izbršejo iz spomina poglavje o »reformaciji in protireformaciji«, ki so se ga bili učili »v napačni razlagi«. Ognjevito je v prvih zgodovinskih urah pridigal proti Lutheru, krivovercu nad krivoverci, imenujoč ga zlega duha človeštva in zvitega peklenščaka, ki je prišel na svet, da bi zapeljal krščanstvo in ga pogubil.

Tako je fanatik Klop nezavedoma dajal željno poslušajočemu Francu Ferdinandu oporo in dvigal žalostnemu štirinajstletniku samozavest. Zgodovinar ni odlikoval nobenega izmed bratov, ampak se je častihlepno gnil za tem, da bi vsem trem princem enako prepričevalno razložil pota, ki jih je ubiral habsburški rod od leta 898., od rojstva pradede Eberharda III. naprej, ter jim zaznamoval cesto, po kateri naj hodi vsak Habsburžan, da bo vreden slave in vzvišenosti svojega rodu.

Vpliv, ki ga je dobil dr. Klop na Franca Ferdinanda, je bil velik, toda manj trajen od vpliva nekakega drugega moža, ki je bil ob istem času prevzel vzgojo princev. Ta mož, prošt dr. Godfried Marschall, je bil novi učitelj verouka.

Ko je Franc Ferdinand prvič zagledal duhovnega učitelja, ga je takoj prevzel občutek, da sme temu visokoraslemu, zavzetemu možu, ki se je z resnim nasmeškom sklonil k njemu in mu dolgo prigovarjal, neomejeno zaupati. Mlajša brata sta stala zraven Franca Ferdinanda — duhovni gospod se ni zmenil za njiju. Rekel je, da vidi v očeh Franca Ferdinanda tajno znamenje Duha, tisto tiho, stalno luč, ki Bog z njo razsvetljuje duše najvrednejših. Franc Ferdinand naj se ne boji, da Bog strogo in ljubosumno straži duše, ki jih ljubi; ne, Bog hoče, da sprejemamo življenje kot lep in prijeten dar. In on, novi učitelj, bo svojemu učencu pokazal, da je življenje radost; treba je le, da se naučimo spoznavati vrednost in radost življenja.

Ko je prošt veselo zavzetemu dečku tako govoril, mu je gledal globoko v oči. Se mnogo zgornjeje od vznemirljivih besed so bile oči velikega plavalnega moža. Govorile so: »Zdaj sklepava zvezo, ti in jaz. Zvezo sklepava zoper ves svet. Vodi te bom tako rahlo in prijazno, da se ne boš mogel nikoli spotakniti, nikoli zaleti. Vidim, da me potrebuješ, ker te nihče ne razume. A jaz te razumem. Tvoje najskrivnejše želje vidim — in jih odobravam.«

Ko je prošt slišni in neslišni ogovoril Franca Ferdinanda, je svetovnjaško mirno pristopil k porogljivo se smehljajočemu Otonu in kratko dejal, da hoče tudi z njim — prav tako pa s Ferdinandom Karlom, ki ga je plašno in sanjavo gledal — preživljati lepe ure; dolg čas jim pri verouku gotovo ne bo. A te mnogo obetajoče pozdravne besede niso zvenele pristrčno, marveč vladno. Franc Ferdinand je imel za razloke tenko uho.

»Z menoj je govoril drugače«, je mislil sam pri sebi. »Z Otonom prav za prav sploh ni govoril. Samo z menoj.«

Dr. Marschall se je bil na to uro dolgo pripravljaj. Častihlepen je bil, čutil se je poklicanega za visoke naloge. Ko je bil še čisto mlad človek, je hotel daleč od sveta v tiho služiti Bogu, kakor mnogo nadarjenih mladih duhovnikov. Življenje ponižnega služabnika božjega in zvestega pomočnika ubogih duš v siromašni gorski vasi se mu je zdelo vrhunec sreče na zemlji. Zelel si je, da bi v majhni gorski cerkvi med neizrekljivimi težavami opravljal sveti duhovniški poklic. V smrtni nevarnosti se je med grmenjem plazov vzpenjal na težko dostopne grebene, da je za časa dospel v kočjo umirajočega in ga dejal v poslednje olje. Nekaj časa je živel to pobožno in samotno življenje.

Prometna banka d. d. v Ljubljani

STRITARJEVA 2 — TELEFON 21-49

Ugodni trgovski krediti — Eskompt menic — Nakazila v inozemstvo
Obrestovanje vlog od 4% do 5%
STARE IN NOVE VLOGE IZPLAČUJE BREZ VSAKE OMEJITVE

MALI OGLASI

Vel ka izbira

MODNIH KAMGARNOV in SUKNA za nove pomla danke obleke in površnike za gospode

R. MIKLAUC

Pri „SKOFU“ LJUBLJANA LINGARJEVA ULICA 3

Pred škofijo 3 70 letnica obstoja zato posebne ugodnosti!

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

105

»Na, več kaj,« je zatulil gorila, »vse kar je prav!« Zagnal se je kvišku, jeza in bolečina sta mu podeseterili možgane, in kakor bi trenil, je ključavnica odletela, vrata so se odprla in — Joj, joj, otroci, se pripovedovati me je strah! V nekaj trenutkih je pobesnela opica razbila zaboj, planila iz njega in se divje zagnala proti ljudem. Godci so pometali godala od sebe, junaški gasilci, dostojanstveni župan in velezašlužni gospodje svetovalci so jo ucvrli na vse strani; da, celo hrabri kapitan Kozlostrelec si je nabrusil pete. Hudoznega Janka je vrglo na ladijske stopnice. In zale gospodične? Te so cepale v omedlevo in ležale po tleh kakor muhe o božiču!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Službo dobi

Notarsko uradnico
s pravo — dobro stenografično, sprejme notar v Mariboru, Sodna ulica 2.
4636-1

Frizerko ali frizerja
za moška in ženska dela, sprejme takoj Lojze Dolinar, Konjice.
4779-1

Perfektno kuharico
za zdravilišče, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna kuharica«.
4673-1

Frizerko
večjo odnodelko, iščem za fin salon. Mesečna plača 300 din, vsa oskrba in stanovanje. Oferte s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Krišček, Varadzin, kraj Grand hotel«.
4738-1

Damski modni atelje
potrebuje takoj krojača. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4741-1

Pošteno služkinjo
pridno, čisto, brihtno, s priporočili, išče zdravniška obitelj na deželi. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Hvala«.
4736-1

Krojaškega pomočnika
mladeža, za male kose in vajenca, kmečkega fanta — sprejem. Babnik A., D. M. v Polju.
4753-1

Skladiščnika

iščem. — Prednost imam penzionirani finančni predniki ali železniški prostorni usidniki, posebno zdravi in trezni, ki so vajeni pisarniškega dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skladiščnik«.
4754-1

Zagar za venecijanko
dobi stalno službo. Nastop takoj. Jamšek Ludvik, Kamnik.
4747-1

Pisarniška začetnica
maturantka trgovske šole, dobi stalno mesto. Prednost ima rečna steno. Ponudbe z življenjepisom, sliko, zahtevo in prepisom zadnjega spričevala na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna nemško-italijanska«.
4756-1

Službe išče

Mlada deklica
simpatična in inteligentna, v zelo težkem položaju — prosim dobrosrčno osebo, ki bi ji pomagala do kakršne koli zaposlitve. Dveletna tuj. in pisarniška praksa, obvladovanje drž. jezika, nemščine in francosčine, dobra risarka. Event. gre za vzgojiteljico, zmožna in vestna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hvala«.
4766-2

Asistentka
s 3 letno prakso pri zobozdravniku išče službo. Gre tudi na deželo. Cenj. ponudbe na naslov: HT, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16.
4761-2

Vajenci(ke)

Vajenko
dobro računarico, zmožno nemščine, z vsjo oskrbo v hiši, sprejme trgovina Kos, Dobrna pri Celju.
4778-44

Vajenko
sprejme frizer Pirc, Florjanska ulica 6.
4783-44

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
CERNE — juvelir.
Ljubljana, Wolfova ul.

Glasbila

Kromatično harmoniko
dobro ohranjeno, s šolo, štirivrstno, osmideset basov kupi Govekar Lojze, Strazišče 286.
4771-26

Oblačila

Več damskih oblek
dobro ohranjenih, ceno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. Ogled od 11.—12. in od 5.—6.
4772-13

Pridelki

Krompir
prodam, večjo količino, za seme in hrano po ugodni ceni. Adolf Remic, Mitina peč.
4715-33

Prodaj

Konifere, okrasno grmičevje
nizke vrtnice, drevesa za parke in drevored, nudi iz lastne drevesnice Oleševalec in tujsko prometno društvo v Celju. Cene nizke. Ogled drevesnice proti prijavi prost. Cenik na zahtevo.
4777-6

Portland cement
»Trbovlje Speciale«, brzozele, je dostop. Vedno svežega ter vsako množino takoj od zaloge dobavljamo »Zvezna Koutny«, Ljubljana, Medvedova 28.
4769-6

Kupim

Indio!
Sprejme vsake vrste predmete v komisijijsko prodajo. Sprejme v prenovljene otroške vozičke, lakiranje, tapetiranje, poniklanje, legirika 14.
4755-7

Ježice

hrastove, zdrave, suhe in ne plešnjive, kupimo. Ponuditi na ogl. odd. Jutra pod »Ježice«.
4751-7

BLAGO ZA POHIŠTVO SEVER, Ljubljana

vedno. najnovejši vzorci v veliki izbiri kupite pri

Išče se VELIK GOSPOSKI DVOREC

(HERRENSITZ)

v gozdnatem kraju Jugoslavije in to nad črto Split—Banjaluka—Požega. Posrest mora imeti dobre komunikacijske zveze, v bližini dobre avtoceste. Velikost cca 1000 oralo. Zaježeno je posestvo v velikim gozdnim kompleksom ter razen tega z vinogradom in nekaj ekonomije ter z zelo dobro zidanim eventualno tudi opremljenimi poslopji (dvorec ali vila) s parkom ali vrtom. — V posest pride tudi posest, kjer bi mogel kupec sam zgraditi potrebna poslopja. — Ponudbe s točnim opisom imetja, nakupno ceno in event. obremenitvami naj se pošljejo pod »52445« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 8.

TIŠOČE ZAHVAL PREJEMA

»Takoji ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošiljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in pošiljno vred din 50.— MORANA — SPLIT.

Kolesa

Kolesa
najboljša in velika izbira. nizke cene, na ugodna odplačila. Oskar Remec, Ljubljana, Dolenska 5.
113-11

Dvoje koles
damsko in moško in moška obleka zelo poceni napravljeni. Likalnica, Vegova 12.
4765-11

Preden kupite kolo
si oglejte zalogo prvovrstnih tovarniških znamk. Viktor BOHINEC, Ljubljana, Tyrševa c. 12, dvorišče.
123-11

Športni voziček

otroški, razbjen, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Športni voziček«.
4767-7

Les

Lepih bukovich cepanic
prodam 200 prostorninskih metrov. Cena po dogovoru. Josko Knific, trgovina z mešanim blagom, Ruše.
4782-15

Auto, moto

DKW Luxus
4 sed. kabriolet, skoraj nov WANDERER limuzina, malo vožena, 4. cil. najnovejši model. WANDERER dobavni voz, nosilnost 600 kg. BUICK, 7-sedežna limuzina kot nova. in več drugih razbjenih avtomobilov ugodno prodaja DKW zastopstvo J. Lovic, Tyrševa 35.
4768-10

Kupim

Indio!
Sprejme vsake vrste predmete v komisijijsko prodajo. Sprejme v prenovljene otroške vozičke, lakiranje, tapetiranje, poniklanje, legirika 14.
4755-7

Ježice

hrastove, zdrave, suhe in ne plešnjive, kupimo. Ponuditi na ogl. odd. Jutra pod »Ježice«.
4751-7

BLAGO ZA POHIŠTVO SEVER, Ljubljana

vedno. najnovejši vzorci v veliki izbiri kupite pri

Išče se VELIK GOSPOSKI DVOREC

(HERRENSITZ)

v gozdnatem kraju Jugoslavije in to nad črto Split—Banjaluka—Požega. Posrest mora imeti dobre komunikacijske zveze, v bližini dobre avtoceste. Velikost cca 1000 oralo. Zaježeno je posestvo v velikim gozdnim kompleksom ter razen tega z vinogradom in nekaj ekonomije ter z zelo dobro zidanim eventualno tudi opremljenimi poslopji (dvorec ali vila) s parkom ali vrtom. — V posest pride tudi posest, kjer bi mogel kupec sam zgraditi potrebna poslopja. — Ponudbe s točnim opisom imetja, nakupno ceno in event. obremenitvami naj se pošljejo pod »52445« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 8.

TIŠOČE ZAHVAL PREJEMA

»Takoji ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošiljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in pošiljno vred din 50.— MORANA — SPLIT.

Kolesa

Kolesa
najboljša in velika izbira. nizke cene, na ugodna odplačila. Oskar Remec, Ljubljana, Dolenska 5.
113-11

Dvoje koles
damsko in moško in moška obleka zelo poceni napravljeni. Likalnica, Vegova 12.
4765-11

Preden kupite kolo
si oglejte zalogo prvovrstnih tovarniških znamk. Viktor BOHINEC, Ljubljana, Tyrševa c. 12, dvorišče.
123-11

Športni voziček

otroški, razbjen, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Športni voziček«.
4767-7

Les

Lepih bukovich cepanic
prodam 200 prostorninskih metrov. Cena po dogovoru. Josko Knific, trgovina z mešanim blagom, Ruše.
4782-15

Auto, moto

DKW Luxus
4 sed. kabriolet, skoraj nov WANDERER limuzina, malo vožena, 4. cil. najnovejši model. WANDERER dobavni voz, nosilnost 600 kg. BUICK, 7-sedežna limuzina kot nova. in več drugih razbjenih avtomobilov ugodno prodaja DKW zastopstvo J. Lovic, Tyrševa 35.
4768-10

Kupim

Indio!
Sprejme vsake vrste predmete v komisijijsko prodajo. Sprejme v prenovljene otroške vozičke, lakiranje, tapetiranje, poniklanje, legirika 14.
4755-7

Ježice

hrastove, zdrave, suhe in ne plešnjive, kupimo. Ponuditi na ogl. odd. Jutra pod »Ježice«.
4751-7

BLAGO ZA POHIŠTVO SEVER, Ljubljana

vedno. najnovejši vzorci v veliki izbiri kupite pri

Išče se VELIK GOSPOSKI DVOREC

(HERRENSITZ)

v gozdnatem kraju Jugoslavije in to nad črto Split—Banjaluka—Požega. Posrest mora imeti dobre komunikacijske zveze, v bližini dobre avtoceste. Velikost cca 1000 oralo. Zaježeno je posestvo v velikim gozdnim kompleksom ter razen tega z vinogradom in nekaj ekonomije ter z zelo dobro zidanim eventualno tudi opremljenimi poslopji (dvorec ali vila) s parkom ali vrtom. — V posest pride tudi posest, kjer bi mogel kupec sam zgraditi potrebna poslopja. — Ponudbe s točnim opisom imetja, nakupno ceno in event. obremenitvami naj se pošljejo pod »52445« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 8.

TIŠOČE ZAHVAL PREJEMA

»Takoji ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošiljamo po povzetju, cena veliki steklenici z omotom in pošiljno vred din 50.— MORANA — SPLIT.

Mlekarno

dobro izbrana, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
4752-19

Posest

Večje število parcel
kompleksov, parcel, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vili, napravljen gradbeno strokovno izobražen posestnik.
4766-1

Kunaver Ludvik

esta 29 oktobra 6 Telefon 37 33. Pomočniki: graditelj in sodni cenilci za nasvete brezplačno na razpolago 25-30

Hiše

trgovske in stanovanjske ter stariše nudi v ugodni ceni. den. nakup Pristavec Franjo, real. pisarna, Ljubljana, Erjavčeva c. 4a.
96-20

V Litiji

kupim manjšo hišo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Litija«.
4758-20

Obrt

Dame, pozor!
Katera dama želi »es lepo, delo in poceni trajno odnaložiti« s posebno vodo, naj obišče novi moderno urejeni frizerski salon »Mimie«, nasproti banovine. Se vlijudno priporoča Benda Vinko, frizer za dame in gospode, Erjavčeva 4775-30

Stanovanje

Enosob. stanovanje
oddam. Poizve se v vseh poslovalnicah Jutra.
4746-21

Stanovanja

Dvosob. stanovanje
s pritlikinami, iščem za maj. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scentpetri okraje«.
4124-21

Vilo

4-5 sobami, v bližini tramvaja, išče mirna stran. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scentpetri okraje«.
4774-21a

Stanovanje

4 velikih sob, plin, kopalnica, v centru, išče mirna stran. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scentpetri okraje«.
4773-21a

Trisobno stanovanje

z vsem komfortom in pritlikinami v centru mesta, iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scentpetri okraje«.
4750-21a

Stanovanje

sestojeci iz 5 sob z vsemi pritlikinami v centru mesta, iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Scentpetri okraje«.
4750-21a